

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

และ

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565

คณะวิทยาการอิสลาม

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

สารบัญ

เรื่อง.....	2
หมวดที่ 1	6
ข้อมูลทั่วไปของหลักสูตร	6
1. รหัสและชื่อหลักสูตร	6
2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา.....	6
3. วิชาเอก (ถ้ามี)	6
4. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร	7
5. รูปแบบของหลักสูตร	7
6. สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร	7
7. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน.....	8
8. อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา	8
9. ชื่อ สกุล เลขประจำตัวบัตรประชาชน ตำแหน่ง และคุณวุฒิการศึกษาของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร.....	8
10. สถานที่จัดการเรียนการสอน	8
11. สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตร	9
12. ผลกระทบจาก ข้อ ต่อการพัฒนาหลักสูตร 2.11 และข้อ 1.11รวมถึงกระบวนการพัฒนา/ปรับปรุง หลักสูตรในครั้งนี้ และความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน.....	11
13. ความสัมพันธ์ (ถ้ามี) กับหลักสูตรอื่นที่เปิดสอนในคณะ/ภาควิชาอื่นของสถาบัน (เช่น รายวิชาที่เปิด สอน เพื่อให้บริการคณะ/ภาควิชาอื่น หรือต้องเรียนจากคณะ/ภาควิชาอื่น).....	12
หมวดที่ 2	13
ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร.....	13
1. ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร.....	13
1.1 ปรัชญา.....	13
2.1 ความสำคัญ/หลักการและเหตุผล.....	13

1.3 วัตถุประสงค์	15
2. แผนพัฒนาปรับปรุง.....	16
หมวดที่ 3	18
ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร	18
1. ระบบการจัดการศึกษา	18
2. การดำเนินการหลักสูตร.....	18
3. หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน	23
3.1 หลักสูตร.....	23
3.1.1 จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร มหาบัณฑิต 36 ดุษฎีบัณฑิต 48 หรือ 72 หน่วยกิต	23
3.1.2 โครงสร้างหลักสูตร.....	23
3.1.3 รายวิชา.....	24
3.1.4 การสอบวัดคุณสมบัติสำหรับระดับดุษฎีบัณฑิต (Qualifying Examination).....	26
3.1.5 แผนการศึกษา	27
3.1.6 คำอธิบายรายวิชา.....	30
3.2 ชื่อ สกุล เลขประจำตัวบัตรประชาชน ตำแหน่งและคุณวุฒิของอาจารย์.....	35
หมวดที่ 4	44
ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล	44
1. การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา	44
2. ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLOs) ที่สอดคล้องกับมาตรฐานด้านผลลัพธ์ของผู้เรียนตามมาตรฐานการ อุดมศึกษา พ.ศ. 2561	47
3. ความสัมพันธ์ระหว่างผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLOs) กับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ	48
4. ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLOs) กลยุทธ์/วิธีการสอน และกลยุทธ์/วิธีการวัดและการประเมินผล.....	53
5. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLOs) สู่ รายวิชา (Curriculum Mapping).....	58
6. ความคาดหวังของผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อสิ้นปีการศึกษา.....	59
หมวดที่ 5	61

หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา	61
1. กฎระเบียบหรือหลักเกณฑ์ ในการให้ระดับคะแนน (เกรด).....	61
2. กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา	61
3. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร	62
4. การอุทธรณ์ของนักศึกษา.....	63
หมวดที่ 6	64
การพัฒนาคณาจารย์	64
1. การเตรียมการสำหรับอาจารย์ใหม่	64
2. การพัฒนาความรู้และทักษะให้แก่คณาจารย์	64
หมวดที่ 7	66
การประกันคุณภาพหลักสูตร	66
1. การกำกับมาตรฐาน	66
2. บัณฑิต.....	66
3. นักศึกษา	66
4. อาจารย์.....	67
5. หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน	68
6. สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	69
7. ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators)	71
หมวดที่ 8	75
การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร.....	75
1. การประเมินประสิทธิผลของการสอน	75
2. การประเมินหลักสูตรในภาพรวม	75
3. การประเมินผลการดำเนินงานตามรายละเอียดหลักสูตร	76
4. การทบทวนผลการประเมินและวางแผนปรับปรุงหลักสูตร	76
ภาคผนวก	77
ภาคผนวก ก.....	78
ก-1 ตารางเปรียบเทียบข้อแตกต่างระหว่างหลักสูตรเดิมกับหลักสูตรปรับปรุง	78
1) หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา	78

2) หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา.....	89
ก-2 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิกับการดำเนินการของผู้รับผิดชอบหลักสูตร	99
ภาคผนวก ข.....	103
ข-1 ภาระงานสอนและผลงานทางวิชาการของอาจารย์ประจำหลักสูตร.....	103
ภาคผนวก ค.....	123
ค-1 การดำเนินการตามแนวทาง Outcome-Based Education (OBE)	123
ค-2 ตารางแสดงผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLOs) กับ Knowledge/ Attitude / Skill	126
ค-3 ตารางแสดงผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา กับ Knowledge/ Attitude / Skill	131
ค-4 ข้อมูลร้อยละรายวิชาที่จัดการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน (work integrated learning : WIL) รายวิชาในหมวดวิชาเฉพาะของทั้งหลักสูตร 17 วิชา.....	133
ค-5 ตารางแสดงร้อยละของกระบวนการจัดการเรียนรู้ของแต่ละรายวิชาในหลักสูตรที่สะท้อนการจัดการเรียนรู้ แบบเชิงรุก (active learning).....	134
ภาคผนวก ง	137
ข้อบังคับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่าด้วยการศึกษาชั้นบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2563	137
ภาคผนวก จ.....	153
สำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษาและ มุสลิมศึกษา และหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565	153

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
และ
หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
 วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา วิทยาเขตปัตตานี วิทยาการอิสลาม ภาควิชาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา

หมวดที่ 1
ข้อมูลทั่วไปของหลักสูตร

1. รหัสและชื่อหลักสูตร

1.1 รหัสและชื่อหลักสูตรระดับมหาบัณฑิต

รหัสหลักสูตร : 25410101100783

(ภาษาไทย) : หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา

(ภาษาอังกฤษ) : Master of Arts Program in Islamic and Muslim Studies

1.2 ชื่อหลักสูตรระดับดุษฎีบัณฑิต

รหัสหลักสูตร: 25490101110715

(ภาษาไทย) : หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา

(ภาษาอังกฤษ) : Doctor of Philosophy Program in Islamic and Muslim Studies

2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

2.1 ชื่อปริญญาระดับมหาบัณฑิต

ชื่อเต็ม (ไทย) : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (อิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา)

ชื่อย่อ (ไทย) : ศศ.ม. (อิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา)

ชื่อเต็ม (อังกฤษ) : Master of Arts (Islamic and Muslim Studies)

ชื่อย่อ (อังกฤษ) : M.A. (Islamic and Muslim Studies)

2.1 ชื่อปริญญาระดับดุษฎีบัณฑิต

ชื่อเต็ม (ไทย) : ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (อิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา)

ชื่อย่อ (ไทย) : ประ.ด. (อิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา)

ชื่อเต็ม (อังกฤษ) : Doctor of Philosophy (Islamic and Muslim Studies)

ชื่อย่อ (อังกฤษ) : Ph.D. (Islamic and Muslim Studies)

3. วิชาเอก (ถ้ามี)

ไม่มี

4. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร

4.1 ระดับมหาบัณฑิต

แผน ก 1 36 หน่วยกิต

4.2 ระดับดุษฎีบัณฑิต

แบบ 1.1 48 หน่วยกิต

แบบ 1.2 72 หน่วยกิต

5. รูปแบบของหลักสูตร

5.1 รูปแบบ

☒ หลักสูตรปริญญาโท

☒ หลักสูตรปริญญาเอก

5.2 ภาษาที่ใช้

☒ หลักสูตรจัดการศึกษาเป็นภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ คือ ภาษาอังกฤษ ภาษามลายู และ ภาษาอาหรับ (ใช้ภาษาต่างประเทศร้อยละไม่น้อยกว่า 50)

5.3 การรับเข้าศึกษา

☒ รับทั้งนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติ

5.4 ความร่วมมือกับสถาบันอื่น

☒ เป็นหลักสูตรของสถาบันโดยเฉพาะ

5.5 การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา

☒ ให้ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียว

6. สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร

6.1 หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2565 ⇨ กำหนดเปิดสอนในภาคการศึกษาที่ 1/2565

(เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2565) ปีการศึกษา 2565

6.2 ปรับปรุงมาจากหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษา หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561

เริ่มใช้มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541

ปรับปรุงมาจากหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษา หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561

เริ่มใช้มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549

6.3 ได้รับอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตรจากคณะกรรมการนโยบายการศึกษา มหาวิทยาลัยฯ

ในการประชุม ครั้งที่ 2(1/2565) เมื่อวันที่ 11 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565

6.4 ได้รับอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตรจากสภามหาวิทยาลัยฯ ในการประชุม ครั้งที่

เมื่อวันที่ เดือน พ.ศ.

7. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน

หลักสูตรจะได้รับการเผยแพร่ว่าเป็นหลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ในปีการศึกษา 2566 สำหรับหลักสูตรปริญญาโท และในปีการศึกษา 2567 สำหรับหลักสูตรปริญญาเอก

8. อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา

- 8.1 ครูผู้สอนอิสลามศึกษาทั้งในและนอกระบบโรงเรียน
- 8.2 นักวิชาการทางด้านอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา
- 8.3 นักวิจัยด้านอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา
- 8.4 บุคลากรทางด้านศาสนาอิสลาม
- 8.5 กรรมการอิสลามประจำจังหวัด และกรมอิสลามกลางแห่งประเทศไทย
- 8.6 อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน

9. ชื่อ สกุล เลขประจำตัวบัตรประชาชน ตำแหน่ง และคุณวุฒิการศึกษาของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

ชื่อ – สกุล หมายเลขบัตรประชาชน	ตำแหน่ง ทางวิชาการ	วุฒิการศึกษาระดับตรี-โท-เอก (สาขาวิชา) ปีที่สำเร็จการศึกษา
นายอิสมาแอ กาเต๊ะ 3950100655706	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	- Ph.D. (Islamic Studies) , Universiti Sains Malaysia, Malaysia, 2554 - ศศ.ม. (อิสลามศึกษา), มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2548 - B.A. (Da'wah and Usuluddin), Islamic University of Madina, Saudi Arabia, 2539
นายมุหัมมัดรอฟลี แวหะมะ 3960100436117	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	- ปริญญาตรี (อิสลามศึกษา), มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2557 - M.A. (Islamic History and Art), Sakarya University, Turkey, 2540 - ศศ.บ. (อิสลามศึกษา), มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2533
นายอับดุลรอญี สือแต 3940300045138	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	- Ph.D. (West Asian Studies), Aligarh Muslim University, India, 2549 - M.A. (West Asian Studies), Aligarh Muslim University, India, 2540 - B.A. (Islamic Theology and Arabic Language), Darul Uloom Nadwatul Ulama, Lucknow, U.P., India, 2537 - ร.บ. (การเมืองการปกครอง), มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2532

10. สถานที่จัดการเรียนการสอน

คณะวิทยาการอิสลาม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

11. สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตร

11.1 สถานการณ์หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

สถานการณ์ทางสังคมและเศรษฐกิจในภาพรวมของประเทศไทยอยู่ในสภาวะที่ต้องเผชิญกับความท้าทายอย่างมากจากปัจจัยที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกประเทศที่มีความผันแปรสูงและมีแนวโน้มจะทวีความรุนแรงมากขึ้นในอนาคต โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลสืบเนื่องมาจากสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ส่งผลต่อโครงสร้างระบบเศรษฐกิจและสังคมอย่างมหาศาล แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีได้กำหนดวิสัยทัศน์ที่ว่า “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” ได้กำหนดภารกิจสำคัญในการขับเคลื่อนปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ เพื่อปรับแก้ จัดระบบ ปรับทิศทางและสร้างหนทางพัฒนาประเทศให้เจริญ สามารถรับมือกับโอกาสและการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วข้างต้นบนพื้นฐานของเศรษฐกิจพอเพียง กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมในคราวการประชุมผู้บริหารกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2562 จึงมีนโยบายที่สำคัญเพื่อตอบสนองการพัฒนาเศรษฐกิจยุคใหม่ 4 แพลตฟอร์ม (Platform) คือ 1) การสร้างและพัฒนาคน ให้เป็น Smart Citizen โดยจะต้องเปิดโอกาสที่เท่าเทียมกันในการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life Long Learning) ทุกช่วงวัยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ สร้างระบบธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank) ตามความต้องการของผู้เรียน (Modular System) พัฒนาหลักสูตรและรูปแบบการเรียนการสอนแบบใหม่ เช่น ควบรวมหลักสูตร/สาขาที่มีความซ้ำซ้อนกัน เรียนรู้ผ่านออนไลน์ เป็นต้น แพลตฟอร์มการสร้างและพัฒนาคนจะแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ การผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพสู่ศตวรรษที่ 21 มีงานทำในสาขาอาชีพใหม่ ๆ หรือเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่ และสามารถแข่งขันในเวทีโลกได้ การพัฒนาทักษะแห่งอนาคตของคนวัยทำงาน ทั้ง Upskill และ Reskill และ การศึกษาสำหรับคนสูงวัย 2) การสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ ไปสู่ระบบเศรษฐกิจที่เน้นคุณค่า โดยจะต้องขับเคลื่อนงานวิจัยและพัฒนาที่จะนำไปสู่นวัตกรรมที่เป็นอุปสงค์ (Demand-side) และบูรณาการงานวิจัย 3 ศาสตร์ (วิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์) ผ่าน 4 แพลตฟอร์ม (Platform) ได้แก่ สร้างคนและองค์ความรู้เพื่อตอบโจทย์ประเทศ สร้างระบบนิเวศของการสร้างนักวิจัยเพื่อดึงดูดคนที่มีความสามารถทั้งของไทยและของโลก 3) การสร้างและพัฒนา นวัตกรรมไปสู่ประเทศฐานนวัตกรรม (Innovation Nation) โดยจะต้องแปลงนวัตกรรมเป็นมูลค่าทางเศรษฐกิจ และคุณค่าทางสังคม ได้แก่ สร้างกองทุนพัฒนาสตาร์ทอัพรุ่นใหม่ (Young Startup) และการให้คำปรึกษาจากผู้รู้จริง (Mentor in Residence) อย่างครบวงจร ส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมชุมชน นวัตกรรมสังคม และนวัตกรรมเชิงธุรกิจ สร้างมูลค่าเพิ่ม เปลี่ยน Made in Thailand เป็น Innovated in Thailand เพื่อสร้าง value creation 4) การยกเครื่องมหาวิทยาลัย (Reinvent) มหาวิทยาลัยจะต้องเป็นหลักในการกำหนดทิศทางและยุทธศาสตร์ที่เป็นรูปธรรมของประเทศ (Future Setting) มีการปรับเปลี่ยนบทบาท ภารกิจ และเติมเต็มศักยภาพในการสร้าง การเปลี่ยนแปลงที่สามารถตอบโจทย์ประเทศและประชาชน (Future Changer)

นอกจากนี้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) ซึ่งอยู่ระหว่างการจัดทำร่างมีวัตถุประสงค์เพื่อพลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” โดยกำหนดเป้าหมายหลัก 5 ประการ คือ 1) การปรับโครงสร้างการผลิตสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม 2) การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่ 3) การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม 4) การเปลี่ยนผ่านไปสู่ความยั่งยืน และ 5) การ

เสริมสร้างความสามารถของประเทศในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงภายใต้บริบทโลกใหม่ พร้อมกับการกำหนดจุดหมายการพัฒนาจำนวน 13 ประการ ใน 4 มิติคือ มิติภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย มิติโอกาสและความเสมอภาคทางเศรษฐกิจและสังคม มิติความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และมิติปัจจัยผลักดันการพลิกโฉมประเทศ โดยเฉพาะในจุดหมายที่ 12 ในเรื่อง “ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต” ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติในด้านพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21 และให้สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต รวมทั้งในด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม เพื่อสร้างความเป็นธรรมในสังคมและลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ และกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม เพิ่มโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามาเป็นกำลังของการพัฒนาประเทศในทุกระดับ นอกจากนี้ การพัฒนาอุตสาหกรรมฮาลาลและการเงินฮาลาลที่ขยายตัวมากขึ้นทั้งในตลาดมุสลิมและตลาดทั่วไปจะช่วยเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจและคุณค่าทางสังคมของประเทศไทยมากขึ้น

ดังนั้น หลักสูตรมหาบัณฑิตและปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2565 นี้ จึงได้ปรับเปลี่ยนสาระการเรียนรู้บูรณาการกับสาระใหม่ ๆ ที่ผสมผสานระหว่างศาสตร์อิสลามที่เป็นตัวบทกับศาสตร์สังคมที่เน้นการศึกษาเชิงพื้นที่เพื่อพัฒนาผู้เรียนในอนาคตบนฐานองค์ความรู้อิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาที่สามารถประยุกต์ใช้ในบริบทต่าง ๆ ตามความต้องการด้านกำลังคนในการพัฒนาประเทศ รวมถึงการปรับเปลี่ยนวิธีการสอนให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ในยุคสังคมดิจิทัล มุ่งเน้นการพัฒนาสมรรถนะบุคคลให้มีทักษะสอดคล้องกับทักษะของมนุษย์ในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะทักษะการวิจัย การสืบค้นความรู้ด้วยเครื่องมือสมัยใหม่ การวิเคราะห์และมีวิจารณ์ญาณ และสามารถสังเคราะห์ความรู้ต่าง ๆ สูการสร้างองค์ความรู้ใหม่เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาสังคม และสร้างนวัตกรรมสังคมบนฐานความรู้อิสลามที่เน้นการจัดการศึกษาเชิงบูรณาการและสอดคล้องกับบริบทพื้นที่ อีกทั้งเป็นส่วนหนึ่งในการผลิตกำลังคนที่มีความเชี่ยวชาญด้านอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาในการพัฒนาพื้นที่และประเทศต่อไป

11.2 สถานการณ์หรือการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม

การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับหลักคำสอนของศาสนาอิสลามที่เน้นให้มุสลิมทุกคนศึกษาหาความรู้ไปตลอดชีวิต เพราะการศึกษาจะเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะทำให้ผู้ศึกษาเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ อีกทั้งยังมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลอันเป็นที่พึงประสงค์ของการศึกษาไทย นอกจากนี้การศึกษายังเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่จะนำไปสู่การพัฒนาประเทศในที่สุด ปัจจุบันการเรียนการสอนวิชาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาได้แพร่หลายอย่างกว้างขวาง ผู้คนให้ความสนใจกับการศึกษาวิชาอิสลามและมุสลิมศึกษามากขึ้น แต่ละปีมีผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีและปริญญาโทในสาขาอิสลามศึกษาทั้งในและต่างประเทศเป็นจำนวนมาก และบุคคลเหล่านี้บางคนก็มีความประสงค์ที่จะศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นเนื่องจากบุคคลสนใจและเห็นความสำคัญของการนำอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาไปสู่การพัฒนาและแก้ปัญหาสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งสังคมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม ซึ่งมีวิถีชีวิตและประเพณีวัฒนธรรมที่เป็นอัตลักษณ์เฉพาะที่แตกต่างจากพื้นที่อื่นของประเทศไทย อีกทั้งเป็นพื้นที่ท้าทายด้านเศรษฐกิจและการค้าชายแดน ปัญหาความยากจน ยาเสพติด ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาดำ ปัญหาสุขภาพะ รวมทั้ง

ปัญหาความแตกต่างทางความคิดที่ส่งผลต่อความไม่สงบในพื้นที่มายาวนาน การเข้าใจถึงหลักการอิสลามที่เป็นตัวบทและสามารถบูรณาการให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ที่ยึดโยงกับวิถีชีวิตของประชาชนมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับทุกองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนที่มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและพัฒนาพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งสอดคล้องกับหลักการ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ตามแนวพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช นอกจากนี้ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ยังใช้กฎหมายเฉพาะบางประการ เช่น พระราชบัญญัติว่าด้วยการใช้กฎหมายอิสลามในเขตจังหวัดปัตตานี นราธิวาส ยะลาและสตูล พ.ศ. 2489 พระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. 2540 และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง อย่างไรก็ตามในทางภูมิศาสตร์พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญกับการพัฒนาประเทศเป็นอย่างมาก เพราะเป็นพื้นที่ที่มีความพร้อมในด้านทรัพยากรธรรมชาติ มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม และยังเป็นศูนย์กลางการเชื่อมต่อกับอนุภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ตอนล่าง ไม่ว่าจะเป็นประเทศมาเลเซีย ประเทศสิงคโปร์ ประเทศอินโดนีเซียและประเทศบรูไน อีกทั้งยังเป็นประตูการเชื่อมต่อกับโลกมุสลิมในตะวันออกกลางอีกด้วย

หลักสูตรมหาบัณฑิตและปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2565 นี้เน้นการสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่บูรณาการระหว่างตัวบทและบริบท สร้างบัณฑิตให้มีทักษะที่จำเป็นสำหรับการใช้ชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในอนาคต พร้อมปรับตัวและสามารถเป็นแกนนำในการแก้ปัญหาของสังคมบนฐานคตินิติอิสลามโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และที่สำคัญเป็นบัณฑิตที่มีแนวคิดอิสลามสายกลาง (วะสะฎียะฮ์) ที่จะช่วยเป็นกำลังในการสกัดกั้นแนวคิดสุดโต่งที่นิยมความรุนแรง (Violent extremism) เป็นบัณฑิตที่มีความเข้าใจในพหุวัฒนธรรมและสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมได้อย่างสันติสุขและพร้อมที่จะเป็นพลเมืองโลกการวางแผนหลักสูตรได้คำนึงถึงการพัฒนาทั้งคุณภาพเฉพาะบุคคลและสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ พร้อมรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง เป็นพลังปัญญาในการพัฒนาประเทศให้สามารถก้าวทันโลกได้อย่างรู้เท่าทันและมั่นคง ดังนั้น หลักสูตรจึงมุ่งเน้นกระบวนการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีทักษะทั้งทางด้านวิชาชีพและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นฐานให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตและรู้เท่าทันสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มีความเป็นสากลที่จะใช้ความรู้ปฏิบัติได้จริงในระดับชาติ ภูมิภาค และนานาชาติ

12. ผลกระทบจาก ข้อ 11.1 และข้อ 11.2 ต่อการพัฒนาหลักสูตร รวมถึงกระบวนการพัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตรในครั้งนี้ และความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

12.1 การพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการพัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตรที่เน้นผลลัพธ์การเรียนรู้

จากสถานการณ์ภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาคนในอนาคต การพัฒนาหลักสูตรจึงปรับปรุงให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี โดยมุ่งเน้นการพัฒนาสมรรถนะของบัณฑิตตามความต้องการของสังคม การบูรณาการศาสตร์โดยมีความรู้อิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาเป็นฐาน มีการสนับสนุนในการเข้าถึงข้อมูลผ่านเครือข่ายความร่วมมือของหน่วยงานทางการศึกษาที่มีอยู่ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้สนใจจากทั้งในและต่างประเทศได้เข้ามาศึกษาในหลักสูตรนี้ เพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความเป็นนักวิชาการและนักวิจัยด้านอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา มีความสามารถในการประยุกต์ใช้หลักการ

อิสลามและมุสลิมศึกษาไปใช้ในบริบทสังคมได้อย่างเหมาะสม มีคุณธรรม จริยธรรม และการวิจัยเพื่อพัฒนานวัตกรรม ซึ่งเป็นไปตามยุทธศาสตร์และเป้าหมายของมหาวิทยาลัยและคณะวิทยาการอิสลาม ที่มีนโยบายและวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยที่มุ่งสู่ความเป็นผู้นำทางวิชาการและนวัตกรรม โดยมีการวิจัยเป็นฐาน ดังนั้นหลักสูตรได้ดำเนินการปรับปรุงตามหลักการจัดการศึกษาที่เน้นผลการเรียนรู้เป็นฐาน (Outcome-based education (OBE)) ที่มุ่งเน้นผลลัพธ์ (Outcome) โดยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประกอบด้วย 9 ภาคส่วน คือ 1) ผู้ใช้บัณฑิต 2) ผู้สอน 3) ศิษย์เก่า 4) ผู้เรียนปัจจุบัน 5) บุคลากรฝ่ายสนับสนุน 6) ลูกค้าในอนาคต และ 7) ผู้นำศาสนา และนำผลการสำรวจมาปรับปรุงหลักสูตรให้ตรงตามความต้องการของทุกภาคส่วน รายละเอียดของผู้มีส่วนได้เสียส่วนเสียแต่ละกลุ่ม และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลปรากฏอยู่ในภาคผนวก ก

12.2 ความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

หลักสูตรได้พัฒนาเพื่อตอบสนองวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยในการเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อนวัตกรรมและสังคม ที่มีความเป็นเลิศทางวิชาการ และเป็นกลไกหลักในการพัฒนาภาคใต้และประเทศ และมีพันธกิจหลัก คือ 1) พัฒนามหาวิทยาลัยให้เป็นสังคมฐานความรู้บนพื้นฐานพหุวัฒนธรรมและหลักเศรษฐกิจพอเพียง โดยให้ผู้ใฝ่รู้ได้มีโอกาสเข้าถึงความรู้ในหลากหลายรูปแบบ 2) สร้างความเป็นผู้นำทางวิชาการในสาขาที่ สอดคล้องกับศักยภาพพื้นฐานของภาคใต้และเชื่อมโยงสู่เครือข่ายสากล 3) ผสมผสานและประยุกต์ความรู้บนพื้นฐาน ประสบการณ์การปฏิบัติสู่การสอนเพื่อสร้างปัญญาคุณธรรม สมรรถนะและโลกทัศน์สากลให้แก่บัณฑิต ดังนั้น หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา จึงได้พัฒนาบนฐานพันธกิจของมหาวิทยาลัยที่ให้ผู้เรียนมีผลลัพธ์ที่คาดหวังสอดคล้องกัน จากแผนยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. 2561-2565 อันประกอบด้วย การสร้างความเป็นผู้นำทางวิชาการและนวัตกรรมโดยมีการวิจัยเป็นฐาน การสร้างบัณฑิตที่มีสมรรถนะทางวิชาการและวิชาชีพที่มีความซื่อสัตย์ มีวินัย ใฝ่ปัญญา จิตสาธารณะ และทักษะในศตวรรษที่ 21 สามารถประยุกต์ความรู้บนพื้นฐานจากการปฏิบัติ และการพัฒนามหาวิทยาลัยให้เป็นสังคมฐานความรู้บนพื้นฐานพหุวัฒนธรรม และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อันจะนำไปสู่ความสำเร็จของแผนพัฒนามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ระยะยาว 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) โดยหลักสูตรมุ่งเน้นการผลิตบัณฑิตที่มีสมรรถนะทางวิชาการที่ใช้วิจัยเป็นฐาน มีคุณลักษณะเป็นผู้นำในวิชาชีพตามหลักการดุลยภาพ (วะสะฎียะฮ์) หรืออิสลามสายกลางและสามารถบูรณาการความรู้เพื่อพัฒนาสังคมทั้งในระดับท้องถิ่นและเชื่อมโยงกับเครือข่ายสากลตามอัตลักษณ์บัณฑิต I-WiSe (Integrity, Wisdom และ Social engagement) ของมหาวิทยาลัย

13. ความสัมพันธ์ (ถ้ามี) กับหลักสูตรอื่นที่เปิดสอนในคณะ/ภาควิชาอื่นของสถาบัน (เช่น รายวิชาที่เปิด สอน เพื่อให้บริการคณะ/ภาควิชาอื่น หรือต้องเรียนจากคณะ/ภาควิชาอื่น)

13.1 กลุ่มวิชา/รายวิชาในหลักสูตรนี้ที่เปิดสอนโดยคณะ/ภาควิชา/หลักสูตรอื่น – ไม่มี -

13.2 กลุ่มวิชา/รายวิชาในหลักสูตรที่เปิดสอนให้ภาควิชา/หลักสูตรอื่นต้องมาเรียน – ไม่มี -

13.3 การบริหารจัดการ - ไม่มี

หมวดที่ 2

ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

1. ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1.1 ปรัชญา

1.1.1 หลักสูตรระดับมหาบัณฑิต

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา ผลิตมหาบัณฑิตบนฐานหลักปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) โดยมหาบัณฑิตมีพัฒนาการในทุกด้าน สามารถใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขและสามารถปรับตัวได้ดีในสถานการณ์สังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว อีกทั้งยังเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตและมองประโยชน์ของประชาชาติเป็นกิจที่หนึ่ง โดยมหาบัณฑิตสามารถวิเคราะห์ปัญหาของสังคมโดยใช้ฐานคิดอิสลามสายกลางได้อย่างชัดเจน ประยุกต์องค์ความรู้ที่บูรณาการอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาเพื่อนำเสนอวิธีการแก้ไขปัญหาสังคมในระดับต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ให้คุณค่าการเป็นผู้นำทางวิชาการที่มีจิตสาธารณะ มีคุณธรรมจริยธรรมและเป็นพลเมืองโลกได้อย่างเข้าใจบริบทสังคมและวัฒนธรรมทั้งในระดับท้องถิ่นและสากล

1.1.2 หลักสูตรระดับดุษฎีบัณฑิต

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา ผลิตดุษฎีบัณฑิตบนฐานหลักปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) โดยดุษฎีบัณฑิตมีพัฒนาการในทุกด้าน สามารถใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขและสามารถปรับตัวได้ดีในสถานการณ์สังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว อีกทั้งเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต และมองประโยชน์ของประชาชาติเป็นกิจที่หนึ่ง โดยดุษฎีบัณฑิตสามารถประเมินปัญหาของสังคมโดยใช้ฐานคิดอิสลามสายกลางและบูรณาการทัศนะทางวิชาการที่หลากหลายได้อย่างลุ่มลึก สร้างองค์ความรู้ใหม่ที่บูรณาการอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาเพื่อนำเสนอวิธีการแก้ไขปัญหาสังคมในระดับต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม เลือกใช้เครื่องมือทางการวิจัยและทักษะทางการวิจัยได้อย่างเหมาะสมกับประเด็นวิจัยด้านอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา อีกทั้งสามารถแสดงบทบาทการเป็นผู้นำทางวิชาการที่มีจิตสาธารณะ มีคุณธรรมจริยธรรมและเป็นพลเมืองโลกได้อย่างเข้าใจบริบทสังคมและวัฒนธรรมทั้งในระดับท้องถิ่นและสากล

1.2 ความสำคัญ/หลักการและเหตุผล

การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับหลักคำสอนของศาสนาอิสลามที่เน้นให้มุสลิมทุกคนศึกษาหาความรู้ไปตลอดชีวิต ดังที่มีหะดีษได้กล่าวไว้ว่า "ท่านทั้งหลายจงศึกษาหาความรู้ตั้งแต่อยูในเปลจนถึงหลุมศพ" เพราะการศึกษาไม่เพียงแต่ที่จะทำให้ผู้ศึกษามีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นเท่านั้น หากแต่ยังเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อสู่การพัฒนาสังคม ประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าต่อไปอย่างยั่งยืน ผู้ที่ได้รับการศึกษาย่อมมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลที่สามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและไม่แน่นอนในอนาคตได้ ปัจจุบันการศึกษาเกี่ยวกับอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาไม่ได้จำกัดในโลกอาหรับหรือโลกมุสลิมเท่านั้น จะเห็นได้ว่าสถาบันการศึกษาชั้นนำของโลกทั้งในยุโรปและอเมริกาได้เปิดการเรียนการสอนเกี่ยวกับอิสลามศึกษา

และมุสลิมศึกษาอย่างแพร่หลาย ซึ่งแสดงให้เห็นว่าศาสตร์ด้านอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาเป็นที่สนใจของผู้คนทั่วไป ประกอบกับในแต่ละปีมีนักศึกษาไทยสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีและปริญญาโทในสาขาที่เกี่ยวข้องกับอิสลามศึกษาทั้งในและต่างประเทศเป็นจำนวนมาก และบุคคลเหล่านี้ส่วนหนึ่งมีความประสงค์ที่จะศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น การศึกษาอิสลามศึกษาในปัจจุบันมีสองแนวทางที่สำคัญคือ แนวแรกเน้นตัวบท (Scripture based) เป็นสำคัญ ส่วนใหญ่เป็นสถาบันการศึกษาในตะวันออกกลางและโลกอาหรับ การศึกษาอิสลามในแนวนี้จะให้ความสำคัญในเรื่องตัวบทเป็นอย่างมาก ซึ่งบางครั้งอาจละเลยในมิติของบริบท ส่วนแนวที่สองเน้นบริบท (Context based) เป็นสำคัญ ส่วนใหญ่เป็นสถาบันการศึกษาในยุโรปและอเมริกา การศึกษาอิสลามในแนวนี้จะเน้นบริบทมากกว่าตัวบท ซึ่งในบางกรณีอาจถูกตั้งคำถามในความน่าเชื่อถือ

ประเทศไทยปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีประชากรที่นับถือศาสนาอิสลามเป็นลำดับที่สองรองจากพุทธศาสนา จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องผลิตองค์ความรู้เกี่ยวกับอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาที่เป็นอัตลักษณ์ของตนเองซึ่งบูรณาการระหว่างตัวบทที่เป็นหลักการอิสลามอันประกอบด้วยองค์ความรู้ที่สำคัญคือ ความรู้เกี่ยวกับอัลกุรอาน อัลหะดีษ อะกีดะฮ์ ชะรีอะฮ์ และประวัติศาสตร์อิสลามกับบริบทความเป็นจริงทางสังคมอย่างสมดุล เพื่อสนองตอบการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วทั้งในระดับท้องถิ่นและสากล ภายใต้กรอบของวะสะฎียะฮ์หรืออิสลามสายกลางและความเป็นพหุวัฒนธรรม

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นสถาบันการศึกษาแห่งแรกของรัฐที่เปิดการเรียนการสอนสาขาวิชาอิสลามศึกษาในระดับอุดมศึกษา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2524 ต่อมาในปี พ.ศ. 2541 คณะวิทยาการอิสลาม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีได้เปิดการเรียนการสอนสาขาอิสลามศึกษาระดับปริญญาโท และปี พ.ศ. 2549 ได้เปิดระดับปริญญาเอก ดังนั้นคณะวิทยาการอิสลามมีประสบการณ์ในการจัดการศึกษาสาขาอิสลามศึกษามายาวนาน ประกอบกับในทางภูมิศาสตร์คณะวิทยาการอิสลาม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีตั้งอยู่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม การปรับปรุงหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิตและหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาในครั้งนั้นนอกจากให้หลักสูตรมีความสอดคล้องกับข้อกำหนดกรอบมาตรฐานเพื่อรับรองคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (TQF) ที่กำหนดโดยสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาแล้ว ยังเป็นการเปิดโอกาสให้คนไทยได้ศึกษาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาในประเทศไทย ซึ่งจะเป็นการช่วยลดค่าใช้จ่ายของผู้เรียนและไม่สูญเสียรายจ่ายให้กับต่างประเทศ อีกทั้งยังเป็นการยกระดับการศึกษาด้านอิสลามศึกษาของประเทศไทยสู่ระดับนานาชาติอีกด้วย ซึ่งเป็นการสืบสานมรดกวิทยาการอิสลามของประวัติศาสตร์เมืองปัตตานีที่อดีตเคยเป็นศูนย์กลางการศึกษาอิสลามของภูมิภาคเอเชียอาคเนย์ ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น คณะวิทยาการอิสลามจึงมีความประสงค์ปรับปรุงหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิตและหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา เพื่อผลิตนักวิชาการอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาในระดับที่สูงขึ้น เป็นผู้นำทางวิชาการ สามารถเสนอทางออกในการแก้ปัญหาสังคมในระดับต่าง ๆ ได้โดยใช้ฐานวิจัยและกรอบคิดอิสลามสายกลางอย่างเหมาะสม อีกทั้งนำผลวิจัยไปใช้ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทั้งในภาครัฐและเอกชนต่อไป

1.3 วัตถุประสงค์

1.3.1 หลักสูตรระดับมหาบัณฑิต

เพื่อผลิตมหาบัณฑิตทางด้านอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาที่มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. สามารถวิเคราะห์และประยุกต์ใช้แนวคิดอิสลามสายกลางเพื่อแก้ปัญหาสังคมโดยใช้วิจัยเป็นฐาน
2. สามารถนำเสนอและเผยแพร่ผลงานวิจัยด้านอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาได้
3. สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการสืบค้นความรู้อิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาได้อย่างเป็นระบบ
4. เป็นผู้นำทางวิชาการอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาที่มีคุณธรรมจริยธรรมและเป็นพลเมืองโลกที่เข้าใจบริบทสังคมวัฒนธรรมทั้งในระดับท้องถิ่นและสากล

1.3.2 หลักสูตรระดับดุษฎีบัณฑิต

เพื่อผลิตดุษฎีบัณฑิตทางด้านอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา ที่มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. สามารถประเมินปัญหาของสังคมโดยใช้ฐานคิดอิสลามสายกลางได้อย่างลุ่มลึกและรอบด้าน
2. สามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่เกิดจากการบูรณาการอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาเพื่อนำเสนอวิธีแก้ไขปัญหาสังคมในระดับต่าง ๆ ได้
3. มีทักษะวิจัยและเลือกใช้เครื่องมือทางการวิจัยได้อย่างเหมาะสมกับประเด็นวิจัยด้านอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา
4. สามารถผลิตและเผยแพร่บทความวิชาการ/วิจัยด้านอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาได้ตามที่มาตรฐานกำหนด
5. มีทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสืบค้นและเผยแพร่องค์ความรู้อิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาแก่สาธารณะได้
6. สามารถแสดงบทบาทการเป็นผู้นำทางวิชาการที่มีคุณธรรมจริยธรรมและเป็นพลเมืองโลกที่เข้าใจบริบทสังคมและวัฒนธรรมทั้งในระดับท้องถิ่นและสากล

2. แผนพัฒนาปรับปรุง

แผนการพัฒนา/เปลี่ยนแปลง	กลยุทธ์	หลักฐาน/ตัวบ่งชี้
1. ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนให้มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และสังเคราะห์	1. เพิ่มพูนทักษะอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนแบบวิเคราะห์และสังเคราะห์ 2. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างอาจารย์ผู้สอนในรายวิชาต่างๆ 3. ประเมินประสิทธิภาพการเรียนการสอนที่เน้นการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์	1. มีโครงการเพิ่มพูนทักษะอาจารย์ 2. จำนวนอาจารย์ที่ร่วมกิจกรรมการเพิ่มพูนทักษะการจัดการเรียนการสอน 3. ผลการประเมินประสิทธิภาพการเรียนการสอน 4. ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการเรียนการสอนแบบคิดวิเคราะห์ และสังเคราะห์
2. ส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	1. เพิ่มพูนทักษะอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2. กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการประเมินผลที่เน้นพัฒนาการของผู้เรียนในแผนการจัดทำรายละเอียดของรายวิชา 3. ประเมินประสิทธิภาพการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	1. มีโครงการเพิ่มพูนทักษะอาจารย์ 2. ผลการประเมินประสิทธิภาพการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3. ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 4. จำนวนรายวิชาที่กำหนดการเรียนรู้ด้วยตนเอง 5. จำนวนรายวิชาที่ใช้การประเมินผลการเรียนรู้ที่เน้นพัฒนาการของผู้เรียน
3. ปรับปรุงวิธีการวัดและการประเมินผล	1. เพิ่มพูนทักษะอาจารย์เกี่ยวกับวิธีการวัดและประเมินผล 2. กำหนดให้มีคณะกรรมการวิเคราะห์ข้อสอบในทุกๆรายวิชา 3. กำหนดเกณฑ์ในการวัดและประเมินแต่ละรายวิชา	1. มีโครงการเพิ่มพูนทักษะอาจารย์ด้านวิธีวัดและประเมินผล 2. จำนวนอาจารย์ที่ร่วมกิจกรรมการเพิ่มพูนทักษะในการวัดและประเมินผล 3. รายงานการวิเคราะห์ข้อสอบ 4. ผลการวิเคราะห์ข้อสอบ 5. เกณฑ์การวัดและประเมินผล 6. จำนวนรายวิชาที่ใช้วิธีการวัดและประเมินผลตามเกณฑ์ที่กำหนด

แผนการพัฒนา/เปลี่ยนแปลง	กลยุทธ์	หลักฐาน/ตัวบ่งชี้
		7. ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อระบบการวัดและประเมินผล
4. ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เพื่อให้บรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ทุกด้าน	1. พัฒนาทักษะอาจารย์ในการจัดการเรียนรู้และการประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ทักษะในการวิเคราะห์ภาษา และวรรณคดี และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 2. ติดตามประเมินทักษะอาจารย์ในการจัดการเรียนรู้และการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน	1. มีโครงการเพิ่มพูนทักษะอาจารย์ด้านการจัดการเรียนรู้ 2. จำนวนอาจารย์ที่ร่วมกิจกรรมการเพิ่มพูนทักษะการจัดการเรียนรู้ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ 3. ผลการประเมินประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้าน 4. ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้ของอาจารย์ 5. ผลการประเมินนักศึกษาในแต่ละมาตรฐานผลการเรียนรู้

หมวดที่ 3

ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร

1. ระบบการจัดการศึกษา

1.1 ระบบ

☒ ระบบทวิภาค โดย 1 ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติ 1 ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลา ไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ และข้อกำหนดต่าง ๆ ให้เป็นไปตาม ข้อบังคับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าด้วยการศึกษาชั้นบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2563

1.2 การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน - ไม่มีการจัดการเรียนการสอนภาคฤดูร้อน

1.3 การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค

- ไม่มี

2. การดำเนินการหลักสูตร

2.1 วัน-เวลาในการดำเนินการเรียนการสอน

ดำเนินการเรียนการสอนในวัน – เวลาราชการปกติ

ภาคการศึกษาที่ 1 มิถุนายน- ตุลาคม

ภาคการศึกษาที่ 2 พฤศจิกายน- มีนาคม

2.2 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

2.2.1 หลักสูตรระดับมหาบัณฑิต

2.2.1.1 หลักสูตรแผน ก 1

1. เป็นผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาอิสลามศึกษา หรือสาขาวิชาอื่น ๆ
2. คุณสมบัติอื่น ๆ ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่าด้วยการศึกษาชั้นบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2563 และให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

2.2.2 หลักสูตรระดับดุษฎีบัณฑิต

2.2.2.1 แบบ 1.1

1. เป็นผู้สำเร็จการศึกษาปริญญาโทหรือเทียบเท่าสาขาวิชาอิสลามศึกษา มุสลิมศึกษาหรือสาขาที่สัมพันธ์
2. ผู้ที่สำเร็จการศึกษาปริญญาโทไม่ตรงกับสาขาวิชาอิสลามศึกษา มุสลิมศึกษาหรือสาขาที่เกี่ยวข้องต้องมีผลงานทางวิชาการหรือประสบการณ์ทำงานที่เกี่ยวข้องกับอิสลามศึกษา หรือมุสลิมศึกษา โดยการพิจารณาให้อยู่ในดุลยพินิจของกรรมการบริหารหลักสูตร
3. มีผลการสอบภาษาอังกฤษตามประกาศบัณฑิตวิทยาลัย เรื่อง เกณฑ์ความรู้ภาษาอังกฤษสำหรับผู้สมัครเข้าศึกษาระดับปริญญาเอก

2.2.2.2 แบบ 1.2

1. เป็นผู้สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาอิสลามศึกษาหรือสาขาที่สัมพันธ์เท่านั้น และมีผลการเรียนในระดับเกียรตินิยมอันดับหนึ่ง หรือเกรดเฉลี่ยเฉพาะสาขาไม่น้อยกว่า 3.5
2. มีผลการสอบภาษาอังกฤษตามประกาศบัณฑิตวิทยาลัย เรื่อง เกณฑ์ความรู้ภาษาอังกฤษสำหรับผู้สมัครเข้าศึกษาระดับปริญญาเอก และมีคุณสมบัติอื่น ๆ ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่าด้วยการศึกษาชั้นบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2563

2.3 ปัญหาของนักศึกษาแรกเข้า

2.3.1 ประสบการณ์จากนักศึกษาที่ผ่านมา มักจะมีความรู้พื้นฐานด้านภาษาอังกฤษค่อนข้างต่ำ จะต้องปรับตัวในด้านทักษะพื้นฐานภาษาอังกฤษทั้งด้านการอ่าน การเขียน และการฟัง

2.3.2 สำหรับผู้ที่ไม่ได้จบสาขาอิสลามศึกษาหรือมุสลิมศึกษาโดยตรง หรือสาขาที่สัมพันธ์ มักมีความรู้พื้นฐานด้านอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาไม่เพียงพอที่จะเรียนในหลักสูตรนี้ โดยเฉพาะความรู้ที่เป็นแก่นสำคัญของอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา รวมทั้งความรู้ภาษาอาหรับ เนื่องจากแหล่งอ้างอิงหลักทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาเป็นภาษาอาหรับ

2.3.3 มีทักษะการวิเคราะห์ สังเคราะห์ รวมทั้งการใช้เทคโนโลยียังไม่เพียงพอ

2.4 กลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา / ข้อจำกัดของนักศึกษาในข้อ 2.3

2.4.1 ใช้กระบวนการสอนที่เพิ่มทักษะการวิเคราะห์ สังเคราะห์ รวมทั้งทักษะการนำเสนอในวิชาต่างๆ เช่น วิชาสัมมนา วิชาการศึกษาอิสระ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าและนำเสนอผลการสังเคราะห์อย่างเป็นระบบ โดยใช้เทคโนโลยีประกอบอย่างเหมาะสม

2.4.2 สนับสนุนให้นักศึกษาเรียนภาษาอังกฤษตามข้อกำหนดของบัณฑิตวิทยาลัย ภายใต้การอำนวยความสะดวกของบัณฑิตศึกษา คณะวิทยาการอิสลาม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

2.4.3 จัดอบรมความรู้ที่เป็นแก่นสำคัญของอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาตามความเหมาะสม หรือให้เข้าเรียนบางรายวิชาในหลักสูตรปริญญาตรี รวมทั้งให้เข้าอบรมภาษาอาหรับจากศูนย์ทดสอบและพัฒนาทักษะภาษาอาหรับของคณะ ตามที่คณะกรรมการผู้รับผิดชอบหลักสูตรเห็นควรเพิ่มเติมความรู้ให้แก่นักศึกษาที่มีลักษณะตามที่ได้กล่าวในหัวข้อ 2.3

2.5 แผนการรับนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาในระยะ 5 ปี

2.5.1 หลักสูตรระดับมหาบัณฑิต

แผนการศึกษา	ชั้นปี	จำนวนนักศึกษาแต่ละปีการศึกษา				
		2565	2566	2567	2568	2569
แผน ก 1	ชั้นปีที่ 1	15	15	15	15	15
	ชั้นปีที่ 2	-	15	15	15	15
	รวม	15	30	30	30	30
	จำนวนคาดว่าจะสำเร็จการศึกษา	-	15	15	15	15

2.5.2 หลักสูตรระดับดุษฎีบัณฑิต

แผนการศึกษา	จำนวนนักศึกษา	จำนวนนักศึกษาแต่ละปีการศึกษา				
		2565	2566	2567	2568	2569
แบบ 1.1	ชั้นปีที่ 1	4	4	4	4	4
	ชั้นปีที่ 2	-	4	4	4	4
	ชั้นปีที่ 3	-	-	4	4	4
	รวม	4	8	12	12	12
	จำนวนที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา	-	-	4	4	4
แบบ 1.2	ชั้นปีที่ 1	1	1	1	1	1
	ชั้นปีที่ 2	-	1	1	1	1
	ชั้นปีที่ 3	-	-	1	1	1
	ชั้นปีที่ 4	-	-	-	1	1
	รวม	1	2	3	4	4
	จำนวนที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา	-	-	-	1	1

2.6 งบประมาณตามแผน

2.6.1 งบประมาณรายรับ (หน่วยบาท)

2.6.1.1 หลักสูตรระดับมหาบัณฑิต

รายละเอียดรายรับ	ปีงบประมาณ				
	2565	2566	2567	2568	2569
ค่าบำรุงการศึกษา	-	-	-	-	-
ค่าลงทะเบียน	810,000	1,620,000	1,620,000	1,620,000	1,620,000
เงินอุดหนุนจากรัฐบาล	-	-	-	-	-

รายละเอียดรายรับ	ปีงบประมาณ				
	2565	2566	2567	2568	2569
รวมรายรับ	810,000	1,620,000	1,620,000	1,620,000	1,620,000

2.6.1.2 หลักสูตรระดับดุขฎีบัณฑิต

รายละเอียดรายรับ	ปีงบประมาณ				
	2565	2566	2567	2568	2569
ค่าบำรุงการศึกษา	-	-	-	-	-
ค่าลงทะเบียน	270,000	540,000	810,000	864,000	864,000
เงินอุดหนุนจากรัฐบาล	-	-	-	-	-
รวมรายรับ	270,000	540,000	810,000	864,000	864,000

2.6.2 งบประมาณรายจ่าย (หน่วยบาท)

2.6.2.1 หลักสูตรระดับมหาบัณฑิต

หมวดเงิน	ปีงบประมาณ				
	2565	2566	2567	2568	2569
ก. งบดำเนินการ					
1. ค่าใช้จ่ายบุคลากร	624,300	655,540	688,272	722,691	758,790
2. ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน (ไม่รวม 3)	100,000	100,000	100,000	100,000	100,000
3. ทุนการศึกษา					
4. รายจ่ายระดับมหาวิทยาลัย					
รวม (ก)	724,300	755,540	788,272	822,691	858,790
ข. งบลงทุน					
ค่าครุภัณฑ์	-	-	-	-	-
รวม (ข)					
รวม (ก) + (ข)	724,300	755,540	788,272	822,691	858,790
จำนวนนักศึกษา	15	30	30	30	30
ค่าใช้จ่ายต่อหัวนักศึกษา (คน/ปี)	48,287	25,185	26,276	27,423	28,626

2.6.2.2 หลักสูตรระดับคุณวุฒิบัณฑิต

หมวด เงิน	ปีงบประมาณ				
	2565	2566	2567	2568	2569
ก. งบดำเนินการ					
1. ค่าใช้จ่ายบุคลากร	624,300	655,540	688,272	772,691	758,790
2. ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน (ไม่รวม 3)	100,000	80,000	80,000	80,000	80,000
3. ทุนการศึกษา	-	-	-	-	-
4. รายจ่ายระดับมหาวิทยาลัย					
รวม (ก)	724,300	735,540	768,272	852,691	838,790
ข. งบลงทุน					
ค่าครุภัณฑ์	-	-	-	-	-
รวม (ข)	-	-	-	-	-
รวม (ก) + (ข)	724,300	735,540	768,272	852,691	838,790
จำนวนนักศึกษา	5	10	15	16	16
ค่าใช้จ่ายต่อหัวนักศึกษา (คน/ปี)	144,860	73,554	51,218	53,293	52,424

2.7 ระบบการศึกษา

- ☒ แบบชั้นเรียน
- ☒ อื่นๆ (ระบุ) Online

2.8 การเทียบโอนหน่วยกิต รายวิชาและการลงทะเบียนเรียนข้ามมหาวิทยาลัย (ถ้ามี)

ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าด้วยการศึกษาชั้นบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2563

2.9 การจัดการเรียนการสอน

หลักสูตรนี้มีรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

1) การเรียนการสอนใช้การสอนแบบเชิงรุก (Active learning) ทุกรายวิชาหรือร้อยละ 100 ของรายวิชาในหลักสูตร (รายละเอียดภาคผนวก ค-5 ตารางแสดงร้อยละของกระบวนการจัดการเรียนรู้ของแต่ละรายวิชาในหลักสูตรที่สะท้อนการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก)

2) จัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning: WIL) เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง เช่น การวิเคราะห์ปัญหาทางสังคมร่วมกับสถาบันการศึกษาอิสลาม คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด หน่วยงานภาครัฐและเอกชน การฝึกประสบการณ์ภาคสนามในการเก็บข้อมูลวิจัย เป็นต้น โดยกำหนดรายวิชาไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของรายวิชาในหลักสูตร (รายละเอียดภาคผนวก ค-4 ข้อมูลร้อยละรายวิชาที่จัดการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน)

3) หลักสูตรจัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานภาษาต่างประเทศ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของทุกรายวิชาในหลักสูตร

3. หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน

3.1 หลักสูตร

3.1.1 จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร มหาบัณฑิต 36 ดุษฎีบัณฑิต 48 หรือ 72 หน่วยกิต

3.1.2 โครงสร้างหลักสูตร

ระดับมหาบัณฑิต

☒	แผน ก1	36 หน่วยกิต
	วิทยานิพนธ์	36 หน่วยกิต

ระดับดุษฎีบัณฑิต

☒	แบบ 1.1	48 หน่วยกิต
	วิทยานิพนธ์	48 หน่วยกิต
☒	แบบ 1.2	72 หน่วยกิต
	วิทยานิพนธ์	72 หน่วยกิต

หมายเหตุ

ระดับมหาบัณฑิต

ให้นักศึกษาลงทะเบียนเรียนเพิ่มเติม จำนวน 3 รายวิชา ดังนี้ คือ 761-501, 761-502 และ 761-503 โดยไม่นับหน่วยกิตและจะต้องได้ผลการศึกษาเป็น S

สำหรับนักศึกษาที่มีพื้นฐานด้านอิสลามศึกษา มุสลิมศึกษาหรือสาขาที่สัมพันธ์กันไม่เพียงพอ จะต้องลงทะเบียนเรียนบางรายวิชาตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาหรือกรรมการประจำหลักสูตรกำหนด ต่อไปนี้ คือ 761-504, 761-505, 761-506, 761-507, 761-508 โดยไม่นับหน่วยกิตและจะต้องได้ผลการศึกษาเป็น S

ระดับดุษฎีบัณฑิต

ให้นักศึกษาลงทะเบียนเรียนเพิ่มเติม จำนวน 3 รายวิชา ดังนี้ คือ 761-601, 761-602 และ 761-603 โดยไม่นับหน่วยกิตและจะต้องได้ผลการศึกษาเป็น S

สำหรับนักศึกษาที่ไม่ได้จบปริญญาโทสาขาอิสลามศึกษา มุสลิมศึกษา หรือสาขาที่สัมพันธ์กันอาจต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาเพิ่มเติมในระดับปริญญาโทคือ 761-504, 761-505 และบางรายวิชาในระดับปริญญาเอกตามอาจารย์ที่ปรึกษาหรือกรรมการประจำหลักสูตรกำหนด คือ 761-604, 761-605, 761-606 โดยไม่นับหน่วยกิตและจะต้องได้ผลการศึกษาระดับ S

สำหรับนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจะต้องลงทะเบียนเรียนเพิ่มเติมในระดับปริญญาโทคือ 761-503 และบางรายวิชาในระดับปริญญาเอกตามอาจารย์ที่ปรึกษาหรือกรรมการประจำหลักสูตรกำหนด คือ 761-604, 761-605, 761-606 โดยไม่นับหน่วยกิตและจะต้องได้ผลผลการศึกษา ระดับ S

3.1.3 รายวิชา

3.1.3.1 หลักสูตรมหาบัณฑิต

ก. รายวิชาวิทยานิพนธ์

<u>รหัสวิชา</u>	<u>ชื่อรายวิชา</u>	<u>หน่วยกิต</u>
761-510	วิทยานิพนธ์ Thesis	36(0-108-0)

ข. รายวิชาที่จะต้องลงทะเบียนเรียนโดยไม่นับหน่วยกิต

<u>รหัสวิชา</u>	<u>ชื่อรายวิชา</u>	<u>หน่วยกิต</u>
761-501	ภาษาอังกฤษเพื่ออิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา English for Islamic and Muslim Studies	3((3)-0-6)
761-502	สัมมนาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา Seminar on Islamic and Muslim Studies	2(0-4-2)
761-503	วิธีวิทยาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา Research Methodology in Islamic and Muslim Studies	2((1)-3-2)

ค. รายวิชาสำหรับนักศึกษาที่มีพื้นฐานด้านอิสลามศึกษา มุสลิมศึกษาหรือสาขาที่สัมพันธ์กันไม่เพียงพอจะต้องลงทะเบียนเรียนบางรายวิชาต่อไปนี้ โดยอาจารย์ที่ปรึกษาหรือกรรมการประจำหลักสูตรเป็นผู้กำหนด

<u>รหัสวิชา</u>	<u>ชื่อรายวิชา</u>	<u>หน่วยกิต</u>
761-504	ภาษาอาหรับเพื่ออิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา Arabic for Islamic and Muslim Studies	3((3)-0-6)
761-505	การศึกษาคัมภีร์อัลกุรอานและอัลสุนนะฮ์ Al-Qur'an and al-Sunnah Studies	2((1)-3-2)
761-506	กรณีศึกษาทางฟิกฮ์ Case Study of Fiqh	1(0-2-1)
761-507	กรณีศึกษาทางอะกีดะฮ์ Case Study of Aqidah	1(0-2-1)
761-508	กรณีศึกษาทางประวัติศาสตร์และอารยธรรมอิสลาม Case Study of Islamic History and Civilization	1(0-2-1)

3.1.3.2 หลักสูตรดุขุฎีบัณฑิต

ก. รายวิชาวิทยานิพนธ์

<u>รหัสวิชา</u>	<u>ชื่อรายวิชา</u>	<u>หน่วยกิต</u>
761-610	วิทยานิพนธ์ Thesis	48(0-144-0)

761-611	วิทยานิพนธ์	72(0-216-0)
	Thesis	
ข. รายวิชาที่ต้องลงทะเบียนเรียนโดยไม่นับหน่วยกิต		
<u>รหัสวิชา</u>	<u>ชื่อรายวิชา</u>	<u>หน่วยกิต</u>
761-601	สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 1	1(0-2-1)
	Seminar on Research in Islamic and Muslim Studies I	
761-602	สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 2	1(0-2-1)
	Seminar on Research in Islamic and Muslim Studies II	
761-603	สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 3	1(0-2-1)
	Seminar on Research in Islamic and Muslim Studies III	
761-604	กรณีศึกษาญาณวิทยาในอิสลาม	1(0-2-1)
	Case Study of Islamic Epistemology	
761-605	การศึกษาอิสระ 1	1(0-2-1)
	Independent Study I	
761-606	การศึกษาอิสระ 2	1(0-2-1)
	Independent Study II	

3.1.3.3 ความหมายของรหัสวิชา

รหัสวิชา ประกอบด้วยรหัสตัวเลข 6 หลัก มีความหมายดังต่อไปนี้

ตัวเลข 3 ตัวแรก หมายถึง รหัสประจำสาขาวิชาอิสลามศึกษา

ตัวเลขหลักร้อย หมายถึง ชั้นปีหรือระดับการศึกษาของรายวิชานั้น

เลข 5 หมายถึง รายวิชาในระดับปริญญาโท

เลข 6 หมายถึง รายวิชาในระดับปริญญาเอก

ตัวเลขหลักสิบ หมายถึง วิชาในแต่ละกลุ่มวิชา

เลข 0 หมายถึง รายวิชาเรียน

เลข 1 หมายถึง รายวิชาวิทยานิพนธ์

ตัวเลขหลักหน่วย หมายถึง ลำดับรายวิชา

3.1.3.4 ความหมายของจำนวนหน่วยกิต เช่น 3(2-3-4) มีความหมายดังต่อไปนี้

ตัวเลขที่ 1 (3) หมายถึง จำนวนหน่วยกิตรวม

ตัวเลขที่ 2 (2) หมายถึง จำนวนชั่วโมงบรรยายต่อสัปดาห์

ตัวเลขที่ 3 (3) หมายถึง จำนวนชั่วโมงปฏิบัติการต่อสัปดาห์

ตัวเลขที่ 4 (4) หมายถึง จำนวนชั่วโมงศึกษาด้วยตนเองต่อสัปดาห์

3.1.4 การสอบวัดคุณสมบัติสำหรับระดับคุณวุฒิบัณฑิต (Qualifying Examination)

นักศึกษาระดับปริญญาเอกทุกคนต้องสอบผ่านการวัดคุณสมบัติตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าด้วยการศึกษาชั้นบัณฑิตศึกษา โดยหลักสูตรจัดให้มีการสอบตามความประสงค์ของนักศึกษา และแสดงความจำนงไว้ ภายในภาคการศึกษาที่ 2 ของปีที่ 1

3.1.4.1 สารความรู้ที่จะสอบ

หลักสูตรแบ่งสารความรู้ออกเป็น 2 หมวด ดังนี้

- 1) หมวดสารความรู้ด้านการวิจัย
- 2) หมวดสารความรู้อิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา

3.1.4.2 การผ่านสอบ

นักศึกษาต้องสอบให้ได้คะแนนของแต่ละวิชาร้อยละ 60 จึงจะถือว่าสอบผ่าน หากได้คะแนนต่ำกว่าที่กำหนดหลักสูตรจะเปิดโอกาสให้นักศึกษาสอบแก้ตัวได้อีกไม่เกิน 1 ครั้ง

3.1.5 แผนการศึกษา

3.1.5.1 ระดับมหาวิทยาลัย

รหัสวิชา	ชั้นปีที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 1	หน่วยกิต
761-501	ภาษาอังกฤษเพื่ออิสลามศึกษา และมุสลิมศึกษา *	3((3)-0-6)
761-502	สัมมนาอิสลามศึกษาและมุสลิม ศึกษา *	2(0-4-2)
761-503	วิธีวิทยาการวิจัยทางอิสลาม ศึกษาและมุสลิมศึกษา *	2((1)-3-2)
761-504	ภาษาอาหรับเพื่ออิสลามศึกษา และมุสลิมศึกษา **	3((3)-0-6)
761-505	การศึกษาคัมภีร์อัลกุรอาน และอัลสุนนะฮ์ **	2((1)-3-2)
761-50X	XXX **	1(0-2-1)
761-510	วิทยานิพนธ์	6
	รวม	6

รหัสวิชา	ชั้นปีที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 2	หน่วยกิต
761-50X	XXX **	1(0-2-1)
761-510	วิทยานิพนธ์	9
	รวม	9

รหัสวิชา	ชั้นปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 1	หน่วยกิต
761-510	วิทยานิพนธ์	9
	รวม	9

รหัสวิชา	ชั้นปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 2	หน่วยกิต
761-510	วิทยานิพนธ์	12
	รวม	12

* เป็นรายวิชาไม่นับหน่วยกิต นักศึกษาทุกคนจะต้องลงทะเบียนและจะต้องมีผลการศึกษาระดับ S

** สำหรับนักศึกษาที่มีพื้นฐานด้านอิสลามศึกษา มุสลิมศึกษาหรือสาขาที่สัมพันธ์กันไม่เพียงพอ จะต้องลงทะเบียนเรียนบางรายวิชาตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาหรือกรรมการประจำหลักสูตรกำหนด ซึ่งประกอบด้วยวิชา 761-506, 761-507, 761-508 โดยไม่นับหน่วยกิตและจะต้องมีผลการศึกษาระดับ S

3.1.5.2 ระดับคุณวุฒิบัณฑิต

ก. แผนการศึกษาสำหรับ แบบ 1.1

รหัสวิชา	ชั้นปีที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 1	หน่วยกิต
761-504	ภาษาอาหรับเพื่ออิสลามศึกษา และมุสลิมศึกษา *	3((3)-0-6)
761-505	การศึกษาคัมภีร์อัลกุรอาน และอัลสุนนะฮ์ *	2((1)-3-2)
761-604	กรณีศึกษาญาฬวิทยาในอิสลาม*	1(0-2-1)
761-610	วิทยานิพนธ์	8
	รวม	8

รหัสวิชา	ชั้นปีที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 2	หน่วยกิต
761-601	สัมมนาการวิจัยทางอิสลาม ศึกษาและมุสลิมศึกษา 1 **	1(0-2-1)
761-605	การศึกษาอิสระ 1 *	1(0-2-1)
761-606	การศึกษาอิสระ 2 *	1(0-2-1)
761-610	วิทยานิพนธ์	8
	รวม	8

รหัสวิชา	ชั้นปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 1	หน่วยกิต
761-602	สัมมนาการวิจัยทางอิสลาม ศึกษาและมุสลิมศึกษา 2 **	1(0-2-1)
761-610	วิทยานิพนธ์	8
	รวม	8

รหัสวิชา	ชั้นปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 2	หน่วยกิต
761-603	สัมมนาการวิจัยทางอิสลาม ศึกษาและมุสลิมศึกษา 3 **	1(0-2-1)
761-610	วิทยานิพนธ์	8
	รวม	8

รหัสวิชา	ชั้นปีที่ 3 ภาคการศึกษาที่ 1	หน่วยกิต
761-610	วิทยานิพนธ์	8
	รวม	8

รหัสวิชา	ชั้นปีที่ 3 ภาคการศึกษาที่ 2	หน่วยกิต
761-610	วิทยานิพนธ์	8
	รวม	8

* สำหรับนักศึกษาที่ไม่ได้จบปริญญาโทสาขาอิสลามศึกษา มุสลิมศึกษาหรือสาขาที่สัมพันธ์กัน จะต้องลงทะเบียนเรียนวิชาดังกล่าวนี้อีกเพิ่มเติมโดยไม่นับหน่วยกิตและมีผลการศึกษาระดับ S

** เป็นรายวิชาไม่นับหน่วยกิต นักศึกษาทุกคนต้องลงทะเบียนและจะต้องมีผลการศึกษาระดับ S

ข. แผนการศึกษาสำหรับแบบ 1.2

รหัสวิชา	ชั้นปีที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 1	หน่วยกิต
761-503	วิธีวิทยาการวิจัยทางอิสลาม ศึกษาและมุสลิมศึกษา*	2((1)-3-2)
761-604	กรณีศึกษาญานวิทยาใน อิสลาม**	1(0-2-1)
761-611	วิทยานิพนธ์	9(X-X-X)
	รวม	9

รหัสวิชา	ชั้นปีที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 2	หน่วยกิต
761-601	สัมมนาการวิจัยทางอิสลาม ศึกษาและมุสลิมศึกษา 1*	1(0-2-1)
761-605	การศึกษาอิสระ 1 **	1(0-2-1)
761-611	วิทยานิพนธ์	9(X-X-X)
	รวม	9

รหัสวิชา	ชั้นปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 1	หน่วยกิต
761-602	สัมมนาการวิจัยทางอิสลาม ศึกษาและมุสลิมศึกษา 2 *	1(0-2-1)
761-606	การศึกษาอิสระ 2 **	1(0-2-1)
761-611	วิทยานิพนธ์	9(X-X-X)
	รวม	9

รหัสวิชา	ชั้นปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 2	หน่วยกิต
761-603	สัมมนาการวิจัยทางอิสลาม ศึกษาและมุสลิมศึกษา 3 *	1(0-2-1)
761-611	วิทยานิพนธ์	9(X-X-X)
	รวม	9

รหัสวิชา	ชั้นปีที่ 3 ภาคการศึกษาที่ 1	หน่วยกิต
761-611	วิทยานิพนธ์	9(X-X-X)
	รวม	9

รหัสวิชา	ชั้นปีที่ 3 ภาคการศึกษาที่ 2	หน่วยกิต
761-611	วิทยานิพนธ์	9(X-X-X)
	รวม	9

รหัสวิชา	ชั้นปีที่ 4 ภาคการศึกษาที่ 1	หน่วยกิต
761-611	วิทยานิพนธ์	9(X-X-X)
	รวม	9

รหัสวิชา	ชั้นปีที่ 4 ภาคการศึกษาที่ 2	หน่วยกิต
761-611	วิทยานิพนธ์	9(X-X-X)
	รวม	9

* เป็นรายวิชาไม่นับหน่วยกิตและจะต้องมีผลการเรียนระดับ S

** เป็นรายวิชาเพิ่มเติมตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาหรือกรรมการประจำหลักสูตรกำหนด โดยไม่นับหน่วยกิตและจะต้องมีผลการเรียนระดับ S

3.1.6 คำอธิบายรายวิชา

3.1.6.1 ระดับมหาวิทยาลัย

761-501	ภาษาอังกฤษเพื่ออิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา English for Islamic and Muslim Studies การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจในการศึกษา ค้นคว้าตำรา ตลอดจนเอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา English reading comprehension in studying and researching literature, academic documents related to Islamic studies and Muslim studies	3((3)-0-6)
761-502	สัมมนาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา Seminar on Islamic and Muslim Studies วิเคราะห์บทบาทของศาสนาอิสลามในสังคมยุคหลังสมัยใหม่ ปัจจัยทางสังคมวัฒนธรรมและเทคโนโลยีที่มีผลต่อความเข้าใจศาสนา กระบวนการฟื้นฟูความเข้าใจศาสนาบนฐานหลักวะสะฎียะฮ์และเจตนารมณ์ของชะรีอะฮ์ ตลอดจนการนำศาสนาอิสลามมาใช้แก้ปัญหาสังคมในปัจจุบัน Analysis of the role of Islam in post- modern society; socio- cultural and technological factors influencing the understanding of Islam; religious revival process based on <i>Wasatiyyah</i> principle and objectives of Shari‘ ah; the use of Islam in solving contemporary social problems	2(0-4-2)
761-503	วิธีวิทยาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา Research Methodology in Islamic and Muslim Studies ระเบียบวิธีวิจัยด้านอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา ทั้งวิจัยเอกสารและวิจัยภาคสนาม การเลือกศึกษาประเด็นปัญหา การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่อการวิจัย รวมทั้งจริยธรรมการวิจัย Research methodology in Islamic and Muslim studies; documentary and field research; selection of a research problem; the use of new technology in research; research ethics	2((1)-3-2)
761-504	ภาษาอาหรับเพื่ออิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา Arabic for Islamic and Muslim Studies ภาษาอาหรับเพื่อความเข้าใจในภาษาคัมภีร์อัลกุรอาน อัลหะดีษ ตลอดจนวรรณกรรมทางด้านอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาโดยทั่วไป Arabic for understanding of language use in the holy al-Qur‘an, al-Hadith and other literature on Islamic studies and Muslim studies	3((3)-0-6)

- 761-505 การศึกษาคัมภีร์อัลกุรอานและอัลสุนนะฮ์ 2((1)-3-2)**
Al-Qur'an and al-Sunnah Studies
 ที่มา ประวัติการรวบรวม ฐานะ โครงสร้างและบทบาทของคัมภีร์อัลกุรอานและอัลสุนนะฮ์ รวมทั้งวิธีการศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการของวิชาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคัมภีร์อัลกุรอานและอัลสุนนะฮ์ เลือกวิจารณ์และวิเคราะห์ประเด็นที่สำคัญที่มีอิทธิพลต่อวิชาการอิสลามเป็นกรณีศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากกลุ่มหนังสืออรรถาธิบายอัลกุรอานและกลุ่มหนังสือบันทึกอัลหะดีษทั้งหก
- Origin and history of collection, status, structure and role of al-Qur'an and al-Sunnah; the study of the development of other subject areas relating to al-Qur'an and al-Sunnah; the critique and analysis of important points as case study of books on exegesis of al-Qur'an and the six books of al-Hadith
- 761-506 กรณีศึกษาทางฟิกฮ์ 1(0-2-1)**
Case Study of Fiqh
 ค้นคว้า รวบรวม วิเคราะห์และสังเคราะห์ประเด็นที่เกี่ยวกับฟิกฮ์ร่วมสมัยตามหัวข้อและขอบเขตที่ผู้เรียนสนใจ ภายใต้การแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา พร้อมกับการนำเสนอผลงานโดยใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม
- Research, collection, analysis and synthesis contemporary Shariah issues based on topics and areas of interest to learners under the supervision of a supervisor and presenting works using appropriate technology
- 761-507 กรณีศึกษาทางอะกีดะฮ์ 1(0-2-1)**
Case Study of Aqidah
 ค้นคว้า รวบรวม วิเคราะห์และสังเคราะห์ประเด็นที่เกี่ยวกับอะกีดะฮ์และกลุ่มแนวคิดในอิสลามตามหัวข้อและขอบเขตที่ผู้เรียนสนใจ ภายใต้การแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา พร้อมกับการนำเสนอผลงานโดยใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม
- Research, collection, analysis and synthesis issues related to *Aqidah* and sectarian thoughts in Islam based on topics and areas of interest to learners under the supervision of a supervisor and presenting works using appropriate technology
- 761-508 กรณีศึกษาทางประวัติศาสตร์และอารยธรรมอิสลาม 1(0-2-1)**
Case Study of Islamic History and Civilization
 ค้นคว้า รวบรวม วิเคราะห์และสังเคราะห์ประเด็นที่เกี่ยวกับประวัติศาสตร์และอารยธรรมอิสลามตามหัวข้อและขอบเขตที่ผู้เรียนสนใจ ภายใต้การแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา พร้อมกับการนำเสนอผลงานโดยใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม

Research, collection, analysis and synthesis Islamic history and civilization issues based on topics and areas of interest to learners under the supervision of a supervisor and presenting works using appropriate technology

761-510	วิทยานิพนธ์	36(0-108-0)
	Thesis	
	การค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา ภายใต้การแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พร้อมนำเสนอความก้าวหน้าการวิจัยในที่ประชุมสัมมนาวิจัย	
	Conducting original research contributing to the field of Islamic studies and Muslim studies under the supervision of the supervisor; presenting research progress in the research colloquium	
761-601	สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 1	1(0-2-1)
	Seminar on Research in Islamic and Muslim Studies I	
	การนำเสนอประเด็นวิพากษ์อิสลามศึกษาร่วมสมัยและความก้าวหน้าการวิจัยในระดับความพร้อมในการสอบโครงร่างวิทยานิพนธ์ในงานประชุมสัมมนาวิจัย ภายใต้การแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา	
	Presentation of critical contemporary issues in Islam and research progress to demonstrate the level of readiness for thesis proposal examination in the research colloquium under the supervision of a supervisor	
761-602	สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 2	1(0-2-1)
	Seminar on Research in Islamic and Muslim Studies II	
	การนำเสนอความก้าวหน้าการวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์ครั้งที่ 2 โดยการนำเสนอทฤษฎี กรอบแนวคิดวัตถุประสงค์ และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องในงานประชุมสัมมนาวิจัย ภายใต้การแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา	
	Second presentation of the thesis research progress focusing on theories, conceptual frameworks, objectives and literature related to research in the research colloquium under the supervision of a supervisor	
761-603	สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 3	1(0-2-1)
	Seminar on Research in Islamic and Muslim Studies III	
	การนำเสนอความก้าวหน้าการวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์ครั้งที่ 3 โดยนำเสนอระเบียบวิธีการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย วิธีการดำเนินการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลในงานประชุมสัมมนาวิจัย ภายใต้การแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา	

Third presentation of thesis research progress focusing on research methodology consisting of research methods, population and samples, research instruments, data collection methods, and data analysis at research colloquium under the supervision of a supervisor

761-604 กรณีศึกษาญาณวิทยาในอิสลาม 1(0-2-1)

Case Study of Islamic Epistemology

ค้นคว้า รวบรวม วิเคราะห์และสังเคราะห์ประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับญาณวิทยาในอิสลาม เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างวะหีย์ ความเชื่อและวิทยาศาสตร์ หรือหัวข้อและขอบเขตที่ผู้เรียนสนใจ ภายใต้การแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา พร้อมกับนำเสนอผลงานโดยใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม

Research, collection, analysis and synthesis issues related to epistemology in Islam, such as the relationship between *Wahy*, belief and science or topics and areas of interest to learners under the supervision of a supervisor and presenting works using appropriate technology

761-605 การศึกษาอิสระ 1 1(0-2-1)

Independent Study I

ค้นคว้า รวบรวม วิเคราะห์และสังเคราะห์ประเด็นเกี่ยวกับปัญหาทางจริยศาสตร์และคุณธรรมในอิสลาม ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อกับจริยศาสตร์ ตามหัวข้อและขอบเขตที่ผู้เรียนสนใจ ภายใต้การแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา พร้อมกับนำเสนอผลงานโดยใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม

Research, collection, analysis and synthesis issues of ethics and moral in Islam, based on topics and areas of interest to learners under the supervision of a supervisor and presenting works using appropriate technology

761-606 การศึกษาอิสระ 2 1(0-2-1)

Independent Study II

ค้นคว้า รวบรวม วิเคราะห์และสังเคราะห์ประเด็นเกี่ยวกับชะรีอะฮ์ตามหัวข้อและขอบเขตที่ผู้เรียนสนใจ ภายใต้การแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา พร้อมกับนำเสนอผลงานโดยใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม

Research, collection, analysis and synthesis issues of Shari'ah, based on topics and areas of interest to learners under the supervision of a supervisor and presenting works using appropriate technology

761-610 วิทยานิพนธ์

48(0-144-0)

Thesis

การค้นคว้าวิจัยขั้นสูงในสาขาวิชาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา เพื่อวิทยานิพนธ์ปริญญาเอกแบบ

1.1 โดยนักศึกษาสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่บูรณาการระหว่างตัวบทอิสลามกับบริบทจริงทางสังคมบนฐานคิดอิสลามสายกลางเพื่อตอบสนองความต้องการของสังคมหรือแก้ปัญหาสังคมในระดับต่าง ๆ โดยนักศึกษาเลือกโจทย์วิจัยที่สนใจภายใต้การแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พร้อมกับนำเสนอความก้าวหน้าการวิจัยในที่ประชุมสัมมนาวิจัย

Conducting advanced research contributing to the field of Islamic Studies and Muslim studies for a doctoral thesis type 1.1; constructing a new body of knowledge that integrates between the Islamic texts and the real social context on the basis of a *Wasatiyyah* to meet the needs of society or solve social problems at different levels; selection of research problem of interest under the supervision of a supervisor; presenting research progress at research colloquium

761-611 วิทยานิพนธ์

72(0-216-0)

Thesis

การค้นคว้าวิจัยขั้นสูงในสาขาวิชาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา เพื่อวิทยานิพนธ์ปริญญาเอกแบบ

1.2 โดยนักศึกษาสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่บูรณาการระหว่างตัวบทอิสลามกับความรู้ทางสังคมศาสตร์และบริบทจริงทางสังคมบนฐานคิดอิสลามสายกลางเพื่อตอบสนองความต้องการของสังคมหรือแก้ปัญหาสังคมในระดับต่าง ๆ โดยนักศึกษาเลือกโจทย์วิจัยที่สนใจภายใต้การแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และใช้ระเบียบวิธีวิจัยทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณควบคู่กัน พร้อมกับนำเสนอความก้าวหน้าการวิจัยในที่ประชุมสัมมนาวิจัย

Conducting an advanced research contributing to the field of Islamic Studies and Muslim Studies for a doctoral thesis type 1.2; constructing a new body of knowledge that integrates between the Islamic texts, social science knowledge and the real social context on *Wasatiyyah* basis to meet the needs of society or solve social problems at different levels; selection research problem of interest under the supervision of a supervisor; both qualitative and quantitative research methods were used; presentation of research progress at research colloquium

3.2 ชื่อ สกุล เลขประจำตัวบัตรประชาชน ตำแหน่งและคุณวุฒิของอาจารย์

3.2.1 อาจารย์ประจำหลักสูตร

ที่	เลขประจำตัวประชาชน (ระบุครบ 13 หลัก)	ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อ-สกุล	ระดับการศึกษา	วุฒิการศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในแต่ละระดับ				ภาระงานสอนและผลงานทางวิชาการ
					ปีที่สำเร็จการศึกษา	ชื่อหลักสูตร	สาขาวิชา	ชื่อสถาบัน	
1	3950100655706	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	นายอิสมาแอ กาเต๊ะ *	ปริญญาเอก	2554	- Ph.D.	-Islamic Studies	-Universiti Sains Malaysia, Malaysia	ดู ภาคผนวก ข
				ปริญญาโท	2548	- ศศ.ม.	-อิสลามศึกษา	-มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	
				ปริญญาตรี	2539	- B.A.	-Da'wah and Usuluddin	-Islamic University of Madina, Saudi Arabia	
2	3960100436117	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	นายมุหัมมัดรอฟลี แวหะมะ*	ปริญญาเอก	2557	-ปร.ด.	-อิสลามศึกษา	-มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	ดู ภาคผนวก ข
				ปริญญาโท	2540	-M.A.	-Islamic History and Art	-Sakarya University, Turkey	
				ปริญญาตรี	2533	-ศศ.บ.	-อิสลามศึกษา	-มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	
3	3940300045138	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	นายอับลอรอนิง ลือแต*	ปริญญาเอก	2549	-Ph.D.	- West Asia Studies	-Aligarh Muslim University, India	ดู ภาคผนวก ข
				ปริญญาโท	2540	-M.A.	- West Asia Studies	-Aligarh Muslim University, India	
				ปริญญาตรี	2537	-B.A.	-Islamic Theology and Arabic Language	-Darul Uloom Nadwatul Ulama, Lucknow, U.P., India	
					2532	-ร.บ.	-การเมืองการปกครอง	-มหาวิทยาลัยรามคำแหง	

* อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

ที่	เลขประจำตัวประชาชน (ระบุนครบ 13 หลัก)	ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อ-สกุล	ระดับการศึกษา	วุฒิการศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในแต่ละระดับ				ภาระงานสอนและผลงานทางวิชาการ
					ปีที่สำเร็จการศึกษา	ชื่อหลักสูตร	สาขาวิชา	ชื่อสถาบัน	
4	3959900422941	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	นายมะรอนิง สาแลมิง	ปริญญาเอก	2547	-Ph.D.	- Principles of Juridprudence	- Islamic University of Madina, Saudi Arabia	ดู ภาคผนวก ข
				ปริญญาโท	2534	-M.A.	- Principles of Juridprudence	- Islamic University of Madina, Saudi Arabia	
				ปริญญาตรี	2531	-B.A.	-Islamic Law	- Islamic University of Madina, Saudi Arabia	
5	3960400187465	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	นายอับดุลฮาดี สะบูดิง	ปริญญาเอก	2556	-Ph.D.	- Islamic Studies	-Universiti Sains Malaysia, Malaysia	ดู ภาคผนวก ข
				ปริญญาโท	2547	-ศศ.ม.	-อิสลามศึกษา	-มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	
				ปริญญาตรี	2540	-B.A.	-Usuluddin	- al-Azhar University, Egypt	
6	3950600036771	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	นายอัสมัน แตอาลี	ปริญญาเอก	2556	-Ph.D.	-Islamic Revealed Knowledge and Heritage: Fiqh and Usul Al-Fiqh	-International Islamic University Malaysia, Malaysia	ดู ภาคผนวก ข
				ปริญญาโท	2547	-ศศ.ม.	-อิสลามศึกษา	-มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	
				ปริญญาตรี	2544	-B.A.	-Islamic Law	-Islamic University of Madina, Saudi Arabia	
7	3960100093660	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	นายอาลี สาเมาะ	ปริญญาเอก	2556	-Ph.D.	- Islamic Call and Culture	- Islamic University of Madina, Saudi Arabia	ดู ภาคผนวก ข
				ปริญญาโท	2548	-M.A.	- Islamic Studies	- Islamic University of Madina, Saudi Arabia	

ที่	เลขประจำตัวประชาชน (ระบุดัง 13 หลัก)	ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อ-สกุล	ระดับการศึกษา	วุฒิการศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในแต่ละระดับ				ภาระงานสอนและผลงานทางวิชาการ
					ปีที่สำเร็จการศึกษา	ชื่อหลักสูตร	สาขาวิชา	ชื่อสถาบัน	
				ปริญญาตรี	2541	-B.A.	- al-Hadith	- Islamic University of Madina, Saudi Arabia	
8	5940201034169	อาจารย์	นายรุชดี ตาเห	ปริญญาเอก	2557	-Ph.D.	- Islamic Education	- Islamic University of Madina, Saudi Arabia	ดู ภาคผนวก ข
				ปริญญาโท	2550	-M.A.	- Islamic Education	- Islamic University of Madina, Saudi Arabia	
				ปริญญาตรี	2543	-B.A.	- Islamic Education	- Islamic University of Madina, Saudi Arabia	
9	3959900484360	รองศาสตราจารย์	นายอิบรอฮีม ณรงค์รักษาเขต	ปริญญาเอก	2547	-Ph.D.	-Education- Curriculum Development	-University of Malaya, Malaysia	ดู ภาคผนวก ข
				ปริญญาโท	2544	-M.Ed.	- Islamic Education	-International Islamic University Malaysia, Malaysia	
				ปริญญาตรี	2532	-ค.บ.	-ภาษาอังกฤษ	-วิทยาลัยครูยะลา	
10	3959800109672	รองศาสตราจารย์	นายนิเลาะ แวอุเซ็ง	ปริญญาเอก	2547	-Ph.D.	- Educational Administration	- International Islamic University Malaysia, Malaysia	ดู ภาคผนวก ข
				ปริญญาโท	2540	-ศษ.ม.	-การบริหารการศึกษา	-มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	
				ปริญญาตรี	2536	-ศศ.บ.	- อิสลามศึกษา	-มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	

ที่	เลขประจำตัวประชาชน (ระบุนครบ 13 หลัก)	ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อ-สกุล	ระดับการศึกษา	วุฒิการศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในแต่ละระดับ				ภาระงานสอนและผลงานทางวิชาการ
					ปีที่สำเร็จการศึกษา	ชื่อหลักสูตร	สาขาวิชา	ชื่อสถาบัน	
11	3930400115561	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	นายธวัช นัยพอม	ปริญญาเอก ปริญญาโท ปริญญาตรี	2556 2547 2539	-Ph.D. -M.A. -B.A.	-Islamic Banking and Finance - Finance - Business Administration	- University of Durham, United Kingdom - Universiti Putra Malaysia, Malaysia - International Islamic University Malaysia, Malaysia	ดู ภาคผนวก ข
12	3901100867402	อาจารย์	นายหมะหมุด หะยีหมัด	ปริญญาเอก ปริญญาโท ปริญญาตรี	2558 2545 2541	-บธ.ด. -วท.ม. -บธ.บ.	-การบริหารธุรกิจ -ธุรกิจการเกษตร -การเงินและการธนาคาร	-มหาวิทยาลัยขอนแก่น -มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ -มหาวิทยาลัยรามคำแหง	ดู ภาคผนวก ข
13	3960500277750	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	นายอุสมาน ยูนู	ปริญญาเอก ปริญญาโท ปริญญาตรี	2558 2548 2545	-Ph.D. -M.A. -B.A.	-Islamic Law -Islamic Law -Shariah	- Al-Imam Muhammad Ibn Saud Islamic University, Saudi Arabia - Al-Imam Muhammad Ibn Saud Islamic University, Saudi Arabia - Al-Imam Muhammad Ibn Saud Islamic University, Saudi Arabia	ดู ภาคผนวก ข

ที่	เลขประจำตัวประชาชน (ระบุนครบ 13 หลัก)	ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อ-สกุล	ระดับการศึกษา	วุฒิการศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในแต่ละระดับ				ภาระงานสอนและผลงานทางวิชาการ
					ปีที่สำเร็จการศึกษา	ชื่อหลักสูตร	สาขาวิชา	ชื่อสถาบัน	
14	3950100082196	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	นายมุฮัมหมัดอาฟีฟ อัสซอลีฮีย	ปริญญาเอก	2559	-ด.ต.	-พัฒนศึกษา	-จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ดู ภาคผนวก ข
				ปริญญาโท	2552	-M.Ed.	-Curriculum Studies	- University Sains Malaysia, Malaysia	
				ปริญญาตรี	2549	-วท.บ.	-ศึกษาศาสตร์ (ฟิสิกส์)	-มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	
15	3820200081753	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	นายสรารุช สายทอง	ปริญญาเอก	2555	-Ph.D.	- Education Curricula & Teaching Methods	-International University of Africa, Sudan	ดู ภาคผนวก ข
				ปริญญาโท	2552	-M.A.	- Educational Arabic language	-International University of Africa, Sudan	
				ปริญญาตรี	2549	-B.A.	- Education Arabic Language	- International University of Africa, Sudan	
16	1639800054033	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	นายเกตุ อัสมีมานะ	ปริญญาเอก	2556	-Ph.D.	- Arabic Language	- Aligarh Muslim University, India	ดู ภาคผนวก ข
				ปริญญาโท	2552	-M.A.	- Arabic Language	- Aligarh Muslim University, India	
				ปริญญาตรี	2550	-ศศ.บ.	- ภาษาอาหรับ	-มหาวิทยาลัยอิสลามยะลา	
17	1960800009070	อาจารย์	นายรุสลี นุห์	ปริญญาเอก	2562	-Ph.D.	- Management	- University Malaysia Kelantan (UMK), Malaysia	ดู ภาคผนวก ข
				ปริญญาโท	2554	-M.A.	- Economics	- International Islamic University Malaysia, Malaysia	

ที่	เลขประจำตัว ประชาชน (ระบุงรูป 13 หลัก)	ตำแหน่งทาง วิชาการ	ชื่อ-สกุล	ระดับ การศึกษา	วุฒิการศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในแต่ละระดับ				ภาระงานสอน และผลงานทาง วิชาการ
					ปีที่สำเร็จ การศึกษา	ชื่อ หลักสูตร	สาขา วิชา	ชื่อสถาบัน	
				ปริญญาตรี	2550	-ศศ.บ.	-เศรษฐศาสตร์และ การจัดการในอิสลาม	-มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	
18	A23398890	อาจารย์	Mr.Mohamed Soliman Mohamed Soliman	ปริญญาเอก	2563	-Ph.D.	- Technology Management	- University Sains Malaysia, Malaysia	ดู ภาคผนวก ข
				ปริญญาโท	2550	-MBA.	- Management Information Systems	-Arab Academy for Banking and Financial Science, Egypt	
				ปริญญาตรี	2547	-B.A.	- Information Systems	- Misr University for Science and Technology (MUST), Egypt	
19	3959900142396	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	นายสุทธิศักดิ์ ดือระ	ปริญญาเอก	2564	-ปร.ด.	-อิสลามศึกษา	-มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	ดู ภาคผนวก ข
				ปริญญาโท	2545	-น.ม.	-กฎหมายระหว่าง ประเทศ	-มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	
				ปริญญาตรี	2538	-น.บ.	-กฎหมาย	-มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	
20	3810300067701	อาจารย์	นายยุทธนา เกื้อกุล	ปริญญาเอก	2561	-ปร.ด.	-อิสลามศึกษา	-มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	ดู ภาคผนวก ข
				ปริญญาโท	2550	-ศศ.ม.	-อิสลามศึกษา	-มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	
				ปริญญาตรี	2543	-B.A.	- Islamic Studies	- College of Basic Education, Kuwait	

3.2.2 อาจารย์พิเศษ

- ไม่มี

4. องค์ประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์ภาคสนาม (การฝึกงาน หรือสหกิจศึกษา) (ถ้ามี)

- ไม่มี

5. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำโครงการหรืองานวิจัย (ถ้ามี)

- ไม่มี

5.1 คำอธิบายโดยย่อ

5.1.1 ระดับมหับัณฑิต

เป็นหลักสูตรแผน ก 1 ที่เน้นให้นักศึกษาทำวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์อย่างเดียว โดยมีหน่วยกิตวิทยานิพนธ์ตลอดหลักสูตรจำนวน 36 หน่วยกิต หากนักศึกษามีองค์ความรู้ในสาขาวิชาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาไม่เพียงพอจะต้องลงทะเบียนเรียนบางรายวิชาตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาหรือกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนดโดยไม่นับหน่วยกิต

5.1.2 ระดับดุษฎีบัณฑิต

เป็นหลักสูตรแบบ 1.1 และแบบ 1.2 ที่เน้นให้นักศึกษาทำวิจัยขั้นสูงเพื่อวิทยานิพนธ์อย่างเดียว โดยมีหน่วยกิตวิทยานิพนธ์ตลอดหลักสูตรสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทจำนวน 48 หน่วยกิต และสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวน 72 หน่วยกิต ผลงานวิจัยจะต้องได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการที่มีมาตรฐาน หากนักศึกษามีองค์ความรู้ในสาขาวิชาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาไม่เพียงพอจะต้องลงทะเบียนเรียนบางรายวิชาตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาหรือกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนดโดยไม่นับหน่วยกิต

5.2 มาตรฐานผลการเรียนรู้

5.2.1 ระดับมหับัณฑิต

นักศึกษาสามารถวิเคราะห์ปัญหาสังคมบนฐานคิดอิสลามสายกลาง และประยุกต์องค์ความรู้ที่บูรณาการระหว่างตัวบทอิสลามกับบริบทจริงทางสังคมเพื่อนำเสนอวิธีการแก้ไขปัญหาสังคมในระดับต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม สามารถสืบค้นความรู้โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้ อีกทั้งสามารถใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนาและสร้างสรรค์ผลงานที่มีมาตรฐาน พร้อมกับสามารถเผยแพร่ผลงานในเวทีการประชุมวิชาการต่าง ๆ ได้

5.2.2 ระดับดุษฎีบัณฑิต

นักศึกษาสามารถประเมินปัญหาสังคมบนฐานอิสลามที่บูรณาการกับหลากหลายทัศนะทางวิชาการได้อย่างลุ่มลึก สามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่บูรณาการระหว่างตัวบทอิสลามกับบริบทจริงทางสังคม โดยผ่านกระบวนการวิจัยเพื่อนำเสนอวิธีการแก้ไขปัญหาสังคมในระดับต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม เป็นผู้นำทางวิชาการที่เข้าใจบริบทสังคมและวัฒนธรรมทั้งในระดับท้องถิ่นและสากล อีกทั้งสามารถนำเสนอผลงานวิจัยในเวทีการประชุมวิชาการต่าง ๆ และเผยแพร่ในวารสารวิชาการที่มีมาตรฐานได้

5.3 ช่วงเวลา

5.3.1 ระดับมหำบัณฑิต

ภาคการศึกษาที่ 1-2 ของปีที่ 1 และปีที่ 2

5.3.2 ระดับดุษฎีบัณฑิต

แบบ 1.1 ตลอดระยะเวลาที่ศึกษา

แบบ 1.2 ตลอดระยะเวลาที่ศึกษา

5.4 จำนวนหน่วยกิต

5.4.1 ระดับมหำบัณฑิต

แผน ก 1 จำนวน 36 หน่วยกิต

5.4.2 ระดับดุษฎีบัณฑิต

แบบ 1.1 ไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต

แบบ 1.2 ไม่น้อยกว่า 72 หน่วยกิต

5.5 การเตรียมการ

5.5.1 ชี้แจงให้นักศึกษาทราบเกี่ยวกับหลักสูตร วิธีการเรียนการสอน พร้อมกับแนะนำความเชี่ยวชาญของคณาจารย์ในหลักสูตรในวันปฐมนิเทศ เพื่อเป็นข้อมูลให้นักศึกษาสามารถเลือกหัวข้อเรื่องและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตามที่ตนเองสนใจ

5.5.2 ประเมินความรู้นักศึกษาที่ไม่ได้จบจากสาขาอิสลามศึกษา มุสลิมศึกษาหรือสาขาที่สัมพันธ์กัน พร้อมกับกำหนดให้ลงทะเบียนเรียนบางรายวิชาโดยไม่นับหน่วยกิต

5.5.3 เสนอแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาก่อนการลงทะเบียนเรียนวิชาวิทยานิพนธ์

5.5.4 ให้นักศึกษาดำเนินการขอทุนสนับสนุนการทำวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์จากบัณฑิตวิทยาลัย

5.5.5 ให้นักศึกษาวางแผนการศึกษาโดยกำหนดให้สอบโครงร่างวิทยานิพนธ์ภายในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษาที่ 1

5.5.5 อำนาจความสะดวกให้แก่นักศึกษาเพื่อให้สามารถสำเร็จการศึกษาภายในเวลาที่กำหนด

5.6 กระบวนการประเมินผล

5.6.1 ระดับมหำบัณฑิต

1. ผลการสอบรายวิชาที่ไม่นับหน่วยกิตอยู่ในระดับ S
2. ให้นักศึกษานำเสนอความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์ในเวที Research Colloquium ทุกภาคการศึกษา
3. อาจารย์ที่ปรึกษาประเมินจำนวนหน่วยกิตวิทยานิพนธ์ที่ผ่านในแต่ละภาคการศึกษา
4. ผ่านการจัดสอบโครงร่างวิทยานิพนธ์
5. สอบป้องกันวิทยานิพนธ์

6. ผลงานวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์จะต้องได้รับการตีพิมพ์ หรือดำเนินการให้ผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการที่มีมาตรฐาน หรือเสนอต่อที่ประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings) ที่มีการตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

5.6.2 ระดับคุณวุฒิบัณฑิต

ก. แผนการศึกษาแบบ 1.1

1. ผลการศึกษารายวิชาที่ไม่นับหน่วยกิตอยู่ในระดับ S
2. ผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination) เพื่อเป็นผู้มีสิทธิ์ขอทำวิทยานิพนธ์
3. อาจารย์ที่ปรึกษาประเมินจำนวนหน่วยกิตวิทยานิพนธ์ที่ผ่านในแต่ละภาคการศึกษา
4. นำเสนอความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์ในเวที Research Colloquium อย่างน้อย 3 ภาคการศึกษา
5. ผ่านการจัดสอบโครงร่างวิทยานิพนธ์
6. สอบป้องกันวิทยานิพนธ์
7. มีการนำเสนอผลงานวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์ต่อเวทีที่ประชุมวิชาการไม่น้อยกว่าระดับชาติ และได้รับการตีพิมพ์หรือดำเนินการให้ผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการที่มีมาตรฐานอย่างน้อย 2 เรื่อง

ข. แผนการศึกษาแบบ 1.2

1. ผลการศึกษารายวิชาที่ไม่นับหน่วยกิตอยู่ในระดับ S
2. อาจารย์ที่ปรึกษาประเมินจำนวนหน่วยกิตวิทยานิพนธ์ที่ผ่านในแต่ละภาคการศึกษา
3. ผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination) เพื่อเป็นผู้มีสิทธิ์ขอทำวิทยานิพนธ์
4. นำเสนอความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์ในเวที Research Colloquium ทุกภาคการศึกษา
5. วิทยานิพนธ์ผ่านการสอบภาคสนาม
6. ผ่านการจัดสอบโครงร่างวิทยานิพนธ์
7. สอบป้องกันวิทยานิพนธ์
8. มีการนำเสนอผลงานวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์ต่อเวทีที่ประชุมวิชาการไม่น้อยกว่าระดับชาติ และได้รับการตีพิมพ์หรือดำเนินการให้ผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการที่มีมาตรฐานอย่างน้อย 2 เรื่อง

หมวดที่ 4

ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล

เพื่อให้การจัดการเรียนรู้หลักสูตรอิสลามศึกษาเป็นไปตามผลลัพธ์และเป้าหมายการเรียนรู้ตามคุณลักษณะบ่งชี้ที่กำหนด หลักสูตรกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรระดับปริญญาโทและระดับดุษฎีบัณฑิตดังนี้

PLO	มหабัณฑิต	ดุษฎีบัณฑิต
1	ประยุกต์ใช้แนวคิดอิสลามสายกลางเพื่อแก้ปัญหาสังคมที่กำลังเผชิญได้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน	ประเมินปัญหาสังคมโดยใช้ฐานคิดอิสลามสายกลางได้อย่างล้าลึกและรอบด้าน
2	นำเสนอ/เผยแพร่ผลงานวิจัยได้ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด	สร้างองค์ความรู้ใหม่ที่เกิดจากการบูรณาการอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาเพื่อนำเสนอวิธีแก้ไขปัญหาสังคมในระดับต่าง ๆ ได้
3	เลือกใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการสืบค้นความรู้อิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาได้อย่างเป็นระบบ	มีทักษะวิจัยและเลือกใช้เครื่องมือทางการวิจัยได้อย่างเหมาะสมกับประเด็นวิจัยด้านอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา
4	เป็นผู้นำทางวิชาการที่มีคุณธรรมจริยธรรมและเป็นพลเมืองโลกที่เข้าใจบริบทสังคมวัฒนธรรมทั้งในระดับท้องถิ่นและสากล	ผลิตและเผยแพร่บทความวิชาการ/วิจัยด้านอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาได้ตามที่มาตรฐานกำหนด
5		มีทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสืบค้นและเผยแพร่องค์ความรู้อิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาแก่สาธารณะได้
6		แสดงบทบาทการเป็นผู้นำทางวิชาการที่มีคุณธรรมจริยธรรมและเป็นพลเมืองโลกที่เข้าใจบริบทสังคมและวัฒนธรรมทั้งในระดับท้องถิ่นและสากล

1. การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา

1.1 ระดับมหำบัณฑิต

คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนักศึกษา	ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLOs)
1. วิเคราะห์ปัญหาของสังคมบนฐานคิดอิสลาม	1. จัดการการเรียนรู้ทุกรายวิชาเชิงบูรณาการ 2. จัดการการเรียนรู้ที่ให้นักศึกษาได้เข้าถึงสภาพและปัญหาขององค์กรและสังคมที่ผู้เรียนสังกัดอยู่	PLO1

คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนักศึกษา	ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLOs)
สายกลางที่สอดคล้องกับบริบทจริงทางสังคม	3. เรียนรู้จากประสบการณ์และปัญหาร่วมสมัยในสังคมประเทศไทยและต่างประเทศ 4. ส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการระดับชาติหรือนานาชาติ	
2. เลือกใช้เครื่องมือทางการวิจัยได้อย่างเหมาะสมกับประเด็นวิจัยด้านอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา เพื่อแก้ปัญหาโจทย์วิจัยตามความต้องการของสังคมและนำเสนอผลงานผ่านเครื่องมือการสื่อสารร่วมสมัย	1. เน้นการเรียนรู้รายวิชาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับบริบทพื้นที่และเหตุการณ์ร่วมสมัย 2. รายวิชาสัมมนาและการรับฟังประสบการณ์การวิจัยจากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญภายนอก 3. การฝึกปฏิบัติการวิจัยโดยวิเคราะห์ประเด็นปัญหาการวิจัยจากบริบทสังคมและพื้นที่จริงที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม 4. โครงการ Colloquium 5. ฝึกฝนการนำเสนอผลงานวิจัยในงานสัมมนาวิชาการวิจัยระดับชาติหรือนานาชาติ	PLO1 PLO2 PLO3
3. ยึดมั่นในกรอบแนวคิดอิสลามสายกลาง (Wasatiyyah)	1. การบูรณาการคุณธรรมและจริยธรรมอิสลามในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและในการเรียนการสอนทุกรายวิชา 2. ยึดแนวคิดอิสลามสายกลางเป็นกรอบในการเรียนการสอน 3. เข้าร่วมการอบรมเรื่องจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์	PLO1 PLO3 PLO4

1.2. ระดับคุณวุฒิบัณฑิต

คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนักศึกษา	ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLOs)
1. ประเมินปัญหาของสังคมบนฐานคิดอิสลามสายกลางและบูรณาการองค์ความรู้อิสลามที่เป็นตัวบทให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง	1. จัดการการเรียนรู้ทุกรายวิชาเชิงบูรณาการ 2. จัดการการเรียนรู้ที่ให้นักศึกษาได้เข้าถึงสภาพและปัญหาขององค์กรและสังคมที่ผู้เรียนสังกัดอยู่ 3. เรียนรู้จากประสบการณ์และปัญหาร่วมสมัยในสังคมประเทศไทยและต่างประเทศ	PLO1 PLO5

คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนักศึกษา	ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLOs)
ตามยุคสมัยและบริบทจริงทางสังคม	4. ส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการระดับชาติหรือนานาชาติ	
2. สร้างองค์ความรู้ใหม่ด้านอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาโดยใช้ฐานวิจัยเพื่อตอบโจทย์สังคม และสามารถเผยแพร่ผลงานต่างๆ ผ่านการสื่อสารร่วมสมัย	1. เน้นการริเริ่มการออกแบบการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาที่เกี่ยวกับบริบทพื้นที่และเหตุการณ์ร่วมสมัย 2. เชิญผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญภายในและภายนอกมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้เรียนด้านวิทยาการวิจัย 3. รายวิชาการออกแบบวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาและรายวิชาสัมมนาทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 4. สนับสนุนการเข้าร่วมหรือเป็นผู้ร่วมกิจกรรมทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง 5. โครงการ Research Talk และ Colloquium 6. ฝึกฝนการนำเสนอผลงานวิจัยในงานสัมมนาวิชาการวิจัยระดับชาติหรือนานาชาติ	PLO2 PLO3 PLO4 PLO5
3. เป็นผู้นำทางวิชาการด้านอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาที่มีคุณธรรมจริยธรรม และยึดมั่นในจรรยาบรรณทางวิชาการ	1. สร้างความตระหนักในการนำหลักการอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาเชิงลึก ทศนะที่หลากหลายและเป็นสากล 2. จัดการเรียนรู้การสอนให้เกิดทักษะยอมรับความหลากหลายและเคารพทัศนะของผู้อื่น ผ่านกรอบแนวคิดอิสลามสายกลาง 3. มอบหมายให้ค้นคว้าเกี่ยวกับทัศนะต่าง ๆ ที่หลากหลายโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล 4. เข้าร่วมการอบรมเรื่องจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์	PLO2 PLO4 PLO5 PLO6

2. ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLOs) ที่สอดคล้องกับมาตรฐานด้านผลลัพธ์ของผู้เรียนตามมาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. 2561

2.1 ระดับมหาบัณฑิต

ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLOs)	ทักษะทั่วไป (Generic Skill)	ทักษะเฉพาะ (Specific Skill)	มาตรฐานด้านผลลัพธ์ของผู้เรียน ตามมาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. 2561		
			ผู้เรียน (Learner)	ผู้ร่วม สร้างสรรค์ (Co-creator)	พลเมืองที่เข้มแข็ง (Active citizen)
PLO1 ประยุกต์ใช้แนวคิดอิสลามสายกลางเพื่อแก้ปัญหาสังคมที่กำลังเผชิญได้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน		✓	✓	✓	✓
PLO2 นำเสนอ/เผยแพร่ผลงานวิจัยได้ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด	✓		✓	✓	✓
PLO3 เลือกใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการสืบค้นความรู้อิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาได้อย่างเป็นระบบ		✓	✓	✓	✓
PLO4 เป็นผู้นำทางวิชาการที่มีคุณธรรมจริยธรรมและเป็นพลเมืองโลกที่เข้าใจบริบทสังคมวัฒนธรรมทั้งในระดับท้องถิ่นและสากล	✓				✓

2.2. ระดับดุษฎีบัณฑิต

ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLOs)	ทักษะทั่วไป (Generic Skill)	ทักษะเฉพาะ (Specific Skill)	มาตรฐานด้านผลลัพธ์ของผู้เรียน ตามมาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. 2561		
			ผู้เรียน (Learner)	ผู้ร่วม สร้างสรรค์ (Co-creator)	พลเมืองที่เข้มแข็ง (Active citizen)
PLO1 ประเมินปัญหาสังคมโดยใช้ฐานคิดอิสลามสายกลางได้อย่างลุ่มลึกและรอบด้าน		✓	✓	✓	✓
PLO2 สร้างองค์ความรู้ใหม่ที่เกิดจากการบูรณาการอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาเพื่อนำเสนอวิธีแก้ไขปัญหาสังคมในระดับต่าง ๆ ได้		✓	✓	✓	✓

ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLOs)	ทักษะทั่วไป (Generic Skill)	ทักษะเฉพาะ (Specific Skill)	มาตรฐานด้านผลลัพธ์ของผู้เรียน ตามมาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. 2561		
			ผู้เรียน (Learner)	ผู้ร่วม สร้างสรรค์ (Co-creator)	พลเมืองที่เข้มแข็ง (Active citizen)
PLO3 มีทักษะวิจัยและเลือกใช้เครื่องมือ ทางการวิจัยได้อย่างเหมาะสมกับประเด็น วิจัยด้านอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา		✓	✓	✓	✓
PLO4 ผลิตและเผยแพร่บทความวิชาการ/ วิจัยด้านอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาได้ ตามที่มาตรฐานกำหนด	✓			✓	✓
PLO5 มีทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อ สืบค้นและเผยแพร่องค์ความรู้อิสลาม ศึกษาและมุสลิมศึกษา แก่สาธารณะได้		✓	✓	✓	✓
PLO6 แสดงบทบาทการเป็นผู้นำทาง วิชาการที่มีคุณธรรมจริยธรรมและเป็น พลเมืองโลกที่เข้าใจบริบทสังคมและ วัฒนธรรมทั้งในระดับท้องถิ่นและสากล	✓				✓

3. ความสัมพันธ์ระหว่างผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLOs) กับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ

3.1 ระดับมหาวิทยาลัย

1. คุณธรรม จริยธรรม

- 1.1 สามารถจัดการปัญหาทางคุณธรรม จริยธรรมที่ซับซ้อนเชิงวิชาการหรือวิชาชีพโดยคำนึงถึง
ความรู้สึกของผู้อื่น
- 1.2 ริเริ่มในการยกปัญหาทางจรรยาบรรณที่มีอยู่เพื่อการทบทวนและแก้ไข
- 1.3 แสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในการส่งเสริมให้มีการประพฤติปฏิบัติตามหลักคุณธรรม จริยธรรมในที่
ทำงานและสังคม

2. ความรู้

- 2.1 มีความรู้และความเข้าใจอย่างถ่องแท้ ในเนื้อหาสาระหลักของสาขาวิชา ทั้งทางวิชาการและ
วิชาชีพ
- 2.2 มีความเข้าใจในวิธีพัฒนาความรู้ใหม่ ๆ ที่ส่งผลกระทบของผลงานวิจัยในปัจจุบันที่ต่อองค์ความรู้
ในสาขาวิชา ทั้งวิชาการและวิชาชีพ

3. ทักษะทางปัญญา

- 3.1 ใช้ความรู้ทางทฤษฎีและภาคปฏิบัติในการจัดการบริบทใหม่ที่ไม่คาดคิดทางวิชาการและวิชาชีพ
- 3.2 พัฒนาแนวคิดริเริ่มและสร้างสรรค์เพื่อตอบสนองประเด็นหรือปัญหาทางวิชาการและวิชาชีพ
- 3.3 สามารถบูรณาการองค์ความรู้เพื่อสังเคราะห์ผลงานวิจัย สิ่งตีพิมพ์ทางวิชาการ หรือรายงานทางวิชาชีพ
- 3.4 สามารถวางแผนและดำเนินการโครงการสำคัญหรือโครงการวิจัยค้นคว้าทางวิชาการได้ด้วย

ตนเอง

4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- 4.1 สามารถแก้ไขปัญหาที่มีความซับซ้อน หรือความยุ่งยากระดับสูงทางวิชาการและวิชาชีพได้ด้วยตนเอง
- 4.2 สามารถวางแผนในการปรับปรุงตนเองให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานระดับสูงได้
- 4.3 มีความรับผิดชอบในการดำเนินงานของตนเอง และร่วมมือกับผู้อื่นอย่างเต็มที่เพื่อการจัดการข้อโต้แย้งและปัญหาต่าง ๆ
- 4.4 แสดงออกทักษะการเป็นผู้นำได้อย่างเหมาะสมตามโอกาสและสถานการณ์เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการทำงานของกลุ่ม

5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- 5.1 สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อคัดกรองข้อมูลทางคณิตศาสตร์และสถิติเพื่อนำมาใช้ในการศึกษาค้นคว้าปัญหา สรุปปัญหาและเสนอแนะแก้ไขปัญหในด้านต่าง ๆ ได้
- 5.2 สามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพได้อย่างเหมาะสมกับกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ทั้งในวงการวิชาการและวิชาชีพรวมถึงชุมชนทั่วไป
- 5.3 สามารถนำเสนอรายงานทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ผ่านสิ่งพิมพ์ทางวิชาการและวิชาชีพรวมทั้งวิทยานิพนธ์หรือโครงการวิจัย

3.2 ระดับคุณวุฒิบัณฑิต

1. คุณธรรม จริยธรรม

- 1.1 สามารถจัดการปัญหาทางคุณธรรม จริยธรรมที่ซับซ้อนในบริบททางวิชาการหรือวิชาชีพ โดยคำนึงถึงความรู้สึกของผู้อื่นที่จะได้รับผลกระทบ
- 1.2 ริเริ่มชี้ให้เห็นถึงข้อบกพร่องของจรรยาบรรณที่ใช้อยู่ในปัจจุบันเพื่อทบทวนและแก้ไข
- 1.3 แสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในการส่งเสริมให้มีการประพฤติปฏิบัติตามหลักคุณธรรม จริยธรรมในที่ทำงานและสังคมที่กว้างขวางขึ้น

2. ความรู้

- 2.1 มีความเข้าใจอย่างถ่องแท้และลึกซึ้งในองค์ความรู้ที่เป็นแก่นในสาขาวิชาการหรือวิชาชีพ เพื่อนำมาพัฒนานวัตกรรมหรือสร้างองค์ความรู้ใหม่
- 2.2 รู้เทคนิคการวิจัยและพัฒนาข้อสรุปซึ่งเป็นที่ยอมรับของสาขาวิชาเพื่อแก้ไขประเด็นปัญหาสำคัญที่จะเกิดขึ้น

- 2.3 มีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งและกว้างขวางเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่เปลี่ยนแปลงในวิชาการและวิชาชีพ ทั้งในระดับชาติและนานาชาติ

3. ทักษะทางปัญญา

- 3.1 ใช้ความรู้ทางทฤษฎีและภาคปฏิบัติเพื่อวิเคราะห์ประเด็นและปัญหาสำคัญได้อย่างสร้างสรรค์ และพัฒนาแนวทางการแก้ปัญหาด้วยวิธีการใหม่ ๆ
- 3.2 สามารถสังเคราะห์ผลงานการวิจัยและทฤษฎีเพื่อพัฒนาความรู้ที่สร้างสรรค์ โดยบูรณาการ แนวความคิดต่าง ๆ ทั้งจากภายในและภายนอกสาขาวิชาได้
- 3.3 สามารถออกแบบและดำเนินการโครงการวิจัยที่สำคัญในเรื่องที่ซับซ้อนที่เกี่ยวกับการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ได้

4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- 4.1 มีความสามารถระดับสูงในการแสดงความคิดเห็นทางวิชาการและวิชาชีพ
- 4.2 สามารถวางแผน วิเคราะห์และแก้ปัญหาที่ซับซ้อนสูงมากด้วยตัวเอง
- 4.3 มีความรับผิดชอบในการดำเนินงานของตนเอง และร่วมมือกับผู้อื่นอย่างเต็มที่เพื่อการจัดการข้อโต้แย้งและปัญหาต่าง ๆ
- 4.4 แสดงออกถึงความโดดเด่นในการเป็นผู้นำในทางวิชาการหรือวิชาชีพ

5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- 5.1 สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อคัดกรองข้อมูลทางคณิตศาสตร์และสถิติเพื่อนำมาใช้ในการศึกษาค้นคว้าปัญหาที่สำคัญและซับซ้อน
- 5.2 สามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ทั้งในวงการวิชาการและวิชาชีพ รวมถึงชุมชนทั่วไป
- 5.3 สามารถนำเสนอรายงานทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ผ่านสิ่งพิมพ์ทางวิชาการ และวิชาชีพรวมทั้งวิทยานิพนธ์หรือโครงการวิจัย

ระดับคุณวุฒิบัณฑิต

ผลลัพธ์การเรียนรู้ ระดับหลักสูตร (PLOs)	คุณธรรม จริยธรรม			ความรู้			ทักษะทางปัญญา			ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ				ทักษะการวิเคราะห์ เชิงตัวเลข การสื่อสาร และ การใช้เทคโนโลยี		
	1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	2.3	3.1	3.2	3.3	4.1	4.2	4.3	4.4	5.1	5.2	5.3
1. ประเมินปัญหาสังคมโดยใช้ฐานคิดอิสลามสายกลางได้อย่างล้าลึกและรอบด้าน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓	✓	✓				
2. สร้างองค์ความรู้ใหม่ที่เกิดจากการบูรณาการอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาเพื่อนำเสนอวิธีแก้ไขปัญหาสังคมในระดับต่าง ๆ ได้	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
3. มีทักษะวิจัยและเลือกใช้เครื่องมือทางการวิจัยได้อย่างเหมาะสมกับประเด็นวิจัยด้านอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา	✓			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
4. ผลิตและเผยแพร่บทความวิชาการ/วิจัยด้านอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาได้ตามที่มาตรฐานกำหนด	✓			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
5. มีทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสืบค้นและเผยแพร่องค์ความรู้อิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาแก่สาธารณะได้			✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
6. แสดงบทบาทการเป็นผู้นำทางวิชาการที่มีคุณธรรมจริยธรรมและเป็นพลเมืองโลกที่เข้าใจบริบทสังคมและวัฒนธรรมทั้งในระดับท้องถิ่นและสากล	✓	✓	✓	✓		✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓

4. ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLOs) กลยุทธ์/วิธีการสอน และกลยุทธ์/วิธีการวัดและการประเมินผล

4.1 ระดับมหาบัณฑิต

ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLOs)	กลยุทธ์วิธีการสอน	กลยุทธ์/วิธีการวัด และการประเมินผล
PLO1: ประยุกต์ใช้แนวคิดอิสลามสายกลางเพื่อแก้ปัญหาสังคมที่กำลังเผชิญได้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน		
	1. ฝึกวิเคราะห์ ประเมิน และวิพากษ์ จากตัวอย่างสถานการณ์ทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับประเด็นอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 2. บรรยายและฝึกปฏิบัติการวิจัยอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 3. ฝึกการใช้เครื่องมือในการวิเคราะห์ ปัญหาทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษารวมถึงการนำเสนอวิธีแก้ปัญหาด้วยใช้หลักการและแนวคิดอิสลามสายกลาง 4. มอบหมายให้อ่านบทความวิชาการและวิจัย การนำเสนอ และอภิปรายในชั้นเรียน 5. ค้นคว้าและสังเคราะห์งานวิจัยที่เลือกสรรในรายวิชาสัมมนาและวิทยานิพนธ์ 6. ประยุกต์ใช้ความรู้ภาคทฤษฎีและปฏิบัติการวิเคราะห์และการสรุปผลด้วยตนเอง	1. ประเมินจากการร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน 2. ประเมินจากผลงาน จากการปฏิบัติงาน การนำเสนอ และการอภิปรายงานของนักศึกษาบนฐานแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง 3. ประเมินจากการนำเสนอในชั้นเรียน 4. ประเมินผลจากการรายงานความก้าวหน้าของการทำวิจัย 5. ประเมินจากการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์
PLO2: นำเสนอ/เผยแพร่ผลงานวิจัยได้ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด		
	1. มอบหมายให้อ่านบทความวิชาการและวิจัย การนำเสนอ และอภิปรายในชั้นเรียน 2. ฝึกปฏิบัติการเขียนบทความวิจัยในรายวิชาวิทยานิพนธ์ 3. นำเสนอผลงานวิจัยในรายวิชาสัมมนา 4. ฝึกนำเสนอในโครงการ Colloquium	1. ประเมินจากการมีส่วนร่วมตามที่มอบหมาย 2. ประเมินจากผลงานที่พร้อมจะเผยแพร่ 3. ประเมินจากบทความหรือวิจัยที่เผยแพร่ตามเกณฑ์ที่หลักสูตรกำหนดไว้

ผลลัพธ์การเรียนรู้ ระดับหลักสูตร (PLOs)	กลยุทธ์วิธีการสอน	กลยุทธ์/วิธีการวัด และการ ประเมินผล
	5. ร่วมสังเกตและเรียนรู้ในงานสัมมนา ระดับชาติหรือนานาชาติที่จัดโดยคณะ หรือหน่วยงานอื่น ๆ และสรุปผลการ เรียนรู้หลังเข้าร่วมกิจกรรม 6. เรียนรายวิชาภาษาอังกฤษและภาษา อาหรับเพิ่มเติมตามที่หลักสูตรกำหนด	
PLO3: เลือกใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการสืบค้นความรู้อิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาได้อย่างเป็นระบบ		
	1. ฝึกปฏิบัติสืบค้นฐานข้อมูลดิจิทัลด้าน อิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาทั้งในและ ต่างประเทศ 2. มอบหมายงานในการสืบค้นข้อมูลเพื่อ ทบทวนวรรณกรรมและนำเสนอต่อ อาจารย์ที่ปรึกษา 3. เข้าร่วมอบรมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการสืบค้นที่จัดโดยหอสมุด มหาวิทยาลัยหรืออื่น ๆ และการเรียนรู้ ด้วยตนเองผ่านระบบการเรียนรู้ออนไลน์	1. ประเมินจากผลการสืบค้นและ สังเคราะห์ข้อมูลตามเป้าหมายที่ กำหนด 2. การทบทวนวรรณกรรมจากข้อมูล ที่สืบค้นอย่างเป็นระบบ 3. การส่งงานและความสม่ำเสมอใน การส่งชิ้นงานตามกำหนด 4. ประเมินผลจากการเขียนนิพนธ์ ต้นฉบับ และวิทยานิพนธ์โดย อาจารย์ที่ปรึกษา
PLO4: เป็นผู้นำทางวิชาการที่มีคุณธรรมจริยธรรมและเป็นพลเมืองโลกที่เข้าใจบริบทสังคมวัฒนธรรมทั้งในระดับท้องถิ่นและสากล		
	1. บูรณาการและสอดแทรกเนื้อหา คุณธรรมและจริยธรรมในรายวิชาเรียน และรายวิชาสัมมนา 2. เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมและ จริยธรรมที่จัดโดยคณะหรือหน่วยงาน อื่น ๆ ตามที่กำหนด 3. เข้าร่วมการอบรมจริยธรรมในการ วิจัยและการใช้โปรแกรมตรวจสอบการ คัดลอกผลงานทางวิชาการ 4. เข้าอบรมเสริมทักษะภาษาต่าง ประเทศ (อาหรับและอังกฤษ) และ ทักษะการเป็นพลเมืองโลก	1. ประเมินผลจากงานที่ได้รับ มอบหมาย การนำเสนอ และเขียน รายงานทางวิชาการ 2. ประเมินจากการนำเสนอโครงร่าง วิทยานิพนธ์ 3. ประเมินผลจากการเขียนนิพนธ์ ต้นฉบับ และวิทยานิพนธ์โดยอาจารย์ ที่ปรึกษา 4. ประเมินจากการสอบวัดความรู้ ภาษาต่างประเทศ

4.2 ระดับคุณวุฒิบัณฑิต

ผลลัพธ์การเรียนรู้ ระดับหลักสูตร (PLOs)	กลยุทธ์วิธีการสอน	กลยุทธ์/วิธีการวัด และการ ประเมินผล
PLO1: ประเมินปัญหาสังคมโดยใช้ฐานคิดอิสลามสายกลางได้อย่างล้าลึกและรอบด้าน		
	- จัดกิจกรรมให้นักศึกษาได้ฝึกวิเคราะห์และประเมินปัญหาสังคมพร้อมกับหาวิธีแก้ปัญหาด้วยใช้หลักวิชาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาภายใต้กรอบหลักคิดอิสลามสายกลาง - ให้นักศึกษาศึกษาค้นคว้ากรณีศึกษาด้วยตนเอง พร้อมนำเสนอ และอภิปรายในรายวิชาสัมมนา - ฝึกให้นักศึกษาสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ภาคทฤษฎีและปฏิบัติ วิเคราะห์ สังเคราะห์ อภิปรายและสรุปผลด้วยตนเอง	- ประเมินจากผลงานการปฏิบัติงาน การนำเสนอและอภิปรายงานของนักศึกษา - ประเมินจากการทำสัมมนาและเสนอกรณีศึกษาหรือโครงร่างวิทยานิพนธ์ - ประเมินผลจากการมีส่วนร่วมในชั้น
PLO2: สร้างองค์ความรู้ใหม่ที่เกิดจากการบูรณาการอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาเพื่อนำเสนอวิธีแก้ไข ปัญหาสังคมในระดับต่าง ๆ ได้		
	- ฝึกวิเคราะห์ ประเมิน และวิพากษ์จากตัวอย่างสถานการณ์ทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับประเด็นอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา - ยกตัวอย่างการบูรณาการองค์ความรู้อิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษากับความรู้อื่น ๆ ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาสังคมและร่วมวิพากษ์แลกเปลี่ยนความเห็นกับกลุ่มนักศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษา - มอบหมายให้อ่านบทความวิชาการและงานวิจัยแนวบูรณาการอิสลามและการสร้างสรรค์ความรู้เพื่อสังคม การนำเสนอ และอภิปรายในชั้นเรียน	- ประเมินจากการร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน - ประเมินจากผลงาน จากการปฏิบัติงาน การนำเสนอ และการอภิปรายงานของนักศึกษาด้านฐานแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง - ประเมินจากการนำเสนอในชั้นเรียน - ประเมินผลจากการรายงานความก้าวหน้าของการทำวิจัย - ประเมินจากการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์

ผลลัพธ์การเรียนรู้ ระดับหลักสูตร (PLOs)	กลยุทธ์วิธีการสอน	กลยุทธ์/วิธีการวัด และการ ประเมินผล
	4. ค้นคว้าและสังเคราะห์งานวิจัยที่เลือกสรรในรายวิชาสัมมนาและวิทยานิพนธ์ 5. ประยุกต์ใช้ความรู้ภาคทฤษฎีและปฏิบัติการวิเคราะห์และการสรุปผลด้วยตนเอง	
PLO3: มีทักษะวิจัยและเลือกใช้เครื่องมือทางการวิจัยได้อย่างเหมาะสมกับประเด็นวิจัยด้านอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา		
	1. บรรยายและฝึกปฏิบัติการวิจัยอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 2. ยกตัวอย่างงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อวิพากษ์ระเบียบวิธีวิจัยและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ถึงจุดเด่นและจุดอ่อนของแต่ละงานวิจัย 3. มอบหมายให้อ่านบทความวิชาการและงานวิจัยแนวบูรณาการอิสลามและการสร้างสรรค์ความรู้เพื่อสังคม การนำเสนอ และอภิปรายในชั้นเรียน 4. ค้นคว้าและสังเคราะห์งานวิจัยที่เลือกสรรในรายวิชาสัมมนาและวิทยานิพนธ์ 5. ประยุกต์ใช้ความรู้ภาคทฤษฎีวิจัยและปฏิบัติการวิเคราะห์และการสรุปผลด้วยตนเอง	1. ประเมินจากการร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน 2. ประเมินจากผลงาน จากการปฏิบัติงาน การนำเสนอ และการอภิปรายงานของนักศึกษาบนฐานแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง 3. ประเมินจากการนำเสนอในชั้นเรียน 4. ประเมินผลจากการรายงานความก้าวหน้าของการทำวิจัย 5. ประเมินผลจากการเขียนนิพนธ์ต้นฉบับ และวิทยานิพนธ์โดยอาจารย์ที่ปรึกษา
PLO4: ผลิตและเผยแพร่บทความวิชาการ/วิจัยด้านอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาได้ตามที่มาตรฐานกำหนด		
	1. ฝึกปฏิบัติการเขียนบทความวิจัยในรายวิชาวิทยานิพนธ์ 2. ฝึกปฏิบัติการเขียนและนำเสนอผลงานก่อนการเผยแพร่ในกิจกรรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการหรือเข้าร่วมอบรม	1. ประเมินจากการมีส่วนร่วมและผลงานที่พร้อมจะเผยแพร่ 2. ประเมินจากการเข้าร่วมอบรม

ผลลัพธ์การเรียนรู้ ระดับหลักสูตร (PLOs)	กลยุทธ์วิธีการสอน	กลยุทธ์/วิธีการวัด และการ ประเมินผล
	ที่จัดโดยคณะหรือองค์กรภายนอกในด้านระเบียบวิธีการเขียนบทความและนิพนธ์ต้นฉบับจากงานการวิจัยหรืออื่นๆที่เกี่ยวข้อง 3. ฝึกนำเสนอในโครงการ Colloquium 4. ร่วมสังเกตและเรียนรู้ในงานสัมมนาระดับชาติหรือนานาชาติที่จัดโดยคณะหรือหน่วยงานอื่น ๆ และสรุปผลการเรียนรู้หลังเข้าร่วมกิจกรรม 5. นำเสนอผลงานวิจัยในรายวิชาสัมมนา 6. เรียนรายวิชาภาษาอังกฤษและภาษาอาหรับเพิ่มเติมตามที่หลักสูตรกำหนด	3. ประเมินจากบทความหรือวิจัยที่เผยแพร่ตามเกณฑ์ที่หลักสูตรกำหนดไว้
PLO5: มีทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสืบค้นและเผยแพร่องค์ความรู้อิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาแก่สาธารณะได้		
	1. ฝึกปฏิบัติสืบค้นฐานข้อมูลดิจิทัลด้านอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาทั้งในและต่างประเทศ 2. มอบหมายงานในการสืบค้นข้อมูลเพื่อทบทวนวรรณกรรมและนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา 3. เข้าร่วมอบรมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการสืบค้นที่จัดโดยหอสมุดมหาวิทยาลัยหรืออื่น ๆ และการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านระบบการเรียนรู้ออนไลน์ 4. ฝึกให้นำเสนอองค์ความรู้อิสลามผ่านเทคโนโลยีสมัยใหม่	1. ประเมินจากผลการสืบค้นและสังเคราะห์ข้อมูลตามเป้าหมายที่กำหนด 2. ประเมินจากการทบทวนวรรณกรรมจากข้อมูลที่สืบค้นอย่างเป็นระบบ 3. การส่งงานและความสม่ำเสมอในการส่งชิ้นงานตามกำหนด 4. ประเมินผลจากการเขียนนิพนธ์ต้นฉบับ และวิทยานิพนธ์โดยอาจารย์ที่ปรึกษา 5. ประเมินจากการใช้เทคโนโลยีในการนำเสนอผลงานวิชาการ
PLO6: แสดงบทบาทการเป็นผู้นำทางวิชาการที่มีคุณธรรมจริยธรรมและเป็นพลเมืองโลกที่เข้าใจบริบทสังคมและวัฒนธรรมทั้งในระดับท้องถิ่นและสากล		
	1. ฝึกให้นำเสนอวิชาการในเวทีสาธารณะต่าง ๆ อย่างหลากหลาย	1. ประเมินผลจากงานที่ได้รับมอบหมาย การนำเสนอ และเขียนรายงานในวิชาสโมสรวารสาร และ

ผลลัพธ์การเรียนรู้ ระดับหลักสูตร (PLOs)	กลยุทธ์วิธีการสอน	กลยุทธ์/วิธีการวัด และการ ประเมินผล
	2. บูรณาการและสอดแทรกเนื้อหา คุณธรรมและจริยธรรมในรายวิชาเรียน และรายวิชาสัมมนา 3. เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมและ จริยธรรมที่จัดโดยคณะหรือหน่วยงาน อื่น ๆ ตามที่กำหนด 4. เข้าร่วมการอบรมจริยธรรมในการ วิจัยและการใช้โปรแกรมตรวจสอบการ คัดลอกผลงานทางวิชาการ 5. จัดกิจกรรมเพิ่มทักษะพหุวัฒนธรรม และความเป็นพลเมืองโลก	การเขียนงานทางวิชาการ โดย อาจารย์ผู้สอน 2. ประเมินจากการนำเสนอโครงร่าง วิทยานิพนธ์ 3. ประเมินผลจากการเขียนนิพนธ์ ต้นฉบับ และวิทยานิพนธ์โดยอาจารย์ ที่ปรึกษา 4. ประเมินจากการเข้าร่วมกิจกรรม

5. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLOs) สู่ รายวิชา (Curriculum Mapping)

5.1 ระดับมหบัณฑิต

- ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

รายวิชา จำนวนหน่วยกิต	PLO			
	1	2	3	4
761-501 ภาษาอังกฤษเพื่ออิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 3((3)-0-6)	○	○	○	●
761-502 สัมมนาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 2(0-4-2)	●	●	●	●
761-503 วิธีวิทยาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 2((1)-3-2)	●	●	●	●
761-504 ภาษาอาหรับเพื่ออิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 3((3)-0-6)	○	○	○	●
761-505 การศึกษาคัมภีร์อัลกุรอานและอัซสุนนะฮ์ 2((1)-3-2)	●	○	●	●
761-506 กรณีศึกษาทางฟิกฮ์ 1(0-2-1)	●	○	●	●
761-507 กรณีศึกษาทางอะกีดะฮ์ 1(0-2-1)	●	○	●	●
761-508 กรณีศึกษาทางประวัติศาสตร์และอารยธรรมอิสลาม 1(0-2-1)	●	○	●	●
761-510 วิทยานิพนธ์ 36(0-108-0)	●	●	●	●

5.2 ระดับคุณวุฒิบัณฑิต

- ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

รายวิชา จำนวนหน่วยกิต	PLO					
	1	2	3	4	5	6
761-601 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา1 1(0-2-1)	●	●	●	●	●	●
761-602 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา2 1(0-2-1)	●	●	●	●	●	●
761-603 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา3 1(0-2-1)	●	●	●	●	●	●
761-604 กรณีศึกษาญานวิทยาในอิสลาม 1(0-2-1)	●	●	○	○	●	●
761-605 การศึกษาอิสระ 1 1(0-2-1)	●	●	○	○	●	●
761-606 การศึกษาอิสระ 2 1(0-2-1)	●	●	○	○	●	●
761-610 วิทยานิพนธ์ 48(0-144-0)	●	●	●	●	●	●
761-611 วิทยานิพนธ์ 72(0-216-0)	●	●	●	●	●	●

6. ความคาดหวังของผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อสิ้นปีการศึกษา

6.1 ระดับมหาบัณฑิต

แผนการศึกษาแผน ก 1

ปีที่	ความคาดหวัง
1	นักศึกษาสามารถวิเคราะห์ปัญหาสังคมโดยใช้องค์ความรู้อิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาบนฐานคิดอิสลามสายกลางและสามารถพัฒนาโจทย์วิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาสังคมได้ อีกทั้งมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสืบค้นข้อมูลทั้งที่เป็นภาษาอังกฤษและภาษาอาหรับ มีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ
2	นักศึกษาสามารถเขียนรายงานผลการวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ได้ และสามารถเขียนนิพนธ์ต้นฉบับเพื่อนำเสนอที่ประชุมสัมมนาและตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีมาตรฐานได้ อีกทั้งเป็นผู้นำทางวิชาการอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา มีจิตสาธารณะและเป็นพลเมืองโลกที่มีความเข้าใจบริบทสังคมและวัฒนธรรมทั้งในระดับท้องถิ่นและสากล

6.2 ระดับคุณวุฒิบัณฑิต

แผนการศึกษาแบบ 1.1

ปีที่	ความคาดหวัง
1	นักศึกษาสามารถวิเคราะห์และประเมินปัญหาสังคมโดยใช้องค์ความรู้อิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาได้อย่างรอบด้านและลุ่มลึก สามารถพัฒนาโจทย์วิจัยบนฐานคิดอิสลามสายกลางเพื่อแก้ไขปัญหาสังคมได้ อีกทั้งมี

ปีที่	ความคาดหวัง
	ทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสืบค้นข้อมูลด้านอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา มีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ
2	นักศึกษา มีทักษะการวิจัยโดยบูรณาการกับระเบียบวิธีวิจัยอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสืบค้นทั้งที่เป็นภาษาอังกฤษและภาษาอาหรับ สามารถนำเสนอข้อมูลด้านอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาแก่สาธารณะได้ อีกทั้งมีภาวะผู้นำทางวิชาการอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา
3	นักศึกษาสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ผ่านการวิจัยที่บูรณาการอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาเพื่อนำเสนอวิธีการแก้ไขปัญหาสังคมได้ สามารถทำรายงานวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ และเขียนนิพนธ์ต้นฉบับเพื่อนำเสนอที่ประชุมสัมมนาและตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีมาตรฐานอย่างน้อย 2 เรื่องได้ อีกทั้งเป็นพลเมืองโลกที่เข้าใจบริบทสังคมและวัฒนธรรมทั้งในระดับท้องถิ่นและสากล

แผนการศึกษาแบบ 1.2

ปีที่	ความคาดหวัง
1	นักศึกษาสามารถวิเคราะห์และประเมินปัญหาสังคมโดยใช้องค์ความรู้อิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาได้อย่างรอบด้านและลุ่มลึก สามารถพัฒนาโจทย์วิจัยบนฐานคิดอิสลามสายกลางเพื่อแก้ไขปัญหาสังคมได้ อีกทั้งมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสืบค้นข้อมูลด้านอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา มีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ
2	นักศึกษา มีทักษะการวิจัยโดยบูรณาการกับระเบียบวิธีวิจัยอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสืบค้นทั้งที่เป็นภาษาอังกฤษและภาษาอาหรับ สามารถนำเสนอข้อมูลด้านอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาแก่สาธารณะได้ อีกทั้งมีภาวะผู้นำทางวิชาการอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา
3	นักศึกษาสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ผ่านการวิจัยที่บูรณาการอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาเพื่อนำเสนอวิธีการแก้ไขปัญหาสังคมได้ สามารถนำเสนอผลงานวิจัยผ่านการประชุมหรืองานสัมมนาวิชาการระดับชาติหรือนานาชาติได้ อีกทั้งเป็นผู้นำทางวิชาการด้านอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาที่เข้าใจบริบทสังคมและพหุวัฒนธรรม
4	นักศึกษาสามารถทำรายงานวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ได้ และสามารถเขียนนิพนธ์ต้นฉบับเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีมาตรฐานอย่างน้อย 2 เรื่องได้ อีกทั้งเป็นพลเมืองโลกที่เข้าใจบริบทสังคมและวัฒนธรรมทั้งในระดับท้องถิ่นและสากล

หมวดที่ 5

หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา

1. กฎระเบียบหรือหลักเกณฑ์ ในการให้ระดับคะแนน (เกรด)

การวัดผลและการสำเร็จการศึกษาเป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่าด้วยการศึกษาชั้นบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2563

2. กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

2.1 ระดับมหำบัณฑิต

2.1.1 การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ขณะนักศึกษายังไม่สำเร็จการศึกษา

(1) นักศึกษาประเมินการเรียนการสอนเมื่อสิ้นสุดแต่ละภาคการศึกษา

(2) อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาประเมินความสอดคล้องของข้อสอบกับผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานหลักสูตร

(3) นักศึกษาเผยแพร่ผลงานจากการทำวิทยานิพนธ์ ในลักษณะของการประชุมทางวิชาการ หรือการตีพิมพ์บทความในวารสารวิชาการที่เป็นที่มีมาตรฐานในระดับชาติหรือนานาชาติอย่างน้อย 1 เรื่อง

(4) การสอบวิทยานิพนธ์โดยมีคณะกรรมการสอบเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย

2.1.2 การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังจากนักศึกษาสำเร็จการศึกษา

(1) ประเมินการได้งานทำของบัณฑิต ในด้านของระยะเวลาในการหางานทำ ความรู้ ความสามารถ และความมั่นใจในการประกอบการทำงานอาชีพ

(2) ประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต

(3) ประเมินหลักสูตรโดยผู้ใช้บัณฑิต และผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก

(4) ประเมินจากผลงาน รางวัล กิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม และความก้าวหน้าในอาชีพของบัณฑิต

2.2 ระดับดุษฎีบัณฑิต

2.2.1 การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษาระหว่างการศึกษา

(1) นักศึกษาต้องเผยแพร่ผลงานจากการทำวิทยานิพนธ์ ในลักษณะของการประชุมทางวิชาการอย่างน้อย 1 เรื่อง และตีพิมพ์บทความในวารสารวิชาการที่มีมาตรฐานในระดับชาติหรือนานาชาติ อย่างน้อย 2 เรื่อง

(2) การสอบวิทยานิพนธ์โดยมีคณะกรรมการสอบเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย

(3) คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะรับรองผลการประเมินของรายวิชาวิทยานิพนธ์

(4) การทวนสอบในระดับหลักสูตรสามารถทำได้โดยมีระบบประกันคุณภาพภายในสถาบันการศึกษา ดำเนินการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้และรายงานผล

2.2.2 การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังจากนักศึกษาสำเร็จการศึกษา

การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษา ทำโดยการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ผลของการประกอบอาชีพของบัณฑิตอย่างต่อเนื่องและนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ แล้วนำผลที่ได้ไปใช้ในการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนและหลักสูตรแบบครบวงจร การเก็บข้อมูลดำเนินการดังตัวอย่างต่อไปนี้

- (1) การได้งานทำของบัณฑิต ประเมินจากบัณฑิตแต่ละรุ่นที่จบการศึกษา ในด้านของระยะเวลาในการหางานทำ ความเห็นของบัณฑิตต่อความรู้ ความสามารถ ความมั่นใจของบัณฑิตในการประกอบกิจการอาชีพ
- (2) การสัมภาษณ์หรือการส่งแบบสอบถามไปยังผู้ประกอบการ เพื่อประเมินความพึงพอใจในบัณฑิตที่จบการศึกษาและเข้าทำงานในสถานประกอบการนั้น ๆ ในระยะเวลาต่าง ๆ
- (3) การประเมินตำแหน่งและหรือความก้าวหน้าในสายงานของบัณฑิต
- (4) การประเมินจากบัณฑิตที่ไปประกอบอาชีพ ในแง่ของความพร้อมและความรู้จากสาขาวิชาที่เรียน รวมทั้งเปิดโอกาสให้เสนอข้อคิดเห็นในการปรับหลักสูตรให้ดียิ่งขึ้นด้วย
- (5) ความเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ที่มาประเมินหลักสูตรต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนรู้ และการพัฒนาองค์ความรู้ของนักศึกษา
- (6) ผลงานของบัณฑิตที่วัดเป็นรูปธรรมได้ เช่น จำนวนผลงานตีพิมพ์ จำนวนรางวัลทางสังคมและวิชาชีพ จำนวนกิจกรรมการกุศลเพื่อสังคมและประเทศชาติ จำนวนกิจกรรมอาสาสมัครในองค์กรที่ทำประโยชน์ต่อสังคม ฯลฯ

3. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่าด้วยการศึกษาชั้นบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2563 และเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558

โดยมีรายละเอียด ดังนี้

3.1 ระดับมหาบัณฑิต

แผน ก 1

- 1) ต้องลงทะเบียนเรียนวิชาสัมมนาหรือรายวิชาอื่น ๆ ตามที่หลักสูตรกำหนดโดยผ่านไม่นับหน่วยกิตและได้เกรดระดับ S
- 2) เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย โดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้ และ
- 3) สำหรับวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติ หรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
- 4) ต้องสอบเทียบหรือสอบผ่านความรู้ภาษาต่างประเทศ มีคุณสมบัติอื่นและเป็นไปตามเงื่อนไขของผู้สำเร็จการศึกษาที่กำหนดไว้ในประกาศบัณฑิตวิทยาลัย เรื่อง คุณสมบัติและเงื่อนไขของผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรปริญญาโทและปริญญาเอก

3.2 ระดับคุณสมบัติ

แบบ 1.1 และแบบ 1.2

1) ต้องลงทะเบียนเรียนวิชาสัมมนาหรือรายวิชาอื่น ๆ ตามที่หลักสูตรกำหนดโดยผ่านไม่นับหน่วยกิตและได้เกรดระดับ S

2) สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination) เพื่อเป็นผู้มีสิทธิ์ขอทำวิทยานิพนธ์ และ

3) เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย โดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งจะต้องประกอบไปด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกสถาบัน และต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้ และ

4) สำหรับวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติ หรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ อย่างน้อย 2 เรื่อง

5) ต้องสอบเทียบหรือสอบผ่านความรู้ภาษาต่างประเทศ มีคุณสมบัติอื่นและเป็นไปตามเงื่อนไขของผู้สำเร็จการศึกษาที่กำหนดไว้ในประกาศบัณฑิตวิทยาลัย เรื่อง คุณสมบัติและเงื่อนไขของผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรปริญญาโทและปริญญาเอก

4. การอุทธรณ์ของนักศึกษา

หลักสูตรมีแนวทางในการรับเรื่องอุทธรณ์ของนักศึกษา โดยนักศึกษาดังนี้

4.1 หลักสูตรแจ้งขั้นตอนกระบวนการการอุทธรณ์ให้นักศึกษารับทราบในวันปฐมนิเทศนักศึกษาของหลักสูตร รวมทั้งนักศึกษารับทราบจากการปฐมนิเทศจากบัณฑิตวิทยาลัยของมหาวิทยาลัย และจากคณะ

4.2 การอุทธรณ์เรื่องทั่วไป เช่น ปัญหาการใช้งานสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ สิ่งแวดล้อม นักศึกษาทำเรื่องแจ้งผ่านหลักสูตร เพื่อหลักสูตรดำเนินการแก้ไขต่อไป

4.3 กรณีอุทธรณ์ขอทบทวนเกรด นักศึกษาสามารถดาวน์โหลดแบบฟอร์มจากฝ่ายทะเบียนและประมวลผล และยื่นแบบฟอร์มผ่านคณะ

หมวดที่ 6

การพัฒนาคณาจารย์

1. การเตรียมการสำหรับอาจารย์ใหม่

1.1 การจัดให้มีผู้รับผิดชอบ ทำหน้าที่ให้คำแนะนำและเป็นที่ปรึกษาด้านการเตรียมการสอน การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรและงานวิจัยที่เชื่อมโยงกับบัณฑิตศึกษา รวมทั้งด้านประกันคุณภาพของหลักสูตร

1.2 สนับสนุนให้เข้ารับการอบรมการปฐมนิเทศอาจารย์ใหม่ที่จัดโดยมหาวิทยาลัย เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการบริหารงานวิชาการของมหาวิทยาลัย รวมทั้งให้ตระหนักในบทบาทหน้าที่และการมีจรรยาบรรณของอาจารย์

1.3 สนับสนุนการใช้สื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการเรียนการสอน รวมทั้งสนับสนุนให้เข้าร่วมอบรมการพัฒนาความรู้และทักษะด้านการเรียนการสอนอื่น ๆ ที่จัดขึ้นทั้งในและนอกมหาวิทยาลัยอย่างต่อเนื่อง

1.4 ภาควิชาสนับสนุนครุภัณฑ์พื้นฐานและใช้ครุภัณฑ์เฉพาะทางที่มีอยู่แล้ว เพื่อให้งานวิจัยของอาจารย์ใหม่สามารถเริ่มต้นได้ และผลักดันการขอทุนวิจัย

1.5 สนับสนุนการเข้าอบรมการพัฒนาสมรรถภาพอาจารย์ใหม่ในการทำวิจัย เพื่อให้มีการพัฒนาด้านความรู้ความเข้าใจในวิชาการที่ทันสมัย เพื่อประโยชน์สำหรับการสอนรายวิชาและดำเนินงานวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาในที่ปรึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.5.1 จัดประชุมอาจารย์ใหม่เพื่อทำความเข้าใจหลักสูตรและรายวิชาที่สอนทุกภาคการศึกษา สนับสนุนให้อาจารย์ใหม่เข้ารับการปฐมนิเทศของมหาวิทยาลัย

1.5.2 อาจารย์ทุกคนได้รับการพัฒนาอย่างทั่วถึงในด้านการจัดการเรียนการสอนและความรู้ที่ทันสมัย

1.5.3 อบรมอาจารย์ให้มีความสามารถในการทำหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1.5.4 อบรมเรื่อง Plagiarism และทรัพย์สินทางปัญญา

2. การพัฒนาความรู้และทักษะให้แก่คณาจารย์

2.1 การพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล

2.1.1 มหาวิทยาลัยและคณะจัดโครงการประชุม/อบรม/สัมมนา/ประชุมเชิงปฏิบัติการ ที่เกี่ยวข้อง กับเทคนิคการเรียนการสอน การผลิตสื่อการสอน การวัดและการประเมินผล และเทคโนโลยีสารสนเทศ อย่างสม่ำเสมอเป็นประจำทุกปี

2.1.2 มหาวิทยาลัยและคณะมีทุนสนับสนุนการผลิตสื่อการเรียนการสอน เช่น virtual classroom, e-learning, การผลิตตำรา

2.1.3 ภาควิชาสนับสนุนและส่งเสริมให้คณาจารย์เข้าร่วมประชุม/อบรม/สัมมนา/ประชุมเชิงปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคการเรียนการสอน การผลิตสื่อการสอน การวัดและการประเมินผล และเทคโนโลยีสารสนเทศที่จัดโดยหน่วยงานภายนอก และภาษาอังกฤษโดยใช้โปรแกรม Tellme More

2.2 การพัฒนาวิชาการและวิชาชีพด้านอื่นๆ

2.2.1 กำหนดเป็นภาระงานของอาจารย์ทุกคนต้องเข้าร่วมประชุมสัมมนาวิชาการหรือนำเสนอผลงานวิจัยที่จัดขึ้นระดับชาติหรือระดับนานาชาติ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

2.2.2 ส่งเสริมและสนับสนุนให้คณาจารย์เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มวิจัยต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยและในต่างประเทศ

2.2.3 กำหนดเป็นภาระงานของอาจารย์ในหลักสูตรทุกคน ต้องทำวิจัย และ/หรือผลิตผลงานทางวิชาการในรูปแบบต่าง ๆ หรือนำเสนอผลงานในการประชุมวิชาการ อย่างน้อยปี ละ 1 ครั้ง

2.2.4 สนับสนุนให้อาจารย์ผลิตผลงานทางวิชาการ เพื่อให้มีตำแหน่งทางวิชาการสูงขึ้น

หมวดที่ 7

การประกันคุณภาพหลักสูตร

1. การกำกับมาตรฐาน

เป้าหมาย	การดำเนินการ	การประเมินผล
การผลิตมหาบัณฑิตและดุษฎีบัณฑิตให้บรรลุผลซึ่งมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 5 ด้าน คือด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	(1) มีคณะกรรมการบริหารหลักสูตรซึ่งได้รับการแต่งตั้งโดยคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะตามคำแนะนำของประธานหลักสูตร โดยมีจำนวนกรรมการไม่น้อยกว่า 3 คน ดำรงตำแหน่งคราวละ 3 ปี (2) มีการประเมินหลักสูตรและนำผลมาพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัย	มีการประเมินผลโดยบัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิตทุก 5 ปี

2. บัณฑิต

2.1 คุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรติดตามผลการสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตทุกปีที่ทำเนิการโดยมหาวิทยาลัย เพื่อนำข้อมูลเข้าสู่ที่ประชุมของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และอภิปรายเพื่อหาวิธีปรับปรุงการดำเนินงานของหลักสูตร

2.2 การได้งานทำหรือผลงานวิจัยของผู้สำเร็จการศึกษา

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรติดตามผลงานการตีพิมพ์ของผู้สำเร็จการศึกษา ทั้งลักษณะและจำนวนผลงานดังกล่าวต้องไม่น้อยกว่าที่กำหนดในประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558 ข้อมูลดังกล่าวจะถูกพิจารณาโดยที่ประชุมของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและอภิปรายเพื่อหาวิธีปรับปรุงการดำเนินงานของหลักสูตรต่อไป

3. นักศึกษา

3.1 การรับนักศึกษา

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนดวิธีการรับนักศึกษาให้สอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558 และเกณฑ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในทุกปีคณะกรรมการบริหารหลักสูตรระดมความเห็นเพื่อประเมินวิธีการรับนักศึกษาที่ใช้ และยังสำรวจ

ความเห็นของนักศึกษาชั้นปีแรกในประเด็นนี้ ข้อมูลดังกล่าวจะถูกพิจารณาโดยที่ประชุมของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และอภิปรายเพื่อหาวิธีปรับปรุงการดำเนินงานต่อไป

3.2 การส่งเสริมและพัฒนานักศึกษา

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนดกิจกรรมเตรียมความพร้อม เพื่อแก้ไขปัญหานักศึกษาก่อนเข้าเรียนตลอดจนกำหนดแนวทางการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา ดังนี้

3.2.1 อาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาด้านการศึกษาและแนวปฏิบัติต่าง ๆ ตลอดจนเรื่องอื่น ๆ ตามความจำเป็น อาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไปทำหน้าที่จนกว่านักศึกษามีอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

3.2.2 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาในเรื่องการทำวิจัยและเรื่องอื่น ๆ ตามความจำเป็น

3.2.3 หลักสูตรฯ จัดให้มีการรายงานความก้าวหน้าวิทยานิพนธ์ ภาคการศึกษาละ 1 ครั้ง ตลอดจนมีการติดตามความก้าวหน้าของวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาในที่ประชุมคณะกรรมการบริหารหลักสูตรทุกครั้ง

3.2.4 กำหนดกิจกรรมทั้งในและนอกชั้นเรียนเพื่อพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาในทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ที่กล่าวถึงในหมวดที่ 4

3.2.5 ผู้ประสานงานวิชาจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับกลยุทธ์ฯ ที่กำหนดในหมวดที่ 4 โดยประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรเป็นผู้พิจารณา มคอ.3 ว่า กิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับมาตรฐานที่กำหนดและเป้าหมายการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

3.2.6 ผู้ประสานงานรายวิชา และอาจารย์ผู้สอนดำเนินการเรียนการสอนดังที่ระบุไว้ใน มคอ.3 และจัดทำ มคอ.5 เพื่อประมวลผลการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนารายวิชาในปีการศึกษาถัดไป คณะกรรมการบริหารหลักสูตร แต่งตั้งกรรมการทวนสอบรายวิชา และจัดให้มีการเรียนการสอนตามที่กำหนด

3.3 ผลที่เกิดกับนักศึกษา

3.3.1 คณะกรรมการบริหารหลักสูตรสำรวจความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการบริหารหลักสูตรในเรื่องการจัดการเรียนรู้ของอาจารย์ การให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์ ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนการสอน

3.3.2 คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนดช่องทางร้องเรียนให้นักศึกษาทั้งในเรื่องที่เกี่ยวกับการวัดและประเมินผล และเรื่องอื่น ๆ

4. อาจารย์

4.1 การบริหารและพัฒนาอาจารย์

การประกันคุณภาพในส่วนของการบริหารและพัฒนาอาจารย์มีรายละเอียด ดังนี้

4.1.1 คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนดวิธีการและแนวทางการรับและแต่งตั้งอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตรโดยผู้ได้รับแต่งตั้งต้องมีคุณสมบัติตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558 คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะพิจารณารายชื่อที่เสนอและส่งเรื่องต่อไปยังมหาวิทยาลัย

4.1.2 คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนดแนวทางการบริหารอาจารย์เพื่อให้ได้อาจารย์ที่มีคุณสมบัติทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ทั้งในด้านวุฒิการศึกษาและตำแหน่งทางวิชาการเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง โดยกำหนดแผนพัฒนาบุคลากรของภาควิชาฯ ในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การอบรมสัมมนาการดูงานระยะสั้นทั้งในและต่างประเทศ การทำวิจัยร่วมกับต่างประเทศ การแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการ และการขอตำแหน่งทางวิชาการ

4.1.3 ในทุกปี คณะกรรมการบริหารหลักสูตรจะระดมความเห็นในเรื่องนี้ และยังสำรวจความเห็นของอาจารย์ในประเด็นนี้ ข้อมูลดังกล่าวจะถูกพิจารณาโดยที่ประชุมคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและอภิปรายเพื่อหาวิธีปรับปรุงการดำเนินงานต่อไป

4.1.4 การส่งเสริมและพัฒนาอาจารย์ประจำหลักสูตรที่เป็นอาจารย์ใหม่ ระบุไว้ข้างต้นใน หมวด 6 การพัฒนาอาจารย์

4.2 คุณภาพอาจารย์

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรติดตามข้อมูล ร้อยละของอาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีวุฒิปริญญาเอก ร้อยละของอาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการ ผลงานทางวิชาการของอาจารย์ประจำหลักสูตร และจำนวนบทความของอาจารย์ที่ได้รับอ้างอิงในฐานข้อมูล TCI และ Scopus ต่อจำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตร โดยกำกับให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558 ของกระทรวงศึกษาธิการ ในทุกปีคณะกรรมการบริหารหลักสูตรจะระดมความเห็นในเรื่องนี้ และอภิปรายเพื่อหาวิธีการปรับปรุง การดำเนินงานต่อไป

4.3 ผลที่เกิดกับอาจารย์

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรประสานงานกับคณะในการจัดทำแผนระยะยาวในเรื่องอัตรากำลัง แผนสรรหา แผนดำรงรักษา และแผนทดแทนบุคลากรสายวิชาการ ตลอดจนสำรวจความพึงพอใจของอาจารย์ต่อการบริหารหลักสูตรทุกปีการศึกษา ในทุกปี คณะกรรมการบริหารหลักสูตรจะระดมความเห็นในเรื่องนี้ และอภิปรายเพื่อหาวิธีการปรับปรุงการดำเนินงานต่อไป

5. หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน

5.1 สารของรายวิชาในหลักสูตร

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนดสาระรายวิชาในหลักสูตรให้มีเนื้อหาสอดคล้องตามปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และปรับปรุงตามสถานการณ์ของสังคมที่เปลี่ยนไปให้ทันสมัยตามความก้าวหน้าในศาสตร์ความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต

5.2 การวางระบบผู้สอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอน

5.2.1 คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนดผู้ประสานงานรายวิชา จัดทำ มคอ.3 และกำหนดผู้สอนที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง

5.2.2 คณะฯ จัดการประเมินรายวิชาและอาจารย์โดยนักศึกษา

5.2.3 คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนดแนวทางการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาและการช่วยเหลือกำกับติดตามการศึกษาและการเผยแพร่ผลงานของนักศึกษา การแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ต้องสอดคล้องกับความสนใจในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา และสอดคล้องกับมาตรฐานภาระงานอาจารย์ที่ปรึกษา

5.2.4 คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนดให้ประเมินวิทยานิพนธ์ตามความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์

5.2.5 คณะกรรมการบริหารหลักสูตรมีช่องทางให้นักศึกษายื่นอุทธรณ์ในกรณีที่มีปัญหา

5.3 การประเมินผู้เรียน

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนดกลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ตามกรอบ TQF ไว้ใน มคอ.2 ของหลักสูตร ภายใต้หัวข้อการพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้านเช่นเดียวกับระบบ กลไกหรือแนวทางการควบคุมดูแลให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์แก่บัณฑิตศึกษา

6. สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

6.1 การบริหารงบประมาณ

หลักสูตรได้รับการจัดสรรงบประมาณประจำปี ทั้งงบประมาณแผ่นดินและเงินรายได้จากคณะและมหาวิทยาลัย ซึ่งหลักสูตรได้จัดสรรค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อการเรียนการสอน สื่อทัศนูปกรณ์ วัสดุ ครุภัณฑ์ที่จำเป็นพื้นฐาน การสร้างสภาพแวดล้อมเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนรายวิชาและการวิจัย จัดสรรค่าใช้จ่ายเพื่อการพัฒนาอาจารย์ นักศึกษา และบุคลากรฝ่ายสนับสนุน

6.2 ทรัพยากรการเรียนการสอนที่มีอยู่เดิม

6.2.1 สถานที่และอุปกรณ์การสอน

มีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการและห้องวิจัยพร้อมวัสดุ และครุภัณฑ์ที่จำเป็นของหลักสูตรซึ่งดูแลโดยคณะวิทยาการอิสลามและของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

6.2.2 ห้องสมุด

หอสมุดจอห์น เอฟ. เคนเนดี สำนักวิทยบริการ สำนักทรัพยากรการเรียนรู้คุณหญิงหลง อรรถกระวีสุนทร และห้องสมุดคณะวิทยาการอิสลามมีหนังสือ ตำรา หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ฐานข้อมูลบรรณานุกรม และสารสังเขป ซีดีรอมและฐานข้อมูลออนไลน์ วารสารทางวิชาการระดับชาติและนานาชาติในสาขาวิชาอิสลามศึกษา และมุสลิมศึกษา และสาขาอื่นที่เกี่ยวข้อง สำหรับให้ค้นคว้าประกอบการเรียนการสอนและการดำเนินการวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาเป็นจำนวนมาก

6.2.3 ทรัพยากรการเรียนการสอนที่มีอยู่เดิม

6.2.3.1 หนังสือและตำราที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน

1) หอสมุดจอห์น เอฟ. เคนเนดี มีหนังสืออ่านประกอบ ตำราเรียน วารสาร บทความ งานวิจัยและสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาอิสลามศึกษา ดังนี้

- หนังสือภาษาไทย

840 ชื่อเรื่อง

- หนังสือภาษาต่างประเทศ	811	ชื่อเรื่อง
- วารสารภาษาไทย	13	ชื่อเรื่อง
- วารสารภาษาต่างประเทศ	7	ชื่อเรื่อง
- วิทยานิพนธ์ (ภาษาไทย / ต่างประเทศ)	19	ชื่อเรื่อง
- หนังสืออ้างอิง (ภาษาไทย / ต่างประเทศ)	61	ชื่อเรื่อง

2) ห้องสมุดคณะวิทยาการอิสลาม

- หนังสือภาษาไทย	1,130	เล่ม
- หนังสือภาษาต่างประเทศ	6,085	เล่ม
- วารสารภาษาไทย	3	ชื่อเรื่อง
- วารสารภาษาต่างประเทศ	10	ชื่อเรื่อง

6.2.3.2 การค้นคว้าฐานข้อมูลและวารสารจาก CD-ROM และ Internet

- 1) ProQuest Dissertation Abstract Online
- 2) H.W. Wilson Full Text
- 3) Science & Direct
- 4) Springer Link
- 5) Grolier Online
- 6) Lexis Nexis
- 7) Journal Link

6.2.3.3 การยืมคืนระหว่างสถาบัน (Inter-library Loan) โดยผ่านระบบ WEBPAC และ

PULINET

6.3 การจัดหาทรัพยากรการเรียนการสอนเพิ่มเติม

6.3.1 หลักสูตรประสานงานและเสนอสำนักทรัพยากรการเรียนรู้ฯ ในการจัดซื้อหนังสือและตำราทั้งแบบรูปเล่มและแบบอิเล็กทรอนิกส์ ฐานข้อมูลบรรณานุกรมแบบออนไลน์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้อาจารย์และนักศึกษาได้ค้นคว้าและใช้ประกอบการเรียนการสอน

6.3.2 จัดหาสื่อการสอน และเครื่องมือสำหรับค้นคว้าความรู้ด้วยตนเอง เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องมัลติมีเดีย โปรเจคเตอร์ และจุดเชื่อมต่อรับสัญญาณอินเทอร์เน็ตให้เพียงพอและมีประสิทธิภาพ

6.3.3 จัดหาวัสดุ และครุภัณฑ์ที่จำเป็นและทันสมัย ให้เพียงพอสำหรับการวิจัยของนักศึกษาและบุคลากร

6.4 การประเมินความพึงพอใจของทรัพยากรการเรียนรู้

เป้าหมาย	การดำเนินการ	การประเมินผล
1. มีตำรา หนังสือ และวารสารต่าง ๆ ทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา และสาขาที่เกี่ยวข้องเพียงพอ	1. นักศึกษา และอาจารย์แจ้งข้อมูลการขาดแคลนตำราวารสารให้หลักสูตรดำเนินการจัดหา	1. ผลสำรวจความพึงพอใจของนักศึกษา และอาจารย์ต่อการให้บริการทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้
2. มีการบริหารจัดการการใช้วัสดุและครุภัณฑ์สำหรับดำเนินการวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์	1. มีการวางแผนการจัดหา และใช้สอยวัสดุ และครุภัณฑ์ร่วมกันในหลักสูตร 2. นักศึกษา อาจารย์ และเจ้าหน้าที่แจ้งข้อมูลปัญหา/อุปสรรคการใช้วัสดุ และครุภัณฑ์ในหลักสูตร	1. ข้อมูลการใช้ครุภัณฑ์ในหลักสูตรและคณะ 2. ผลสำรวจความพึงพอใจของนักศึกษาและอาจารย์ต่อการใช้อุปกรณ์ในการวิจัย
3. มีห้องเรียนและห้องปฏิบัติการเหมาะสมและเพียงพอ	1. มีการวางแผนการใช้ห้องเรียน และห้องปฏิบัติการอย่างเป็นระบบ 2. นักศึกษา อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลห้องฯ ให้ข้อมูลด้านคุณภาพและปัญหาการใช้ห้องเรียน และห้องปฏิบัติการ	1. ข้อมูลการใช้ห้องฯ 2. ผลสำรวจความพึงพอใจและข้อเสนอแนะต่อการใช้อาคารเรียน และห้องปฏิบัติการ

7. ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators)

7.1 หลักสูตรมหาบัณฑิต แผน ก 1

ดัชนีบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5
1) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ 80 มีการประชุมหลักสูตรเพื่อวางแผน ติดตาม และทบทวน การดำเนินงานหลักสูตร อย่างน้อยปีการศึกษาละ 2 ครั้ง โดยต้องบันทึกการประชุมทุกครั้ง	X	X	X	X	X
2) มีรายละเอียดของหลักสูตรตามแบบ มคอ.2 ที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ หรือมาตรฐานคุณวุฒิสายา/สาขาวิชา (ถ้ามี)	X	X	X	X	X

ดัชนีบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5
3) มีรายละเอียดของรายวิชาและรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.3 และ มคอ.4 อย่างน้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบ ทุกวิชา	X	X	X	X	X
4) จัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชาและรายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.5 และ มคอ.6 ภายใน 30 วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษาที่เปิดสอนให้ครบทุกรายวิชา	X	X	X	X	X
5) จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรตามมหาวิทยาลัย/สภาวิชาชีพกำหนด ภายใน 60 วันหลังสิ้นสุดปีการศึกษา	X	X	X	X	X
6) มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดใน มคอ.3 และมคอ.4 (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ 25 ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา	X	X	X	X	X
7) มีการพัฒนา/ปรับปรุง การจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอนหรือการประเมินผลการเรียนรู้จากผลการดำเนินงานที่รายงานในผลการดำเนินการของหลักสูตรปีที่ผ่านมา	X	X	X	X	X
8) อาจารย์ใหม่ (ถ้ามี) ทุกคนได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน	X	X	X	X	X
9) อาจารย์ประจำทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการและ/หรือวิชาชีพอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	X	X	X	X	X
10) จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน (ถ้ามี) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ได้รับการพัฒนาทางวิชาการและ/หรือวิชาชีพอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	X	X	X	X	X
11) ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้าย/บัณฑิตใหม่ที่ดีต่อคุณภาพหลักสูตรเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.51 จากคะแนนเต็ม 5.0		X	X	X	X
12) ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.51 จากคะแนนเต็ม 5.0			X	X	X

ผลการดำเนินการบรรลุตามเป้าหมายตัวบ่งชี้ทั้งหมดอยู่ในเกณฑ์ดีต่อเนื่อง 2 ปีการศึกษา เพื่อติดตามการดำเนินการตาม TQF ต่อไป ทั้งนี้เกณฑ์การประเมินผ่าน คือ มีการดำเนินงานตามข้อ 1-5 และอย่างน้อยร้อยละ 80 ของตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ระบุไว้ในแต่ละปี

7.2 หลักสูตรดัชนีบัณฑิต แบบ 1.1 และแบบ 1.2

ดัชนีบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5
1) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ 80 มีการประชุมหลักสูตรเพื่อวางแผน ติดตาม และทบทวน การดำเนินงานหลักสูตร อย่างน้อยปีการศึกษาละ 2 ครั้ง โดยต้องบันทึกการประชุมทุกครั้ง	X	X	X	X	X
2) มีรายละเอียดของหลักสูตรตามแบบ มคอ.2 ที่สอดคล้องกับ กรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ หรือมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/ สาขาวิชา (ถ้ามี)	X	X	X	X	X
3) มีรายละเอียดของรายวิชาและรายละเอียดของประสบการณ์ ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.3 และ มคอ.4 อย่างน้อยก่อน การเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบ ทุกวิชา	X	X	X	X	X
4) จัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชาและรายงานผล การดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.5 และ มคอ.6 ภายใน 30 วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษาที่ เปิดสอนให้ครบทุกรายวิชา	X	X	X	X	X
5) จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรตาม มหาวิทยาลัย/สภามหาวิทยาลัยกำหนด ภายใน 60 วันหลังสิ้นสุดปี การศึกษา	X	X	X	X	X
6) มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการ เรียนรู้ที่กำหนดใน มคอ.3 และมคอ.4 (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ 25 ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา	X	X	X	X	X
7) มีการพัฒนา/ปรับปรุง การจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การ สอนหรือการประเมินผลการเรียนรู้จากผลการดำเนินงานที่ รายงานในผลการดำเนินการของหลักสูตรปีที่ผ่านมา	X	X	X	X	X
8) อาจารย์ใหม่ (ถ้ามี) ทุกคนได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำ ด้านการจัดการเรียนการสอน	X	X	X	X	X
9) อาจารย์ประจำทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการและ/หรือ วิชาชีพอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	X	X	X	X	X
10) จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน (ถ้ามี) ไม่น้อย กว่าร้อยละ 50 ได้รับการพัฒนาทางวิชาการและ/หรือวิชาชีพ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	X	X	X	X	X

ดัชนีบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	ปีที่ 4	ปีที่ 5
11) ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้าย/บัณฑิตใหม่ที่ดีต่อคุณภาพหลักสูตรเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.51 จากคะแนนเต็ม 5.0			X	X	X
12) ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.51 จากคะแนนเต็ม 5.0				X	X

หมวดที่ 8

การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร

1. การประเมินประสิทธิผลของการสอน

1.1. การประเมินกลยุทธ์การสอน

การประเมินกลยุทธ์การสอนที่ได้วางไว้สำหรับการพัฒนาการเรียนรู้ในด้านต่างๆ มีดังนี้

1.1.1 ประเมินรายวิชาและการศุภวิทยานพธ์ของอาจารย์ที่ปริญญาวิตยานพธ์หลัก/รวมโดยนัศศึษา
ภาคการศึษาละ 1 คร้ง

1.1.2 ประเมินความเห็นหรือข้อเสนอแนะของอาจารย์หลังการอบรมเรื่องการสอน

1.1.3 ประเมินกลยุทธ์การสอนโดยคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

1.1.4 ประเมินจากพฤติกรรมของนัศศึษาในการอภิปราย การซักถาม และการตอบคำถามในชั้นเรียน

1.1.5 พิจรณาหาทางพัฒนาปรับปรุงกลยุทธ์การสอน

1.2. การประเมินทักษะของอาจารย์ในการใช้แผนกลยุทธ์การสอน

1.2.1 ประเมินรายวิชาโดยนัศศึษาในสัปดาห์ 15 ของภาคการศึษา

1.2.2 ประเมินการสังเกตการณ์ของประธานหลักสูตรหรืออาจารย์ประจำหลักสูตร

1.2.3 ประเมินทักษะของอาจารย์โดยผู้รับผิตชอบหลักสูตร

2. การประเมินหลักสูตรในภาพรวม

การประเมินหลักสูตรพิจรณา 2 ประการที่สำคัญ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ มีดังต่อไปนี้

2.1 การประเมินคุณภาพของหลักสูตร

2.1.1 ผู้รับผิตชอบหลักสูตรประเมินหลักสูตรหลังสิ้นสุดการสอนแต่ละปี

2.1.2 นัศศึษาชั้นปีสุดท้ายประเมินหลักสูตร

2.1.3 นัศศึษาชั้นปีที่ 1 ประเมินหลักสูตร

2.1.4 ผู้ใช้บัณฑิตประเมินหลักสูตร

2.1.5 ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกประเมินหลักสูตร

2.2 วิธีการประเมินหลักสูตร

2.2.1 ใช้แบบสอบถาม และ/หรือสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพหลักสูตรในภาพรวมและการ
บรรลุผลการเรียนรู้ตามความคาดหวังจากนัศศึษาและบัณฑิต

2.2.2 ใช้แบบสอบถาม และ/หรือสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพหลักสูตรในภาพรวมและ การ
บรรลุผลการเรียนรู้ตามความคาดหวังจากผู้ทรงคุณวุฒิ และ/หรือผู้ประเมินภายนอก

2.2.3 ใช้แบบสอบถาม และ/หรือสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพหลักสูตรในภาพรวมและ การ
บรรลุผลการเรียนรู้ตามความคาดหวังจากผู้ใช้บัณฑิต และ/หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

3. การประเมินผลการดำเนินงานตามรายละเอียดหลักสูตร

3.1 หัวข้อสำหรับประเมิน

หัวข้อที่จะประเมินมีหลายประการด้วยกัน อาทิ การประเมินผลประกอบการ จำนวนนักศึกษาที่จบตามกำหนด จำนวนนักศึกษาที่ต้อออก จำนวนวิทยานิพนธ์ที่ได้รับรางวัล จำนวนบทความจากวิทยานิพนธ์ ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต การดำเนินงานตามการปรับปรุงหลักสูตร โดยคณะกรรมการการประกันคุณภาพ ภายใน

3.2 จำนวนคณะกรรมการประเมิน

คณะกรรมการประเมินประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิตั้งน้อย 3 คน

4. การทบทวนผลการประเมินและวางแผนปรับปรุงหลักสูตร

กระบวนการทบทวนผลการประเมินและวางแผนปรับปรุงหลักสูตร มีดังต่อไปนี้

- 4.1 คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอนประชุมวางแผนเพื่อการประเมินและวางแผนปรับปรุงหลักสูตร
- 4.2 พิจารณาทบทวนผลการประเมินการดำเนินการของอาจารย์และนักศึกษาในที่ประชุมคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ทุกภาคการศึกษา
- 4.3 ผู้รับผิดชอบหลักสูตรประชุมพิจารณาวางแผนปรับปรุงหลักสูตรและแผนกลยุทธ์ทุก 4 ปี
- 4.4 เชิญผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหลักสูตร

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ก-1 ตารางเปรียบเทียบข้อแตกต่างระหว่างหลักสูตรเดิมกับหลักสูตรปรับปรุง

1) หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา

หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565
ชื่อหลักสูตร	ภาษาไทย: หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษา ภาษาอังกฤษ : Master of Arts Program in Islamic Studies	ภาษาไทย: หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา ภาษาอังกฤษ: Master of Arts Program in Islamic and Muslim Studies
ชื่อปริญญาและสาขาวิชา ชื่อเต็มภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ชื่อย่อภาษาไทย ภาษาอังกฤษ	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (อิสลามศึกษา) Master of Arts (Islamic Studie ศศ.ม. (อิสลามศึกษา) M.A. (Islamic Studies)	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (อิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา) Master of Arts (Islamic and Muslim Studies) ศศ.ม. (อิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา) M.A. (Islamic and Muslim Studies)
จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร	แผน ก แบบ ก1 36 หน่วยกิต แผน ก แบบ ก 2 36 หน่วยกิต แผน ข 36 หน่วยกิต	แผน ก 1 36 หน่วยกิต ไม่มี ไม่มี
รูปแบบของหลักสูตร	-รูปแบบ หลักสูตรปริญญาโท หลักสูตร 2 ปี ตามกรอบมาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา -ภาษาที่ใช้ หลักสูตรจัดการศึกษาเป็นภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ได้แก่ ภาษามลายู ภาษาอาหรับและอังกฤษ -การรับเข้าศึกษา	เหมือนเดิม

หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565
	รับทั้งนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติ โดยเปิดรับนักศึกษาต่างชาติ ในหลักสูตร แผน ก 1 -ความร่วมมือกับสถาบันอื่น เป็นหลักสูตรของสถาบัน โดยเฉพาะ -การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา ให้ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียว	
ปรัชญาของหลักสูตร	หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษา มุ่งผลิตมหาบัณฑิตด้านอูลูลุดดีน ชะรีอะฮ์ ประวัติศาสตร์และอารยธรรมอิสลาม ครุศาสตร์อิสลาม และมุสลิมศึกษา ให้เป็นนักวิชาการและนักวิจัยที่มีความรู้ระดับสูง มีคุณธรรมและจริยธรรม มีเจตคติที่ส่งเสริมการพัฒนา รวมทั้งมีความสามารถในการถ่ายทอดและประยุกต์ความรู้เพื่อแก้ปัญหาสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ	หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา ผลิตมหาบัณฑิตบนฐานหลักปรัชญาพัฒนาการนิยม (Progressivism) โดยมหาบัณฑิตมีพัฒนาการในทุกด้าน สามารถใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข และสามารถปรับตัวได้ดีในสถานการณ์สังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว อีกทั้งยังเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตและมองประโยชน์ของประชาชาติเป็นกิจที่หนึ่ง โดยมหาบัณฑิตสามารถวิเคราะห์ปัญหาของสังคมโดยใช้ฐานคิดอิสลาม สายกลางได้อย่างชัดเจน ประยุกต์องค์ความรู้ที่บูรณาการอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาเพื่อนำเสนอวิธีการแก้ไขปัญหาสังคมในระดับต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ให้คุณค่าการเป็นผู้นำทางวิชาการที่มีจิตสาธารณะ มีคุณธรรม จริยธรรมและเป็นพลเมืองโลกได้อย่างเข้าใจบริบทสังคมและวัฒนธรรมทั้งในระดับท้องถิ่นและสากล

หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565
วัตถุประสงค์	- วัตถุประสงค์ทั่วไป เพื่อผลิตนักวิชาการในระดับศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามที่มีความเหมาะสมและความพร้อมในการรับใช้สังคมทั้งภาครัฐและเอกชน ทั้งนี้ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หน่วยงานของรัฐและของเอกชนที่ต้องการกำลังคนในอนาคตโดยจัดการศึกษาและวิจัยหาองค์ความรู้ อีกทั้งมุ่งยกระดับการศึกษาด้านอิสลามศึกษาให้เป็นการศึกษาระดับนานาชาติ - วัตถุประสงค์เฉพาะ เพื่อผลิตมหาบัณฑิตทางด้านศิลปศาสตร์ สาขาวิชาอิสลามศึกษาที่มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ 1. มีความรู้ระดับสูงในสาขาวิชาต่างๆ ของอิสลาม และความสัมพันธ์ระหว่างอิสลามกับประวัติศาสตร์ และสถานการณ์ปัจจุบัน 2. สามารถศึกษาและวิจัยในสาขาวิชาต่างๆ ของอิสลามและปรากฏการณ์ทางสังคมอย่างเป็นระบบ 3. สามารถประยุกต์ความรู้เพื่อแก้ปัญหาและชี้นำสังคม สามารถใช้เทคโนโลยีและการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม	เพื่อผลิตมหาบัณฑิตทางด้านอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาที่มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ 1. สามารถวิเคราะห์และประยุกต์ใช้แนวคิดอิสลามสายกลางเพื่อแก้ปัญหาสังคมโดยใช้วิจัยเป็นฐาน 2. สามารถนำเสนอและเผยแพร่ผลงานวิจัยด้านอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาได้ 3. สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการสืบค้นความรู้อิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาได้อย่างเป็นระบบ 4. เป็นผู้นำทางวิชาการอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาที่มีคุณธรรมจริยธรรมและเป็นพลเมืองโลกที่เข้าใจบริบทสังคมวัฒนธรรมทั้งในระดับท้องถิ่นและสากล

หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565
	4. มีคุณธรรม จริยธรรม และเจตคติที่ส่งเสริมการพัฒนา รวมทั้งมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้	
ระบบการจัดการศึกษา	-ระบบ การจัดการศึกษาเป็นแบบระบบ ทวิภาค เป็นตามข้อบังคับ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่า ด้วยการศึกษาาระดับบัณฑิตศึกษา -การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน ไม่มีภาคฤดูร้อน - การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบ ทวิภาค	เหมือนเดิม
คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา	-หลักสูตรแผน ก แบบ ก 1 1. เป็นผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาอิสลามศึกษา หรือสาขาที่สัมพันธ์ โดยมีคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00 หรือ 2. เป็นผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีสาขาวิชาอิสลามศึกษา หรือสาขาที่สัมพันธ์กัน และมีประสบการณ์ด้านการวิจัยในสาขาวิชาอิสลามศึกษา หรือมีผลงานเรียบเรียง 3. คุณสมบัติที่นอกเหนือจากข้อ 1. – 2.ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร -หลักสูตรแผน ก แบบ ก 2 1. เป็นผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาอิสลามศึกษา หรือสาขาที่สัมพันธ์กัน โดย	-หลักสูตรแผน ก 1 1. เป็นผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาอิสลามศึกษา หรือสาขาวิชาอื่น ๆ 2. คุณสมบัติอื่น ๆ ตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา และให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565
	มีคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.50 หรือ 2. เป็นผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีสาขาวิชามุสลิมศึกษา หรือสาขาวิชาความขัดแย้งและการจัดการในอิสลาม และมีประสบการณ์ในการทำงานเพื่อสังคมไม่ต่ำกว่า 1 ปี โดยมีหลักฐานรับรอง หรือ 3. เป็นผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีสาขาวิชาอิสลามศึกษา หรือสาขาที่สัมพันธ์กัน และมีประสบการณ์ด้านการวิจัยในสาขาวิชาอิสลามศึกษา 4. มีคุณสมบัติอื่น ๆ ตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา 5. คุณสมบัติที่นอกเหนือจาก 1-4. ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร - หลักสูตรแผน ข 1. เป็นผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีสาขาวิชาอิสลามศึกษา หรือสาขาที่สัมพันธ์กัน โดยมีคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.50 หรือ 2. คุณสมบัติที่นอกเหนือจากข้อ 1 ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร 3. คุณสมบัติอื่นๆ ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยสงขลา	

หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565
	นครินทร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2556	
หลักสูตร	หลักสูตรแผน ก แบ่งออกเป็น 2 แบบ ดังนี้ - แบบ ก 1 เป็นแผนการศึกษาที่ เน้นการทำวิทยานิพนธ์เพียงอย่าง เดียว - แบบ ก 2 เป็นแผนการศึกษาที่ เน้นการทำวิทยานิพนธ์และการ เรียนรายวิชา หลักสูตรแผน ข เป็นแผนการศึกษา ที่มีการเรียนรายวิชากับการทำสาร นิพนธ์	หลักสูตรแผน ก 1 เป็นแผนการศึกษา ที่เน้นการทำวิทยานิพนธ์เพียงอย่าง เดียว โดยให้ลงทะเบียนเรียนบาง รายวิชาโดยไม่นับหน่วยกิต และ จะต้องได้ผลคะแนนเป็น S
โครงสร้างหลักสูตร	- แผน ก แบบ ก 1 หมวดวิทยานิพนธ์ 36 นก - แผน ก แบบ ก 2 หมวดวิชาบังคับ ไม่น้อยกว่า 6 นก หมวดวิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 12 นก - วิชาบังคับเฉพาะกลุ่มวิชา 8 นก - วิชาเลือกเฉพาะกลุ่มวิชา 4 นก หมวดวิทยานิพนธ์ 18 นก แผน ข หมวดวิชาบังคับ ไม่น้อยกว่า 12 นก หมวดวิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 18 นก หมวดวิทยานิพนธ์ 6 นก	แผน ก 1 36 หน่วยกิต วิทยานิพนธ์ 36 หน่วยกิต
รายวิชาในหลักสูตร	-หมวดวิชาวิทยานิพนธ์ 761-591 วิทยานิพนธ์ 36(0-108- 0) 761-592 วิทยานิพนธ์ 18(0-54-0) 761-593 สารนิพนธ์ 6(0-18-0)	ก. รายวิชาวิทยานิพนธ์ 761-510 วิทยานิพนธ์ 36(0-108-0) ข. รายวิชาที่จะต้องลงทะเบียนเรียน โดยไม่นับหน่วยกิต

หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565
	-หมวดวิชาบังคับ 761-501 บทอ่านภาษาอังกฤษเพื่ออิสลามศึกษา 3(3-0-6) 761-502 บทอ่านภาษาอาหรับเพื่ออิสลามศึกษา 3(3-0-6) 761-503 การศึกษาคัมภีร์อัลกุรอานและอัลสุนนะฮ์ 2(1-3-2) 761-504 สัมมนาอิสลามกับการพัฒนาสังคม 2(0-4-2) 761-505 วิธีวิทยาการวิจัยทางอิสลามศึกษา 2(1-3-2) -หมวดวิชาเลือกเฉพาะกลุ่มวิชาจำนวน 12 หน่วยกิต ก. กลุ่มวิชาอุศูลุดดีน วิชาบังคับเฉพาะกลุ่มวิชา 8 นก. 761-511 อัลสุนนะฮ์และบิโอะฮ์ 2(1-3-2) 761-512 มนุษย์ในอิสลาม 2(1-3-2) 761-513 อุศูลตะอวะฮ์ 2(1-3-2) 761-514 อิสลามกับแนวคิดสมัยใหม่ 2(1-3-2) วิชาเลือกเฉพาะกลุ่มวิชา 4 นก. 761-541 อะกีดะฮ์ อิสลามียะฮ์ 2(1-3-2) 761-542 กลุ่มความคิดอิสลามเปรียบเทียบ 2(1-3-2) 761-543 สัมมนาโลกทัศน์อิสลามร่วมสมัย 2(0-4-2) 761-544 อิสลามและปรัชญาเปรียบเทียบ 2(1-3-2)	-761-501 ภาษาอังกฤษเพื่ออิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 3((3)-0-6) -761-502 สัมมนาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 2(0-4-2) -761-503 วิธีวิทยาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 2((1)-3-2) ค. รายวิชาสำหรับนักศึกษาที่มีพื้นฐานด้านอิสลามศึกษา มุสลิมศึกษาหรือสาขาที่สัมพันธ์กันไม่เพียงพอจะต้องลงทะเบียนเรียนบางรายวิชาต่อไปนี้ โดยอาจารย์ที่ปรึกษาหรือกรรมการประจำหลักสูตรเป็นผู้กำหนด -761-504 ภาษาอาหรับเพื่ออิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 3((3)-0-6) -761-505 การศึกษาคัมภีร์อัลกุรอานและอัลสุนนะฮ์ 2((1)-3-2) -761-506 กรณีกิจทางฟิกฮ์ 1(0-2-1) -761-507 กรณีกิจทางอะกีดะฮ์ 1(0-2-1) -761-508 กรณีกิจทางประวัติศาสตร์และอารยธรรมอิสลาม 1(0-2-1)

หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565
	761-545 อิสลามในพหุสังคม 2(1-3-2) 761- 546 ก า ร ศี ก ษ า คัม ภีร์เปรียบเทียบ 2(1-3-2) 761-547 กลุ่มและนิกายต่าง ๆ ในอิสลาม 2(1-3-2) 761-548 อะหะดีษ มุคตาเราะฮฺ 2(1-3-2) 761-549 การศึกษาเอกเทศ 1 3(0-9-0) 761-550 การศึกษาเอกเทศ 2 3(0-9-0) ข. กลุ่มวิชาชะรีอะฮฺ วิชาบังคับเฉพาะกลุ่มวิชา 8 นก. 761-515 ฟิกฮฺ อัลสุนนะฮฺ 2(1 - 3-2) 761-516 ศาสตร์ทางฟิกฮฺ 2(1 - 3-2) 761-517 นิติศาสตร์อิสลาม 2(1-3-2) 761-518 ประวัตินิติบัญญัติอิสลาม 2(1-3-2) วิชาเลือกเฉพาะกลุ่มวิชา 4 นก. 761-549 การศึกษาเอกเทศ 1 3(0-9-0) 761-550 การศึกษาเอกเทศ 2 3(0-9-0) 761-551 ฟิกฮฺเปรียบเทียบ 2(1-3-2) 761-552 ฟิกฮฺในสังคมปัจจุบัน 2(1-3-2)	

หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565
	761-553 ชะรีอะฮ์กับจริยธรรม 2(1-3-2) 761-554 การปกครองและการบริหารในอิสลาม 2(1-3-2) 761-555 สัมมนาทางฟิกฮ์ในปัญหาพร้อมสมัย 2(0-4-2) 761-556 ระบบการเงินในอิสลาม 2(1-3-2) 761-557 ฟิกฮ์ทางอาญาเปรียบเทียบ 2(1-3-2) 761-558 เกาะวาอิด ฟิกฮียะฮ์ 2(1-3-2) ค. กลุ่มวิชาประวัติศาสตร์และอารยธรรมอิสลาม วิชาบังคับเฉพาะกลุ่มวิชา 8 นก. 761-519 ประวัติอิสลามศึกษา 2(1-3-2) 761-520 บุรพาคติกับโลกมุสลิม 2(1-3-2) 761-521 ประวัติศาสตร์นิพนธ์มุสลิม 2(1-3-2) 761-522 อิสลามในเอเชีย 2(1-3-2) วิชาเลือกเฉพาะกลุ่มวิชา 4 นก. 761-549 การศึกษาเอกเทศ 1 3(0-9-0) 761-550 การศึกษาเอกเทศ 2 3(0-9-0) 761-559 ประวัติการแผ่ขยายอิสลาม 2(1-3-2) 761-560 ประชาคมมุสลิมในโลกปัจจุบัน 2(1-3-2)	

หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565
	761-561 ประวัติศาสตร์ออตโตมาน 2(1-3-2) 761-562 ประวัติศาสตร์ตะวันออกกลางสมัยใหม่ 2(1-3-2) 761-563 สัมมนาสถานการณ์โลกมุสลิม 2(0-4-2) 761-564 สำนวณอารยธรรมอาหรับ 2(1-3-2) 761-565 โลกอาหรับกับการฟื้นฟูวิทยาการ 2(1-3-2) 761-566 อารยธรรมอิสลาม 2(1-3-2) ง. กลุ่มวิชาครุศาสตร์อิสลาม วิชาบังคับเฉพาะกลุ่มวิชา 8 นก. 761-523 ประวัติการศึกษาอิสลาม 2(1-3-2) 761-524 จิตวิทยาการศึกษาอิสลาม 2(1-3-2) 761-525 ปรัชญาการศึกษาอิสลาม 2(1-3-2) 761-526 หลักสูตรและการสอนในอิสลาม 2(1-3-2) วิชาเลือกเฉพาะกลุ่มวิชา 4 นก. 761-549 การศึกษาเอกเทศ 1 3(0-9-0) 761-550 การศึกษาเอกเทศ 3(0-9-0) 761-567 มนุษยสัมพันธ์ในอิสลาม 2(1-3-2) 761-568 การบริหารการศึกษาในอิสลาม 2(1-3-2)	

หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565
	761-569 ตัรบียะฮ์ อิสลามียะฮ์ 2(1-3-2) 761- 570 การศึกษาอิสลามในชุมชนมุสลิม 2(1-3-2) 761-571 สัมมนาพลวัตรแห่งอัลกุรอาน 2(1-3-2) 761-572 เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาอิสลาม 2(1-3-2) 761-573 ปัญหาการศึกษาอิสลาม 2(1-3-2) 761-574 สื่อมวลชนกับสังคมมุสลิม 2 (1-3-2) จ. กลุ่มวิชามุสลิมศึกษา วิชาบังคับเฉพาะกลุ่มวิชา 8 นก. 761-527 วิธีชีวิตมุสลิม 2(1-3-2) 761-528 หลักการอิสลาม 2(1-3-2) 761-529 อิสลามและวัฒนธรรม 2(1-3-2) 761-530 สังคมอิสลาม 2(1-3-2) วิชาเลือกเฉพาะกลุ่มวิชา 4 นก. 761-549 การศึกษาเอกเทศ 1 3(0-9-0) 761-550 การศึกษาเอกเทศ 2 3(0-9-0) 761-575 เชื้อชาติและชาติพันธุ์ของชาวมุสลิม 2(1-3-2) 761-576 สัมนามุสลิมในยุคโลกาภิวัตน์ 2(0-4-2) 761-577 การเมืองการปกครองในประเทศไทยมุสลิม 2(1-3-2)	

หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565
	761-578 วัฒนธรรมเปรียบเทียบ 2(1-3-2) 761-579 บทบาทของศาสนาในโลกปัจจุบัน 2(1-3-2) 761-580 การศึกษาอิสลาม 2(1-3-2) 761-581 เศรษฐศาสตร์อิสลาม 2(1-3-2) 761-582 ฝึกหัดของชนกลุ่มน้อย 2(1-3-2) 761-583 สันติภาพในอิสลาม 2(1-3-2)	

2) หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา

หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565
ชื่อหลักสูตร	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษา Doctor of Philosophy Program in Islamic Studies	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา Doctor of Philosophy Program in Islamic and Muslim Studies
ชื่อปริญญา	ชื่อเต็ม ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (อิสลามศึกษา) Doctor of Philosophy (Islamic Studies) ชื่อย่อ ปร.ด. (อิสลามศึกษา) Ph.D. (Islamic Studies)	ชื่อเต็ม (ไทย) : ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (อิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา) ชื่อย่อ (ไทย): ปร.ด. (อิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา) ชื่อเต็ม (อังกฤษ) : Doctor of Philosophy (Islamic and Muslim Studies) ชื่อย่อ (อังกฤษ): Ph.D. (Islamic and Muslim Studies)
จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร	สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท แบบ 1.1 จำนวน 48	แบบ 1.1 จำนวน 48 หน่วยกิต แบบ 1.2 จำนวน 72 หน่วยกิต

หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565
	หน่วยกิต แบบ 2.1 จำนวน 48 หน่วยกิต สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ปริญญาตรี แบบ 1.2 จำนวน 72 หน่วยกิต แบบ 2.2 จำนวน 72 หน่วยกิต	
ปรัชญา	หลักสูตร ปรัชญา ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษามุ่งผลิตดุษฎี บัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษา ให้ เป็นผู้นำทางวิชาการ มีมาตรฐาน วิชาการที่เป็นสากล และเป็นผู้มี บทบาทในการสร้างชาติเพื่อความ สงบสุขและสันติภาพ ตลอดจนเป็น นักวิจัยที่มีคุณธรรมจริยธรรมและ จรรยาบรรณทางวิชาการ สามารถ คิดค้นองค์ความรู้ใหม่โดยอาศัย กระบวนการวิจัย และบูรณาการ ศาสตร์ เพื่อการสร้างสรรค์ ความก้าวหน้าทางวิชาการได้อย่าง ต่อเนื่อง	หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขา วิชาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา ผลิตดุษฎีบัณฑิตบนฐานหลักปรัชญา พัฒนาการนิยม (Progressivism) โดยดุษฎีบัณฑิตมีพัฒนาการในทุกด้าน สามารถใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมี ความสุขและสามารถปรับตัวได้ดีใน สถานการณ์สังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็ว อีกทั้งเป็นผู้เรียนรู้ตลอด ชีวิต และมองประโยชน์ของ ประชาชาติเป็นกิจที่หนึ่ง โดยดุษฎี บัณฑิตสามารถประเมินปัญหาของ สังคมโดยใช้ฐานคิดอิสลามสายกลาง และบูรณาการทัศนะทางวิชาการที่ หลากหลายได้อย่างลุ่มลึก สร้างองค์ ความรู้ใหม่ที่บูรณาการอิสลามศึกษา และมุสลิมศึกษาเพื่อนำเสนอวิธีการ แก้ไขปัญหามองสังคมในระดับต่าง ๆ ได้ อย่างเหมาะสม เลือกใช้เครื่องมือ ทางการวิจัยและทักษะทางการวิจัยได้ อย่างเหมาะสมกับประเด็นวิจัยด้าน อิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา อีกทั้ง สามารถแสดงบทบาทการเป็นผู้นำทาง

หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565
		วิชาการที่มีจิตสาธารณะ มีคุณธรรม จริยธรรมและเป็นพลเมืองโลกได้อย่าง เข้าใจบริบทสังคมและวัฒนธรรมทั้งใน ระดับท้องถิ่นและสากล
วัตถุประสงค์เฉพาะ	เพื่อผลิตคณาจารย์บัณฑิตทางด้านอิสลาม ศึกษาที่มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ 1. ตระหนักถึงคุณธรรมและจริยธรรม อิสลามในการดำเนินชีวิต การทำ หน้าที่ด้วยรับผิดชอบ เคารพในสิทธิ มนุษย์ชนและศักดิ์ศรีความเป็น มนุษย์ของผู้อื่น 2. มีความรู้ความเข้าใจในองค์ความรู้ ทางอิสลามศึกษา สามารถบูรณาการ ความรู้ในศาสตร์ที่เกี่ยวข้องและ เสริมสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง อย่างเป็นสากล 3. มีความสามารถในการค้นหา ข้อเท็จจริง วิเคราะห์สถานการณ์ ประยุกต์ความรู้และการใช้เทคโนโลยี อย่างสร้างสรรค์ และแก้ไขปัญหา อย่างเหมาะสม	เพื่อผลิตคณาจารย์บัณฑิตทางด้านอิสลาม ศึกษาและมุสลิมศึกษา ที่มีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้ 1. สามารถประเมินปัญหาของสังคม โดยใช้ฐานคิดอิสลามสายกลางได้อย่าง ลุ่มลึกและรอบด้าน 2. สามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่เกิด จากการบูรณาการอิสลามศึกษาและ มุสลิมศึกษาเพื่อนำเสนอวิธีแก้ไข ปัญหาสังคมในระดับต่าง ๆ ได้ 3. มีทักษะวิจัยและเลือกใช้เครื่องมือ ทางการวิจัยได้อย่างเหมาะสมกับ ประเด็นวิจัยด้านอิสลามศึกษาและ มุสลิมศึกษา 4. สามารถผลิตและเผยแพร่บทความ วิชาการ/วิจัยด้านอิสลามศึกษาและ มุสลิมศึกษาได้ตามที่มาตรฐานกำหนด 5. มีทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อ สืบค้นและเผยแพร่องค์ความรู้อิสลาม ศึกษาและมุสลิมศึกษาแก่สาธารณะได้ 6. สามารถแสดงบทบาทการเป็นผู้นำ ทางวิชาการที่มีคุณธรรมจริยธรรมและ เป็นพลเมืองโลกที่เข้าใจบริบทสังคม และวัฒนธรรมทั้งในระดับท้องถิ่นและ สากล

หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565
คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา	1. แบบ 1.1 และแบบ 2.1 1.1. เป็นผู้สำเร็จการศึกษาปริญญาโทหรือเทียบเท่าสาขาวิชาอิสลามศึกษาหรือสาขาที่เกี่ยวข้อง มีคะแนนสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00 จะต้องมีผลงานวิจัยทางอิสลามศึกษา หรือมีผลงานเขียนตำรา/หนังสืออย่างน้อย 3 เล่ม 1.2. ผู้ที่สำเร็จการศึกษาปริญญาโทไม่ตรงกับสาขาอิสลามศึกษาหรือสาขาที่เกี่ยวข้อง และสำเร็จปริญญาตรีทางอิสลามศึกษาหรือสาขาที่เกี่ยวข้อง จะต้องผ่านสอบประมวลความรู้รายวิชาในสาขาวิชาอิสลามศึกษา ได้แก่ อัลกุรอาน อัลหะดีษ อะกีดะฮ์อิสลามียะฮ์ และระเบียบวิธีการวิจัยเพื่ออิสลามศึกษา โดยจะต้องได้คะแนนของแต่ละวิชาไม่ต่ำกว่า 60 คะแนน 2 แบบ 1.2 และแบบ 2.2 2.1 เป็นผู้สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีสาขาวิชาอิสลามศึกษาหรือสาขาที่เกี่ยวข้อง ที่มีคะแนนสะสมไม่ต่ำกว่า 3.50 มีผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์และเผยแพร่ และมีเอกสารหลักฐานรับรอง หรืออยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร 2.2 จะต้องผ่านสอบประมวลความรู้รายวิชาปริญญาโททางอิสลามศึกษา	ก. แบบ 1.1 1. เป็นผู้สำเร็จการศึกษาปริญญาโทหรือเทียบเท่าสาขาวิชาอิสลามศึกษาหรือสาขาที่สัมพันธ์ 2 ผู้ที่สำเร็จการศึกษาปริญญาโทไม่ตรงกับสาขาวิชาอิสลามศึกษา มุสลิมศึกษาหรือสาขาที่เกี่ยวข้องต้องมีผลงานทางวิชาการหรือประสบการณ์ทำงานที่เกี่ยวข้องกับอิสลามศึกษา หรือมุสลิมศึกษา โดยการพิจารณาให้อยู่ในดุลยพินิจของกรรมการบริหารหลักสูตร 3. มีผลการสอบภาษาอังกฤษตามประกาศบัณฑิตวิทยาลัย เรื่อง เกณฑ์ความรู้ภาษาอังกฤษสำหรับผู้สมัครเข้าศึกษาระดับปริญญาเอก ข. แบบ 1.2 1. เป็นผู้สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาอิสลามศึกษาหรือสาขาที่สัมพันธ์เท่านั้น และมีผลการเรียนในระดับเกียรตินิยมอันดับหนึ่ง หรือเกรดเฉลี่ยสะสมไม่น้อยกว่า 3.5 2. มีผลการสอบภาษาอังกฤษตามประกาศบัณฑิตวิทยาลัย เรื่อง เกณฑ์ความรู้ภาษาอังกฤษสำหรับผู้สมัครเข้าศึกษาระดับปริญญาเอก

หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565
	ได้แก่ 761-501, 761-502, 761-503, 761-504, 761-505 โดยจะต้องได้คะแนนของแต่ละวิชาไม่ต่ำกว่า 60 คะแนน 2.3 จะต้องมีความรู้ภาษาอังกฤษโดยผ่านเกณฑ์ตามประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เรื่อง เกณฑ์ความรู้ภาษาอังกฤษสำหรับผู้สมัครเข้าศึกษา ระดับปริญญาเอก ทุกประการ 2.4 นอกจากข้อ 1.1 และ 1.2 ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร 2.3 นอกจากคุณสมบัติที่ได้กล่าวข้างต้น ให้เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา	
การคัดเลือกผู้เข้าศึกษา	เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา	คงเดิม
ระบบการศึกษา	1.1 ระบบจัดการศึกษาระบบทวิภาค ภาคการศึกษาละ 15 สัปดาห์ ข้อกำหนดต่างๆ ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา 1.2 การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน ไม่มีการจัดการเรียนการสอนภาคฤดูร้อน	คงเดิม

หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565
	1.3 การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบ ทวิภาค	
ระยะเวลาการศึกษา	ให้มีระยะเวลาการศึกษา 3 ปี การศึกษา (สำหรับผู้เข้าศึกษาแบบ 1.1 และ แบบ 2.1) ให้มีระยะเวลาการศึกษา 4 ปี (สำหรับผู้เข้าศึกษาแบบ 1.2 และ แบบ 2.2)	แบบ 1.1 ระยะเวลาการศึกษา 3 ปี การศึกษา แบบ 1.2 ระยะเวลาการศึกษา 4 ปี การศึกษา
การลงทะเบียนเรียน	เป็นไปตามข้อบังคับ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา	คงเดิม
การวัดผลและการสำเร็จ การศึกษา	เป็นไปตามข้อบังคับ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าด้วย การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา	คงเดิม
สถานที่และอุปกรณ์การสอน	ใช้สถานที่และอุปกรณ์การสอนของ หลักสูตร คณะวิทยาการอิสลาม รวมถึงภาควิชา คณะ และหน่วยงาน อื่นๆ ในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีความเกี่ยวข้องกันในหลักสูตร นอกจากนี้อาจใช้สถานที่และอุปกรณ์ ขององค์กรภายนอกมหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์อีกด้วย	คงเดิม และมีการเรียนการสอนระบบออนไลน์
ทรัพยากรการเรียนการสอนที่มี อยู่เดิม	ใช้หอสมุดจอห์น เอฟ. เคนเนดี หอสมุดคุณหญิงหลง อรรถกระวี สุนทร และห้องสมุดคณะวิทยาการ อิสลาม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งมีหนังสือ ตำรา เอกสารสิ่งพิมพ์ และสื่อการศึกษาทางด้านอิสลาม	คงเดิม

หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565
	ศึกษา นอกจากนี้ยังค้นคว้าเพิ่มเติมได้จากฐานข้อมูลทางวิชาการของหอสมุดฯ รวมทั้งยังค้นคว้าข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ตได้	
จำนวนหนังสือและตำราที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน	1) หอสมุดจอห์น เอฟ. เคนเนดี มีหนังสืออ่านประกอบ ตำราเรียนวารสาร บทความย่อ งานวิจัยและสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาอิสลามศึกษา ดังนี้ หนังสือภาษาไทย 840 ชื่อเรื่อง หนังสือภาษาต่างประเทศ 811 ชื่อเรื่อง วารสารภาษาไทย 13 ชื่อเรื่อง วารสารภาษาต่างประเทศ 7 ชื่อเรื่อง วิทยานิพนธ์ (ภาษาไทย / ต่างประเทศ) 19 ชื่อเรื่อง หนังสืออ้างอิง (ภาษาไทย / ต่างประเทศ) 61 ชื่อเรื่อง 2) ห้องสมุดคณะวิทยาการอิสลาม - หนังสือภาษาไทย 1,130 เล่ม - หนังสือภาษาต่างประเทศ 6,085 เล่ม - วารสารภาษาไทย 3 ชื่อเรื่อง - วารสารภาษาต่างประเทศ 10 ชื่อเรื่อง	คงเดิม

หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565
การค้นคว้าฐานข้อมูลและวารสารจาก CD-ROM และ Internet	1) ProQuest Dissertation Abstract Online 2) H.W. Wilson Full Text 3) Science & Direct 4) Springer Link 5) Grolier Online 6) Lexis Nexis 7) Journal Link	คงเดิม
การยืมคืนระหว่างสถาบัน (Inter-library Loan)	โดยผ่านระบบ WEBPAC และ PULINET เช่น การยืมจากห้องสมุดของหอสมุดกลางของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่และมหาวิทยาลัยขอนแก่น รวมทั้งหอสมุดของมหาวิทยาลัยราชภัฏ และสถาบันอื่นๆ เป็นต้น	คงเดิม
งบประมาณ	ประมาณค่าใช้จ่ายต่อหัวเมื่อจบหลักสูตร 96,000 บาท จากงบประมาณประจำปีของวิทยาลัยอิสลามศึกษา	คงเดิม
โครงสร้างหลักสูตร	แบบ 1.1 วิทยานิพนธ์ 48 หน่วยกิต แบบ 2.1 บัณฑิต 9 หน่วยกิต เลือก 3 หน่วยกิต วิทยานิพนธ์ 36 หน่วยกิต แบบ 1.2 วิทยานิพนธ์ 72 หน่วยกิต แบบ 2.2 บัณฑิต 15 หน่วยกิต	แบบ 1.1 48 หน่วยกิต วิทยานิพนธ์ 48 หน่วยกิต แบบ 1.2 72 หน่วยกิต วิทยานิพนธ์ 72 หน่วยกิต ก. รายวิชาวิทยานิพนธ์ 761-610 วิทยานิพนธ์ 48(0-144-0)

หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565
	เลือก 9 หน่วยกิต วิทยานิพนธ์ 48 หน่วยกิต	761-611 วิทยานิพนธ์ 72(0-216-0) ข. รายวิชาที่จะต้องลงทะเบียนเรียน โดยไม่นับหน่วยกิต 761-601 สัมมนาการวิจัยทางอิสลาม ศึกษาและมุสลิมศึกษา 1 1(0-2-1) 761-602 สัมมนาการวิจัยทางอิสลาม ศึกษาและมุสลิมศึกษา 2 1(0-2-1) 761-603 สัมมนาการวิจัยทางอิสลาม ศึกษาและมุสลิมศึกษา 3 1(0-2-1) 761-604 กรณีสึกษาญาณวิทยาใน อิสลาม 1(0-2-1) 761-605 การศึกษาอิสระ1 1(0-2-1) 761-606 การศึกษาอิสระ2 1(0-2-1)
	หมวดวิชาบังคับ -แบบ 2.1 9 หน่วยกิต -แบบ 2.2 15 หน่วยกิต	ไม่มี
รายวิชา	761 - 601 การศึกษาคัมภีร์อัล-กุ รอานและอัศสุนนะฮ์	ไม่มี
	761 - 602 สีเราะฮ์	ไม่มี
	761 - 603 ศุลูกฟิฮ์	ไม่มี
	761 - 604 การออกแบบวิจัยทาง อิสลามศึกษา	ไม่มี
	761 - 605 การวิจัยเอกสารทาง อิสลามศึกษา	ไม่มี
	761-606 สัมมนาการวิจัยทาง อิสลามศึกษา 1	761-601 สัมมนาการวิจัยทางอิสลาม ศึกษาและมุสลิมศึกษา 1 1(0-2-1)
	761 - 607 สัมมนาการวิจัยทาง อิสลามศึกษา 2	761-602 สัมมนาการวิจัยทางอิสลาม ศึกษาและมุสลิมศึกษา 2 1(0-2-1)

หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565
	761 – 608 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษา 3	761-603 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 3 1(0-2-1)
	* บังคับเฉพาะหลักสูตรแบบ 2.2 ** ไม่นับหน่วยกิต	ไม่มี
	หมวดวิชาเลือก - หลักสูตร แบบ 2.1 จำนวน 6 หน่วยกิต - หลักสูตร แบบ 2.2 จำนวน 9 หน่วยกิต	ไม่มี
คำอธิบายความหมายรหัสและหน่วยกิต	761 – 611 ศาสนาเปรียบเทียบขั้นสูง	ไม่มี
	761 – 612 อิสลามและปรัชญาเปรียบเทียบ	ไม่มี
	761 - 613 สัมมนาอิสลามและแนวคิดสมัยใหม่	ไม่มี
	761 - 614 สัมมนาอิสลามและพุทธสังคม	ไม่มี
	761 – 615 การศึกษาคัมภีร์เปรียบเทียบ	ไม่มี
	761 – 616 ประวัติศาสตร์และอารยธรรมอิสลาม	ไม่มี
	761 – 617 การเมืองและเศรษฐศาสตร์อิสลาม	ไม่มี
	วิทยานิพนธ์	
	หลักสูตร แบบ 1.1 จำนวน 48 นก. 761-621 วิทยานิพนธ์ 48 หน่วยกิต	แบบ 1.1 48 หน่วยกิต 761-610 วิทยานิพนธ์ 48(0-144-0)
	หลักสูตร แบบ 1.2 จำนวน 72 นก. 761-622 วิทยานิพนธ์ 72 หน่วยกิต	แบบ 1.2 72 หน่วยกิต 761-611 วิทยานิพนธ์ 72(0-216-0)
	หลักสูตร แบบ 2.1 จำนวน 36 นก.	ไม่มี

หัวข้อ	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565
	761-623 วิทยานิพนธ์ 36 หน่วยกิต	
	หลักสูตร แบบ 2.2 จำนวน 48 นก 761-621 วิทยานิพนธ์ 48 หน่วยกิต	ไม่มี

ก-2 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิกับการดำเนินการของผู้รับผิดชอบหลักสูตร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ของผู้ทรงคุณวุฒิ	ประเด็น	คำชี้แจงและการดำเนินการ
ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 1		
รองศาสตราจารย์ ดร. อานิส พัฒน์ปรีชาวงศ์	1. หลักสูตรปรับให้สอดคล้องกับ การศึกษาในยุคสังคมดิจิทัลและ การศึกษาในศตวรรษที่ 21	ได้ดำเนินการแล้ว มีระบุใน วัตถุประสงค์ของหลักสูตร
	2. ปรับให้เป็นปัจจุบันและมองให้ถึง อนาคต พร้อมกับศึกษาศักยภาพของ มุสลิม	ได้ดำเนินการแล้ว โดยระบุใน วัตถุประสงค์ของหลักสูตรและใน รายละเอียดของบางวิชา
	3. โครงสร้างหลักสูตรศิลปศาสตรมหา บัณฑิตและหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา ควรเน้นรายวิชาที่เป็นลักษณะคั่นคว่ำ ด้วยตนเองมากกว่า	ได้ดำเนินการแล้ว โดยปรับ หลักสูตรให้เป็นแบบ 1.1 และ 1.2 โดยเน้นการวิจัยเพียงอย่าง เดียวและเสริมด้วยบางรายวิชา โดยไม่นับหน่วยกิต
	4. ในหมวดที่ 4 คำว่าอิสลามสายกลางให้ มีวงเล็บและใช้ภาษาอาหรับโดยเขียน เป็นอักษรลาติน (Wasatiyyah)	ได้ดำเนินการแล้ว มีระบุในหมวด ที่ 4 ข้อ 1.1 และ 1.2
ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 2		

ศาสตราจารย์ ดร. ชาการียา หามะ	1. หลักสูตรระดับมหำบัณฑิต ข้อ 2 ประยุกต์ใช้และบูรณาการองค์ความรู้ อิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาในการวิจัย เพื่อสร้างองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อ สังคม ควรปรับตัว ประสงค์ให้ สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับปริญญาโท คือ มีความเข้าใจใน วิธีการพัฒนาความรู้ใหม่ ๆ และการ ประยุกต์ใช้ แต่ไม่ถึงขั้นการสร้างองค์ ความรู้เพื่อให้เกิดความแตกต่างระหว่าง หลักสูตรมหำบัณฑิตและปรัชญาดุษฎี บัณฑิต ซึ่งวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ปรัชญาดุษฎีบัณฑิตในข้อ 2 หน้า 16 สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแล้ว หน้า 15-16 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร มหำบัณฑิตและปรัชญาดุษฎีบัณฑิตใน ข้อ 5 และข้อ 6 ควรแตกต่างตาม มาตรฐานคุณวุฒิของแต่ละระดับ	ได้แก้ไขตามข้อเสนอแนะแล้ว เพื่อให้เกิดข้อแตกต่างระหว่าง ระดับมหำบัณฑิตกับดุษฎีบัณฑิต
	2. หน้า 8 ข้อ 8.5 กรรมการอิสลาม ประจำจังหวัดและกรรมอิสลามกลาง แห่งประเทศไทย เสนอเพิ่มเติม กรรม อิสลามกลางแห่งประเทศไทย เพื่อ ยกระดับเป็นระดับชาติ	ดำเนินการตามข้อเสนอแนะแล้ว
	3. ความสำคัญ/หลักการและเหตุผล ดังที่มีหะดีษได้กล่าวว่า “ท่านทั้งหลาย จงศึกษาหาความรู้ตั้งแต่อยู่ในเปลจนถึง หลุมศพ” เนื่องจากมีประเด็นเกี่ยวกับ ความถูกต้องของหะดีษนี้ จึงขอแนะนำ ใช้หะดีษอื่นแทน เช่น หะดีษ “การ แสวงหาความรู้เป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับ มุสลิมทุกคน”	ยืนยันใช้หะดีษบทนี้ แม้ว่ามิใช่ข้อ ขัดแย้งในตัวบท แต่เป็นหะดีษที่ เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายและ ถูกต้องในความหมายที่บ่งบอกถึง การศึกษาตลอดชีวิต อีกทั้งไม่ได้ เป็นหะดีษในเชิงกฎหมาย จึงถือ ว่าสามารถใช้ได้
ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 3		

นายแพทย์อนันตชัย ไทย ประทาน	1. ปรับข้อความหรือสำนวน PLO ให้ชัดเจนและให้มีจำนวนเท่ากันระหว่าง PLO ของปริญญาโทกับปริญญาเอก เพราะทั้ง 2 หลักสูตรอยู่ในเล่มเดียวกัน เพียงแต่ว่าระดับปริญญาเอกจะต้องเข้มข้นกว่าระดับปริญญาโท	ได้ดำเนินการตามข้อเสนอแนะแล้ว
	2. หน่วยกิตของรายวิชาต่าง ๆ หรือบางวิชาที่ให้นับหน่วยกิต ควรพิจารณาให้เป็นไม่นับหน่วยกิต เพื่อให้หลักสูตรเน้นในการทำวิจัยหรือวิทยานิพนธ์อย่างเดียว	ได้แก้ไขแล้ว โดยปรับรายวิชาให้เป็นไม่นับหน่วยกิต
	3. ตรวจสอบคุณสมบัติของอาจารย์ประจำหลักสูตร	ได้ดำเนินการแล้ว ภาคผนวก ข
ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 4		
รองศาสตราจารย์ ดร. อับดุลเลาะ การ์นา	1. ควรอธิบายคำว่าอิสลามสายกลางเป็นภาษาอิสลามศึกษาหรือภาษาอาหรับเรียกว่าอะไรหรือใช้ในวงเล็บ (Wasatiyyah)	ได้ดำเนินการแล้ว ในหมวด 4 ข้อ 1.1. และ 1.2
	2. รายวิชาที่มีมากเกินไป ควรพิจารณาให้น้อยที่สุดและควรเน้นรายวิชาที่เหมาะสมสำหรับระดับบัณฑิตศึกษาหรือระดับปริญญาโทและปริญญาเอก	ได้ดำเนินการแล้ว 3.1.3 โดยปรับเป็นหลักสูตรเน้นวิจัยตามโครงสร้างหลักสูตร 3.1.3
	3. ตรวจสอบคุณสมบัติของอาจารย์ประจำหลักสูตร	ได้ดำเนินการแล้วได้ดำเนินการแล้ว ภาคผนวก ข
ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 5		
ศาสตราจารย์ ดร.จรัญ มะลูลิม	1. การปรับชื่อหลักสูตรเป็นอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาจะช่วยเปิดโอกาสให้ต่างศาสนิกสามารถเข้ามาศึกษาต่อได้มากยิ่งขึ้น และหลักสูตรจะมีเนื้อหาครอบคลุมวิทยาการใหม่ๆ ในโลกมุสลิมมากยิ่งขึ้น	ได้ดำเนินการตามที่เสนอ
ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 6		

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรวิทย์ บารู	1) บัณฑิตศึกษาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาจะต้องมีความสามารถในการวิเคราะห์ประเด็นร่วมสมัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาได้ 2) ความสามารถในการผลิตนวัตกรรมทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาได้ 3) ความสามารถทำวิจัยนำไปใช้จริงให้กับสังคม 4) สามารถบูรณาการอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษากับศาสตร์ต่าง ๆ ได้ 5) ทักษะการสื่อสาร	ได้ดำเนินการแล้ว โดยกำหนดในวัตถุประสงค์และผลการเรียนรู้แล้ว
---	--	--

ภาคผนวก ข

ข-1 ภาระงานสอนและผลงานทางวิชาการของอาจารย์ประจำหลักสูตร

1. ผศ.ดร.อิสมาแอ กาเต๊ะ *

Ph.D. (Islamic Studies)

1. รายวิชาที่รับผิดชอบ

761-502 สัมมนาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา	2(0-4-2)
761-503 วิธีวิทยาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา	2((1)-3-2)
761-505 การศึกษาคัมภีร์อัลกุรอานและอัลสุนนะฮ์	2((1)-3-2)
761-507 กรณีศึกษาทางอะกีดะฮ์	1(0-2-1)
761-508 กรณีศึกษาทางประวัติศาสตร์และอารยธรรมอิสลาม	1(0-2-1)
761-510 วิทยานิพนธ์	36(0-108-0)
761-601 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 1	1(0-2-1)
761-602 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 2	1(0-2-1)
761-603 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 3	1(0-2-1)
761-604 กรณีศึกษาญาณวิทยาในอิสลาม	1(0-2-1)
761-605 การศึกษาอิสระ 1	1(0-2-1)
761-606 การศึกษาอิสระ 2	1(0-2-1)
761-610 วิทยานิพนธ์	48(0-144-0)
761-611 วิทยานิพนธ์	72(0-216-0)

2. ผลงานวิชาการในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา

2.1 ผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการ

- 1) อิสมาแอ กาเต๊ะ และนุมาน หะยิมะแซ. (2563). การนำมาใช้วะสะฎียะฮ์ในพหุสังคม: กรณีศึกษาครูอิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนของรัฐในพื้นที่จังหวัดปัตตานี เขต 1, *วารสารอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*. 11(1). 60-74.
- 2) อิสมาแอ กาเต๊ะ. (2563). ศึกษาวิเคราะห์แนวคิดอะกีดะฮ์โตะครูฮัจญ์อับดุลกอดีร์ บิน ฮัจญ์ว่าเงาะฮ์ในหนังสือริชาละตุลลอราดูละฮ์วียีน อิลาฮะบีลียุลมาอิลอามียีนเกี่ยวกับคุณลักษณะเคาะบารียะฮ์. *วารสาร อัล-ฮิกมะฮ์ มหาวิทยาลัยฟาฏอนี*, 10(19), 66-80.
- 3) Isma-ie Kateh and Numan Hayimasae. (2563). Pemikiran Tuan Guru Haji Sulong al-Fatoni Terhadap Perayaan Maulid Nabi (SAW): Kajian dalam Kitab Cahaya Islam Gugusan Maulid Sayyid al-Anam. *วารสารอัล-นุร บัณชิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยฟาฏอนี*, 15(29). 73-90.

2. ผศ.ดร.มุหัมมัดรอฟลี แวะหะมะ *

ปร.ด. (อิสลามศึกษา)

1. รายวิชาที่รับผิดชอบ

761-502 สัมมนาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา	2(0-4-2)
761-503 วิธีวิทยาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา	2((1)-3-2)
761-505 การศึกษาคัมภีร์อัลกุรอานและอัลสุนนะฮ์	2((1)-3-2)
761-507 กรณีศึกษาทางอะกีดะฮ์	1(0-2-1)
761-508 กรณีศึกษาทางประวัติศาสตร์และอารยธรรมอิสลาม	1(0-2-1)
761-510 วิทยานิพนธ์	36(0-108-0)
761-601 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 1	1(0-2-1)
761-602 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 2	1(0-2-1)
761-603 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 3	1(0-2-1)
761-604 กรณีศึกษาญาณวิทยาในอิสลาม	1(0-2-1)
761-605 การศึกษาอิสระ 1	1(0-2-1)
761-606 การศึกษาอิสระ 2	1(0-2-1)
761-610 วิทยานิพนธ์	48(0-144-0)
761-611 วิทยานิพนธ์	72(0-216-0)

2. ผลงานวิชาการในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา

2.1 ผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการ

- 1) มุหัมมัดรอฟลี แวะหะมะ, จารูว์จัน สองเมือง, มุฮัมหมัดอาฟีฟี อัซซอลีฮีย, ยูโซบ บุญสุช และ สราวุธ สายทอง. (2564). คุณลักษณะพึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้เรียนอิสลามศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในประเทศไทย. *Journal of Information and Learning*, 32(2), 40-50.
- 2) อับดุลอาดี สะบูดิง, อับดุลเลาะ การ์รีนา และมุหัมมัดรอฟลี แวะหะมะ. (2562). ชีวประวัติอิมามอันนะวะวีย์กับการนิพนธ์ตำราอัลมััจญ์มูอ. *วารสารอิสลามศึกษา*. 10(1), 15-25.

2.2 ผลงานที่นำเสนอในที่ประชุมวิชาการ

- 1) ยุทธนา เกื้อกุล, มุหัมมัดรอฟลี แวะหะมะ และนิเลาะ แวอุเซ็ง. (2563). แนวทางสายกลาง (อัลวะสะฎีเยฮฺ) : การวิเคราะห์องค์ประกอบที่เหมาะสมในบริบทของนักศึกษาคณะวิทยาการอิสลาม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. การประชุมวิชาการระดับชาติด้านอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา ครั้งที่ 5 ประจำปี 2563 วันที่ 23 ธันวาคม 2563 ณ คณะวิทยาการอิสลาม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (หน้า 559-577).

3. ผศ.ดร.อับดุลรอญิง สือแต *

Ph.D. (West Asian Studies)

1. รายวิชาที่รับผิดชอบ

761-502 สัมมนาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา	2(0-4-2)
761-503 วิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา	2((1)-3-2)
761-505 การศึกษาคัมภีร์อัลกุรอานและอัลสุนนะฮ์	2((1)-3-2)
761-507 กรณีศึกษาทางอะกิดะฮ์	1(0-2-1)
761-508 กรณีศึกษาทางประวัติศาสตร์และอารยธรรมอิสลาม	1(0-2-1)
761-510 วิทยานิพนธ์	36(0-108-0)
761-601 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 1	1(0-2-1)
761-602 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 2	1(0-2-1)
761-603 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 3	1(0-2-1)
761-604 กรณีศึกษาญานวิทยาในอิสลาม	1(0-2-1)
761-605 การศึกษาอิสระ 1	1(0-2-1)
761-606 การศึกษาอิสระ 2	1(0-2-1)
761-610 วิทยานิพนธ์	48(0-144-0)
761-611 วิทยานิพนธ์	72(0-216-0)

2. ผลงานวิชาการในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา

2.1 ผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการ

- 1) มุฮัมมัดดาอุด ซอลฮาน และ อับดุลรอญิง สือแต. (2563). ประวัติความเป็นมาของชนชาติยิวในมิติอัลกุรอาน. *วารสารอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*. 11(2), 38-46.
- 2) มุฮัมมัดดาอุด ซอลฮาน, อับดุลรอญิง สือแต (2563). การอธิบายความหมาย (الأرض) ในอายะฮ์ที่ 4 จากซูเราะฮ์อัลอิรออ์ ศึกษาแนวทางการก่อความเสียหายของบনীอิสราเอลในแผ่นดิน. *Al-Hikmah Journal*. 10(20), 33-44.

2.2 ผลงานที่นำเสนอในที่ประชุมวิชาการ

- 1) ธนโชติ ประหยัดทรัพย์ และ อับดุลรอญิง สือแต. (2563). แนวคิดการฟื้นฟูอิสลามในตำบลเกาะยาวน้อย อำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงา. การประชุมวิชาการระดับชาติด้านอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา ครั้งที่ 5 ประจำปีการศึกษา 2564. วันที่ 23 ธันวาคม 2563. ณ คณะวิทยาการอิสลาม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. (หน้า 260-276).

* อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

4. ผศ. ดร.มะรอนิง สาแลมิง

Ph.D . (Principles of Juridprudence)

1. รายวิชาที่รับผิดชอบ

761-502 สัมมนาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา	2(0-4-2)
761-503 วิธีวิทยาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา	2((1)-3-2)
761-505 การศึกษาคัมภีร์อัลกุรอานและอัลสุนนะฮ์	2((1)-3-2)
761-506 กรณีศึกษาทางฟิกฮ์	1(0-2-1)
761-507 กรณีศึกษาทางอะกีดะฮ์	1(0-2-1)
761-510 วิทยานิพนธ์	36(0-108-0)
761-601 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 1	1(0-2-1)
761-602 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 2	1(0-2-1)
761-603 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 3	1(0-2-1)
761-604 กรณีศึกษาญาณวิทยาในอิสลาม	1(0-2-1)
761-605 การศึกษาอิสระ 1	1(0-2-1)
761-606 การศึกษาอิสระ 2	1(0-2-1)
761-610 วิทยานิพนธ์	48(0-144-0)
761-611 วิทยานิพนธ์	72(0-216-0)

2. ผลงานวิชาการในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา

2.1 ผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการ

- 1) อิสมาแอ สนิ และ มะรอนิง สาแลมิง. (2563). สภาพและปัญหาการกำกับดูแลชะรีอะฮ์ของ
ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, 15(1), 68-
75.
- 2) หมดอูเซ็น หมดหมั่น และ มะรอนิง สาแลมิง. (2562). ความจำเป็นในการพัฒนากฎหมายว่า
ด้วยฮาลาลในประเทศไทย. วารสารอัล-ฮิกมะฮฺ มหาวิทยาลัยฟาฏอนี, 9(18), 211-
223.
- 3) Maroning Salaming and Sereme Aboubakary. (2020). The purposes of permission
and prohibition in islamic law. *Al-Hikmah Journal*. 10(19), 97-109.

5. ผศ.ดร.อับดุลฮาดี สะบูดิง

Ph.D. (Islamic Studies)

1. รายวิชาที่รับผิดชอบ

761-502 สัมมนาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา	2(0-4-2)
---	----------

761-503 วิธีวิทยาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา	2((1)-3-2)
761-505 การศึกษาคัมภีร์อัลกุรอานและอัลสุนนะฮ์	2((1)-3-2)
761-507 กรณีศึกษาทางอะกิดะฮ์	1(0-2-1)
761-510 วิทยานิพนธ์	36(0-108-0)
761-601 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 1	1(0-2-1)
761-602 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 2	1(0-2-1)
761-603 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 3	1(0-2-1)
761-604 กรณีศึกษาญาณวิทยาในอิสลาม	1(0-2-1)
761-605 การศึกษาอิสระ 1	1(0-2-1)
761-606 การศึกษาอิสระ 2	1(0-2-1)
761-610 วิทยานิพนธ์	48(0-144-0)
761-611 วิทยานิพนธ์	72(0-216-0)

2. ผลงานวิชาการในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา

2.1 ผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการ

- 1) अब्दुलฮาดี สะบูดิง, अब्दुเลาะ การ์รีนา และมุหัมมัดรอฟลี แวหะมะ. (2562). ชีวประวัติ อิมามอันนะวะวีย์กับการนิพนธ์ตำราอัลมััจญ์มูอ. *วารสารอิสลามศึกษา*. 10(1), 15-25.

2.2 ผลงานที่นำเสนอในที่ประชุมวิชาการ

- 1) अब्दुลฮาดี สะบูดิง, มุหัมมัดรอฟลี แวหะมะ และยาฮารี กาเซ็ง. (2563). ความเข้าใจหลักกะสะฎียะห์ของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะวิทยาการอิสลาม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. การประชุมวิชาการระดับชาติด้านอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา ครั้งที่ 5. วันที่ 23 ธันวาคม 2563. ณ คณะวิทยาการอิสลาม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. (หน้า 508-538).
- 2) अब्दुลฮาดี สะบูดิง, มุหัมมัดรอฟลี แวหะมะ และ ยาฮารี กาเซ็ง. (2562). กระบวนการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้หลักกะสะฎียะห์แก่นักศึกษาชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยอิสลามศึกษา. การประชุมวิชาการระดับชาติ ด้านอิสลามศึกษาและมุสลิม ครั้งที่ 4. วันที่ 15 กรกฎาคม 2562 ณ วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. (หน้า 239-268).

6. ผศ.ดร.อัสมัน แตอาลี

Ph.D. (Islamic Revealed Knowledge and Heritage: Fiqh and Usul Al-Fiqh)

1. รายวิชาที่รับผิดชอบ

761-502 สัมมนาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา	2(0-4-2)
761-503 วิธีวิทยาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา	2((1)-3-2)
761-505 การศึกษาคัมภีร์อัลกุรอานและอัลสุนนะฮ์	2((1)-3-2)
761-506 กรณีศึกษาทางฟิกฮ์	1(0-2-1)
761-507 กรณีศึกษาทางอะกิดะฮ์	1(0-2-1)
761-510 วิทยานิพนธ์	36(0-108-0)
761-601 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 1	1(0-2-1)
761-602 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 2	1(0-2-1)
761-603 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 3	1(0-2-1)
761-604 กรณีศึกษาญาณวิทยาในอิสลาม	1(0-2-1)
761-605 การศึกษาอิสระะ 1	1(0-2-1)
761-606 การศึกษาอิสระะ 2	1(0-2-1)
761-610 วิทยานิพนธ์	48(0-144-0)
761-611 วิทยานิพนธ์	72(0-216-0)

2. ผลงานวิชาการในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา

2.1 ผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการ

- 1) นูรีอะ สามะ และ อัสมัน แตอาลี. (2562). หิกมะฮ์ของการมีภรรยาหลายคนตามหลักกฎหมายอิสลาม และการนำไปใช้ของครอบครัวมุสลิมในจังหวัดนราธิวาส. *วารสาร อัล-ฮิกมะฮ์ มหาวิทยาลัยฟาฏอนี*, 9(18), 57-67.
- 2) มารียะฮะ สารณะ และ อัสมัน แตอาลี. (2562). มะฮัรตามกฎหมายอิสลาม : สภาพและปัญหาการปฏิบัติใช้ของมุสลิมตำบลลิถล อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา. *วารสาร อัล-ฮิกมะฮ์ มหาวิทยาลัยฟาฏอนี*, 9(18), 45-56.
- 3) ฮามัดม ดาตุ และ อัสมัน แตอาลี. (2561). ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างข้อบัญญัติว่าด้วยการหย่าร้างในพระราชบัญญัติสำหรับมุสลิมในประเทศไทยกับกฎหมายครอบครัวประเทศจอร์แดน. *วารสาร อัล-นุร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยฟาฏอนี*, 13(25), 183-202.

7. ผศ.ดร.อาลี สาเมาะ

Ph.D. (Islamic Call and Culture)

1. รายวิชาที่รับผิดชอบ

761-502 สัมมนาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา	2(0-4-2)
761-503 วิธีวิทยาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา	2((1)-3-2)
761-504 ภาษาอาหรับเพื่ออิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา	3((3)-0-6)

761-505 การศึกษาคัมภีร์อัลกุรอานและอัลสุนนะฮ์	2((1)-3-2)
761-506 กรณีศึกษาทางฟิกฮ์	1(0-2-1)
761-507 กรณีศึกษาทางอะกิดะฮ์	1(0-2-1)
761-510 วิทยานิพนธ์	36(0-108-0)
761-601 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 1	1(0-2-1)
761-602 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 2	1(0-2-1)
761-603 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 3	1(0-2-1)
761-604 กรณีศึกษาญาณวิทยาในอิสลาม	1(0-2-1)
761-605 การศึกษาอิสระ 1	1(0-2-1)
761-606 การศึกษาอิสระ 2	1(0-2-1)
761-610 วิทยานิพนธ์	48(0-144-0)
761-611 วิทยานิพนธ์	72(0-216-0)

2. ผลงานวิชาการในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา

2.1 ผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการ

- 1) Samoh, A., and Taher, R., (2021). Ignorance of Religion and Its Impact on Intellectual Excess in Southern Thailand : A Field Study. *Annals of the Romanian Society for Cell Biology Journal*, 25(4), 787-797.
- 2) Muhammad Samaroh & Ali Samoh. (2020). Insistence on the Principle of Equilibrium in the Changing World. *วารสารอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*, 11(2), 63-78.
- 3) Samoh, A., Taeali, A., Yunu, U., and Taher, R. (2020). Principle: Observing the Consequences of the Individual Behavior and Its Implementation in Dawah. *Journal of Xi'an Shiyu University, Natural Science Edition*. 16(11). 44-51.

8. ดร.รุชดี ตาเห

Ph.D. (Islamic Education)

1. รายวิชาที่รับผิดชอบ

761-502 สัมมนาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา	2(0-4-2)
761-503 วิธีวิทยาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา	2((1)-3-2)
761-504 ภาษาอาหรับเพื่ออิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา	3((3)-0-6)
761-505 การศึกษาคัมภีร์อัลกุรอานและอัลสุนนะฮ์	2((1)-3-2)
761-507 กรณีศึกษาทางอะกิดะฮ์	1(0-2-1)

761-510 วิทยานิพนธ์	36(0-108-0)
761-601 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 1	1(0-2-1)
761-602 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 2	1(0-2-1)
761-603 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 3	1(0-2-1)
761-604 กรณีศึกษาญาณวิทยาในอิสลาม	1(0-2-1)
761-605 การศึกษาอิสระ 1	1(0-2-1)
761-606 การศึกษาอิสระ 2	1(0-2-1)
761-610 วิทยานิพนธ์	48(0-144-0)
761-611 วิทยานิพนธ์	72(0-216-0)

2. ผลงานวิชาการในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา

2.1 ผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการ

- 1) Samoh, A., and Taher, R. (2021). Ignorance of Religion and Its Impact on Intellectual Excess in Southern Thailand : A Field Study. *Annals of the Romanian Society for Cell Biology Journal*, 25(4), 787-797.
- 2) Taher, R., and Others. (2020). "Strategy of Networked Cooperative E-Learning and Its Effect in Facilitating the Learning of Arabic Grammar in Light of the Quranic Text". *Journal of Solid State Technology*, 63(2), 6517-6523.
- 3) Taher, R., and Others. (2020). "Assistive Technology for People with Special Needs and its Role in Enriching Arabic Grammar and Quranic Studies - Abd Allah ibn Al-Husayn Ukbari as a Model. *Journal of Solid State Technology*, 63(2), 6508-6516.

9. รศ. ดร.อิบรอฮีม ณรงค์รักษาเขต

Ph.D. (Education-Curriculum Development)

1. รายวิชาที่รับผิดชอบ

761-502 สัมมนาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา	2(0-4-2)
761-503 วิธีวิทยาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา	2((1)-3-2)
761-510 วิทยานิพนธ์	36(0-108-0)
761-601 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 1	1(0-2-1)
761-602 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 2	1(0-2-1)
761-603 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 3	1(0-2-1)
761-604 กรณีศึกษาญาณวิทยาในอิสลาม	1(0-2-1)
761-605 การศึกษาอิสระ 1	1(0-2-1)

761-606 การศึกษาอิสระ 2	1(0-2-1)
761-610 วิทยานิพนธ์	48(0-144-0)
761-611 วิทยานิพนธ์	72(0-216-0)

2. ผลงานวิชาการในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา

2.1 ผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการ

- 1) Narongraksakhet, I., De-ma, C. & Afandi, M. (2020). Malaysian Ways in Modeling Quality People based on the National Ideology of Malaysia. *Al-Hikmah Journal*, 10(19), 57-65.
- 2) Ismaie Katih, Ibrahim Narongraksakhet & Sano Ibrahim Lamino. (2019). Ethnic Strategic Movements in Political Representation: Exploring Some Key Conceptual and Theoretical Considerations. *Journal of Civil & Legal Sciences*, 8(2), 1-8. (ISSN 2169-0170)

2.2 ผลงานที่นำเสนอในที่ประชุมวิชาการ

- 1) ประสพสุข มะแก้ว และอิบรอฮีม ณรงค์รักษาเขต. (2563). การจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาแบบบูรณาการในรูปแบบกิจกรรม. การประชุมวิชาการระดับชาติด้านอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา ครั้งที่ 5. วันที่ 23 ธันวาคม 2563. ณ คณะวิทยาการอิสลามมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. (หน้า 651-664).

10. รศ.ดร.นิเลาะ แวอุเซ็ง

Ph.D. (Education : Educational Administration)

1. รายวิชาที่รับผิดชอบ

761-502 สัมมนาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา	2(0-4-2)
761-503 วิธีวิทยาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา	2((1)-3-2)
761-510 วิทยานิพนธ์	36(0-108-0)
761-601 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 1	1(0-2-1)
761-602 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 2	1(0-2-1)
761-603 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 3	1(0-2-1)
761-604 กรณีศึกษาญานวิทยาในอิสลาม	1(0-2-1)
761-605 การศึกษาอิสระ 1	1(0-2-1)
761-606 การศึกษาอิสระ 2	1(0-2-1)
761-610 วิทยานิพนธ์	48(0-144-0)
761-611 วิทยานิพนธ์	72(0-216-0)

2. ผลงานวิชาการในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา

2.1 ผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการ

- 1) จรุณี แสงหวัง, อีร หฤทัยธนาสันต์, นิเลาะ แวอุเซ็ง และผ่องศรี วาณิชย์ศุภวงศ์. (2563). คุณลักษณะภาวะผู้นำครูในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้. *วารสารวิทยบริการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*, 31(1), 157-170.
- 2) นิดา หมั่นดี อีรหฤทัยธนาสันต์, นิเลาะ แวอุเซ็ง และผ่องศรี วาณิชย์ศุภวงศ์ (2562). การบริหารงานวิชาการสำหรับการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก ใน สาม จังหวัด ชายแดน ภาคใต้. *วารสารวิทยบริการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*, 30(2), 47-58.
- 3) Wae-u-seng, N., Ha, R., & Kuakul, Y. (2020). The EDFR approach to developing guidelines for Islamic education provision in public schools in southern provinces of Thailand. *Kasetsart Journal of Social Sciences*, 41(3), 501-506.

11. ผศ.ดร.ธวัช น้อยพอม

Ph.D. (Islamic Banking and Finance)

1. รายวิชาที่รับผิดชอบ

761-501 ภาษาอังกฤษเพื่ออิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา	3((3)-0-6)
761-502 สัมมนาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา	2(0-4-2)
761-503 วิธีวิทยาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา	2((1)-3-2)
761-506 กรณีศึกษาทางฟิกฮ์	1(0-2-1)
761-510 วิทยานิพนธ์	36(0-108-0)
761-601 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 1	1(0-2-1)
761-602 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 2	1(0-2-1)
761-603 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 3	1(0-2-1)
761-604 กรณีศึกษาญาณวิทยาในอิสลาม	1(0-2-1)
761-605 การศึกษาอิสระ 1	1(0-2-1)
761-606 การศึกษาอิสระ 2	1(0-2-1)
761-610 วิทยานิพนธ์	48(0-144-0)
761-611 วิทยานิพนธ์	72(0-216-0)

2. ผลงานวิชาการในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา

2.1 ผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการ

- 1) หมะหมุด หะยีหมัด, อริศ อัสม่า, ธวัช นุ้ยพอม และวันอามีนา บอสตันอลี. (2563). โรงแรมที่มีครัวฮาลาลกับโอกาสทางการตลาดสำหรับนักท่องเที่ยวมุสลิม. *วารสารธุรกิจปริทัศน์*, 12(1), 104-118.
- 2) รุสลี นูห์, ธวัช นุ้ยพอม และ อริศ หัสมา. (2563). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานทางธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนฮาลาลใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้. *วารสารบริหารธุรกิจ*, 43(168), 58-82.

2.2 ผลงานที่น่าสนใจในที่ประชุมวิชาการ

- 1) ธวัช นุ้ยพอม และ อับบาส หลับด้วง. (2563). การจัดการชะกาดโดยคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดในจังหวัดพัทลุง. การประชุมวิชาการระดับชาติด้านอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาครั้งที่ 5 ประจำปี 2564. วันที่ 23 ธันวาคม 2563. ณ คณะวิทยาการอิสลาม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. (หน้า 472-481).

12. ดร.หมะหมุด หะยีหมัด

บธ.ด. (บริหารธุรกิจ)

1. รายวิชาที่รับผิดชอบ

761-502 สัมมนาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา	2(0-4-2)
761-503 วิธีวิทยาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา	2((1)-3-2)
761-510 วิทยานิพนธ์	36(0-108-0)
761-601 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 1	1(0-2-1)
761-602 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 2	1(0-2-1)
761-603 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 3	1(0-2-1)
761-604 กรณีศึกษาญาณวิทยาในอิสลาม	1(0-2-1)
761-605 การศึกษาอิสระ 1	1(0-2-1)
761-606 การศึกษาอิสระ 2	1(0-2-1)
761-610 วิทยานิพนธ์	48(0-144-0)
761-611 วิทยานิพนธ์	72(0-216-0)

2. ผลงานวิชาการในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา

2.1 ผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการ

- 1) อานนท์ คำวรรณ, หมะหมุด หะยีหมัด และ ภาวัต คู่วังกุล. (2563). อิทธิพลของคุณลักษณะเกมออนไลน์เฝ้าพันธุ์ตราสินค้า การสื่อสารแบบปากต่อปากที่มีต่อความตั้งใจซื้อ. *วารสารการจัดการสมัยใหม่*, 18(2), 40-53.

- 2) หมะหมุด หะยีหมัด, อริศ อัสม่า, ธวัช นุ้ยผอม และวันอามีนา บอสตันอลี. (2563). โรงแรมที่มีครัวฮาลาลกับโอกาสทางการตลาดสำหรับนักท่องเที่ยวมุสลิม. *วารสารธุรกิจปริทัศน์*, 12(1), 104-118.
- 3) หมะหมุด หะยีหมัด และ อาดัม ไกรสุทธีรงค์ (2563). อิทธิพลของส่วนประสมทางการตลาดบริการต่อการสื่อสารแบบปากต่อปากในการใช้บริการโรงแรมที่มีครัวฮาลาล. *วารสารการจัดการ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์*, 9(2), 29-43.

13. ผศ.ดร.อุสมาน ยูนู

Ph.D. (Islamic Law)

1. รายวิชาที่รับผิดชอบ

761-502 สัมมนาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา	2(0-4-2)
761-503 วิธีวิทยาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา	2((1)-3-2)
761-505 การศึกษาคัมภีร์อัลกุรอานและอัลสุนนะฮ์	2((1)-3-2)
761-506 กรณีศึกษาทางฟิกฮ์	1(0-2-1)
761-507 กรณีศึกษาทางอะกีดะฮ์	1(0-2-1)
761-510 วิทยานิพนธ์	36(0-108-0)
761-601 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 1	1(0-2-1)
761-602 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 2	1(0-2-1)
761-603 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 3	1(0-2-1)
761-604 กรณีศึกษาญาณวิทยาในอิสลาม	1(0-2-1)
761-605 การศึกษาอิสระ 1	1(0-2-1)
761-606 การศึกษาอิสระ 2	1(0-2-1)
761-610 วิทยานิพนธ์	48(0-144-0)
761-611 วิทยานิพนธ์	72(0-216-0)

2. ผลงานวิชาการในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา

2.1 ผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการ

- 1) Samoh, A., Taeali, A., Yunu, U., and Taher, R.,. (2020). Principle: Observing the Consequences of the Individual Behavior and Its Implementation in Dawah. *Journal of Xi'an Shiyou University, Natural Science Edition*. 16(11). 44-51.

2.1 ผลงานที่นำเสนอในที่ประชุมวิชาการ

- 1) อุสมาน ยูनु. (2563). ความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาต่อหลักการอยู่ร่วมกันอย่างสันติในกฎหมายอิสลาม: กรณีศึกษาคณะวิทยาการอิสลาม มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. การประชุมวิชาการระดับชาติอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา ครั้งที่ 5. วันที่ 23 ธันวาคม 2563. ณ คณะวิทยาการอิสลาม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. (หน้า 420-434).
- 2) อุสมาน ยูनु. (2562). อัชชียาซะฮ์ซัรียะฮ์ในการเชื้อฟ่งผู้นำและการห้ามออกนอกผู้นำ. International Conference on Islam in Malay World (ICON IMAD IX). วันที่ 19-21 สิงหาคม 2562. ณ โรงแรมกระบี่ฟรอนเบร์ รีสอร์ท จังหวัดกระบี่. (หน้า 794-820).

14. ผศ.ดร.มุฮัมหมัดอาฟีฟี อัชชอลีฮียฺ

ค.ด. (พัฒนศึกษา)

1. รายวิชาที่รับผิดชอบ

761-502 สัมมนาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา	2(0-4-2)
761-503 วิธีวิทยาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา	2((1)-3-2)
761-510 วิทยานิพนธ์	36(0-108-0)
761-601 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 1	1(0-2-1)
761-602 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 2	1(0-2-1)
761-603 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 3	1(0-2-1)
761-605 การศึกษาอิสระ 1	1(0-2-1)
761-606 การศึกษาอิสระ 2	1(0-2-1)
761-610 วิทยานิพนธ์	48(0-144-0)
761-611 วิทยานิพนธ์	72(0-216-0)

2. ผลงานวิชาการในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา

2.1 ผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการ

- 1) มุฮัมหมัดอาฟีฟี อัชชอลีฮียฺ, นัซซิม่า บาเกาะ, ยูโซบ บุนยสุซ และ อิบรอฮีม ลามีน ซาโน. (2564). การเปรียบเทียบกลยุทธ์การสอนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในประเทศมาเลเซีย อินโดนีเซีย และสิงคโปร์กับประเทศไทย. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา*, 16(2), 231-239.
- 2) มุฮัมหมัดอาฟีฟี อัชชอลีฮียฺ, นัซซิม่า บาเกาะ, รุสนี ปาเซเลาะ, ฝ่ายลิกา ยาแดง และอิลฮัม หะยีมะสาและ. (2564). การใช้หนังสือนิทานจ๊ะเอ๋ (ฉบับยาวี-ไทย) และผลที่มีต่อความสัมพันธ์ในครอบครัวกับพัฒนาการบุตรก่อนวัยเรียนของครอบครัวมุสลิมสาม

จังหวัดชายแดนภาคใต้. *Journal of Information and Learning [JIL]*, 32(1), 29-40.

- 3) มุฮัมหมัดอาฟีฟี อัซซอลีฮียี, นัซซิม่า บาเกาะ, เกตุ อัสมิมานะ และสรารุส สายทอง. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการสอนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา*, 15(3), 353-362.

15. ผศ.ดร.สรารุส สายทอง

Ph.D. (Education Curricula & Teaching Methods)

1. รายวิชาที่รับผิดชอบ

761-502 สัมมนาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา	2(0-4-2)
761-503 วิธีวิทยาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา	2((1)-3-2)
761-504 ภาษาอาหรับเพื่ออิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา	3((3)-0-6)
761-505 การศึกษาคัมภีร์อัลกุรอานและอัลสุนนะฮ์	2((1)-3-2)
761-507 กรณีศึกษาทางอะกีดะฮ์	1(0-2-1)
761-510 วิทยานิพนธ์	36(0-108-0)
761-601 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 1	1(0-2-1)
761-602 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 2	1(0-2-1)
761-603 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 3	1(0-2-1)
761-604 กรณีศึกษาญาณวิทยาในอิสลาม	1(0-2-1)
761-605 การศึกษาอิสระ 1	1(0-2-1)
761-606 การศึกษาอิสระ 2	1(0-2-1)
761-610 วิทยานิพนธ์	48(0-144-0)
761-611 วิทยานิพนธ์	72(0-216-0)

2. ผลงานวิชาการในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา

2.1 ผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการ

- 1) มุหัมมัดรอฟลี แวหะมะ, จารูว์จัน สองเมือง, มุฮัมหมัดอาฟีฟี อัซซอลีฮียี, ยูโสบ บญุสุซ และสรารุส สายทอง. (2564). คุณลักษณะพึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้เรียนอิสลามศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในประเทศไทย. *Journal of Information and Learning*, 32(2), 40-50.
- 2) มุฮัมหมัดอาฟีฟี อัซซอลีฮียี, นัซซิม่า บาเกาะ, เกตุ อัสมิมานะ และสรารุส สายทอง. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการสอนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา*, 15(3), 353-362.

- 3) มุฮัมหมัดอาฟีฟี อัซซอลีฮียี, สราวุธ สายทอง, เกตุ อัสมิมานะ, นัชชีมา บาเกาะ (2562). พฤติกรรมการสอนที่ส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณในผู้เรียนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษาในพื้นที่บริบทจังหวัดชายแดนภาคใต้. *วารสารพฤติกรรมศาสตร์เพื่อการพัฒนา, สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. 11(1), 15-34.

16. ผศ.ดร.เกตุ อัสมิมานะ

Ph.D. (Arabic Language)

1. รายวิชาที่รับผิดชอบ

761-502 สัมมนาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา	2(0-4-2)
761-503 วิธีวิทยาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา	2((1)-3-2)
761-504 ภาษาอาหรับเพื่ออิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา	3((3)-0-6)
761-505 การศึกษาคัมภีร์อัลกุรอานและอัลสุนนะฮ์	2((1)-3-2)
761-510 วิทยานิพนธ์	36(0-108-0)
761-601 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 1	1(0-2-1)
761-602 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 2	1(0-2-1)
761-603 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 3	1(0-2-1)
761-604 กรณีศึกษาญาณวิทยาในอิสลาม	1(0-2-1)
761-605 การศึกษาอิสระ 1	1(0-2-1)
761-606 การศึกษาอิสระ 2	1(0-2-1)
761-610 วิทยานิพนธ์	48(0-144-0)
761-611 วิทยานิพนธ์	72(0-216-0)

2. ผลงานวิชาการในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา

2.1 ผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการ

- 1) มุฮัมหมัดอาฟีฟี อัซซอลีฮียี, นัชชีมา บาเกาะ, เกตุ อัสมิมานะ และสราวุธ สายทอง. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการสอนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา*, 15(3), 353-362.
- 2) มุฮัมหมัดอาฟีฟี อัซซอลีฮียี, สราวุธ สายทอง, เกตุ อัสมิมานะ, นัชชีมา บาเกาะ (2562). พฤติกรรมการสอนที่ส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณในผู้เรียนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษาในพื้นที่บริบทจังหวัด

ชายแดนภาคใต้. วารสารพฤติกรรมศาสตร์เพื่อการพัฒนา, สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 11(1), 15-34.

2.2 ผลงานที่นำเสนอในที่ประชุมวิชาการ

- 1) Kate Asmimana and Sarawut Saithong. (2019). “Problems of Thai Students in Developing Arabic Language Skills”. International Conference on Islam in Malay World (ICON IMAD IX). August 19-20, 2019. Krabi Front Bay Resort. (Page 683-701)

17. ดร.รุสลี นุห์

Ph.D. (Management)

1. รายวิชาที่รับผิดชอบ

761-502 สัมมนาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา	2(0-4-2)
761-503 วิธีวิทยาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา	2((1)-3-2)
761-508 กรณีศึกษาทางประวัติศาสตร์และอารยธรรมอิสลาม	1(0-2-1)
761-510 วิทยานิพนธ์	36(0-108-0)
761-601 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 1	1(0-2-1)
761-602 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 2	1(0-2-1)
761-603 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 3	1(0-2-1)
761-604 กรณีศึกษาญาณวิทยาในอิสลาม	1(0-2-1)
761-605 การศึกษาอิสระ 1	1(0-2-1)
761-606 การศึกษาอิสระ 2	1(0-2-1)
761-610 วิทยานิพนธ์	48(0-144-0)
761-611 วิทยานิพนธ์	72(0-216-0)

2. ผลงานวิชาการในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา

2.1 ผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการ

- 1) รุสลี นุห์, หมะหมุด หะยีหมัด, และ อับบาส หลับด้วง. (2565). อิทธิพลของสมรรถนะด้านการจัดการและด้านการตลาดที่มีต่อผลการดำเนินงานทางธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนฮาลาลใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยมีการรับรู้ความสามารถของผู้ประกอบการเป็นตัวแปรกำกับ. วารสารปัญญาวิวัฒน์, 14(1), 1-16.
- 2) รุสลี นุห์, ธวัช นุ้ยผอม และ อริศ หัสมา. (2563). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานทางธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนฮาลาลใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้. วารสารบริหารธุรกิจ, 43(168), 58-82.

- 3) Yaccob, M.R., Hamzah, Z., Rak, E.A., Zakaria, N. M., Ismail, M., Rahim, R.M.A., Nuh, R., Hassan, F., & Khalique, M. (2021). ETAK SALAI”, the heritage food of Kelantan– consumers’ consumption and buying behaviors. *Academy of Entrepreneurship Journal (AEJ)*, 27(4), 1-9.

18. Dr.Mohamed Soliman Mohamed Soliman

Ph.D. (Technology Management)

1. รายวิชาที่รับผิดชอบ

761-502 สัมมนาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา	2(0-4-2)
761-503 วิธีวิทยาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา	2((1)-3-2)
761-504 ภาษาอาหรับเพื่ออิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา	3((3)-0-6)
761-505 การศึกษาคัมภีร์อัลกุรอานและอัลสุนนะฮ์	2((1)-3-2)
761-510 วิทยานิพนธ์	36(0-108-0)
761-601 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 1	1(0-2-1)
761-602 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 2	1(0-2-1)
761-603 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 3	1(0-2-1)
761-605 การศึกษาอิสระ 1	1(0-2-1)
761-606 การศึกษาอิสระ 2	1(0-2-1)
761-610 วิทยานิพนธ์	48(0-144-0)
761-611 วิทยานิพนธ์	72(0-216-0)

2. ผลงานวิชาการในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา

2.1 ผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการ

- 1) Soliman, M .S .M ., Karia, N. (2022). Adopting Enterprise Resource Planning in Higher Education: A SWOT Analysis. *International Journal of Management in Education*, 16(1), 20-39.
- 2) Soliman, M., & Karia, N. (2021). Investigating ERP Readiness Enablers and Inhibitors Among Egyptian Higher Education Institutions. *Global Business Review*, 22(2),1-19.
- 3) Soliman, M. S. M. , & Noorliza, K. (2020). Explaining the competitive advantage of enterprise resource planning adoption: insights Egyptian higher education institutions. *Journal of Information Technology Management*, 12(4), 1-21.

19. ผศ.ดร.สุทธิศักดิ์ ดือเระ

ปร.ด. (อิสลามศึกษา)

1. รายวิชาที่รับผิดชอบ

761-501 ภาษาอังกฤษเพื่ออิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา	3((3)-0-6)
761-502 สัมมนาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา	2(0-4-2)
761-503 วิธีวิทยาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา	2((1)-3-2)
761-504 ภาษาอาหรับเพื่ออิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา	3((3)-0-6)
761-505 การศึกษาคัมภีร์อัลกุรอานและอัลสุนนะฮ์	2((1)-3-2)
761-506 กรณีศึกษาทางฟิกฮ์	1(0-2-1)
761-507 กรณีศึกษาทางอะกีดะฮ์	1(0-2-1)
761-508 กรณีศึกษาทางประวัติศาสตร์และอารยธรรมอิสลาม	1(0-2-1)
761-510 วิทยานิพนธ์	36(0-108-0)
761-601 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 1	1(0-2-1)
761-602 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 2	1(0-2-1)
761-603 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 3	1(0-2-1)
761-604 กรณีศึกษาญาณวิทยาในอิสลาม	1(0-2-1)
761-605 การศึกษาอิสระ 1	1(0-2-1)
761-606 การศึกษาอิสระ 2	1(0-2-1)
761-610 วิทยานิพนธ์	48(0-144-0)
761-611 วิทยานิพนธ์	72(0-216-0)

2. ผลงานวิชาการในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา

2.1 ผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการ

- 1) อรชา รักดี ธวัช นุ้ยพอม และ สุทธิศักดิ์ ดือเระ. (2564). สมรรถนะของแรงงานข้ามชาติชาวไทยที่เป็นที่ต้องการ ในภาคธุรกิจ Shared Services and Outsourcing ในมาเลเซีย. *Journal of Social Science and Humanities Research in Asia (JSHRA)*, 27(2), 167-194.

2.2 ผลงานที่นำเสนอในที่ประชุมวิชาการ

- 1) Hassama, A., Nuipom, T., Duereh, S. & Hayeemad, M. (2019). Searching for Regulatory and Institutional Framework of Zakat Institutions in Thailand: Past Attempts and the Way forwards. *International Halal*

Conference & Exhibition 2019 (IHCE), April 29-30, 2019, Universitas Pembangunan Panca Budi. Medan, Indonesia. (Page 195-200).

- 2) Duereh, S. (2019). Al-Wasatiyyah in Criminal Punishment: The Comparison of Thai Law and Islamic Law. International Conference on Islam in Malay World-IX (ICON-IMAD 2019), August 19-21, 2019, Krabi, Thailand. (Page 433-442).

20. ดร.ยุทธนา เกื้อกุล

ปร.ด. (อิสลามศึกษา)

1. รายวิชาที่รับผิดชอบ

761-502 สัมมนาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา	2(0-4-2)
761-503 วิธีวิทยาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา	2((1)-3-2)
761-504 ภาษาอาหรับเพื่ออิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา	3((3)-0-6)
761-505 การศึกษาคัมภีร์อัลกุรอานและอัลสุนนะฮ์	2((1)-3-2)
761-510 วิทยานิพนธ์	36(0-108-0)
761-601 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 1	1(0-2-1)
761-602 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 2	1(0-2-1)
761-603 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 3	1(0-2-1)
761-605 การศึกษาอิสระ 1	1(0-2-1)
761-606 การศึกษาอิสระ 2	1(0-2-1)
761-610 วิทยานิพนธ์	48(0-144-0)
761-611 วิทยานิพนธ์	72(0-216-0)

2. ผลงานวิชาการในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา

2.1 ผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการ

- 1) ยุทธนา เกื้อกุล, นิเลาะ แวอุเซ็ง และรุติยะห์ หะ. (2564). “การจัดการศึกษาอิสลามในโรงเรียนของรัฐ : สภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนา”. *วารสารอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*, 12(1), 14-26.
- 2) Wae-u-seng, N., Ha, R., & Kuakul, Y. (2020). The EDFR approach to developing guidelines for Islamic education provision in public schools in southern provinces of Thailand. *Kasetsart Journal of Social Sciences*, 41(3), 501-506.

2.2 ผลงานที่นำเสนอในที่ประชุมวิชาการ

- 1) ยุทธนา เกื้อกุล, มุหัมมัดรอฟลี แวหะมะ และนิเลาะ แวอุเซ็ง. (2563). แนวทางสายกลาง (อัลวะสะฎียะฮฺ) : การวิเคราะห์องค์ประกอบที่เหมาะสมในบริบทของนักศึกษาคณะวิทยาการอิสลาม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. การประชุมวิชาการระดับชาติด้านอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา ครั้งที่ 5 ประจำปี 2563 วันที่ 23 ธันวาคม 2563 ณ คณะวิทยาการอิสลาม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, (หน้า 559-577).

ภาคผนวก ค

ค-1 การดำเนินการตามแนวทาง Outcome-Based Education (OBE)

		มหابัณฑิต				ดุษฎิบัณฑิต					
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหลักสูตร		PLO1	PLO2	PLO3	PLO4	PLO1	PLO2	PLO3	PLO4	PLO5	PLO6
วิทยาลัยสงขลานครินทร์											
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นมหาวิทยาลัยเพื่อนวัตกรรมและสังคม ที่มีความเป็นเลิศทางวิชาการ และเป็นกลไกหลักในการพัฒนาภาคใต้และประเทศ		●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
พันธกิจมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์											
1. พัฒนามหาวิทยาลัยให้เป็นสังคมฐานความรู้บนพื้นฐานพหุวัฒนธรรมและหลักเศรษฐกิจพอเพียง โดยให้ผู้ใฝ่รู้ได้มีโอกาสเข้าถึงความรู้ในหลากหลายรูปแบบ		●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
2. สร้างความเป็นผู้นำทางวิชาการในสาขาที่สอดคล้องกับศักยภาพพื้นฐานของภาคใต้และเชื่อมโยงสู่เครือข่ายสากล		●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
3. ผสมผสานและประยุกต์ความรู้บนพื้นฐานประสบการณ์การปฏิบัติสู่การสอนเพื่อสร้างปัญญาคุณธรรม สมรรถนะและโลกทัศน์สากลให้แก่บัณฑิต		●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
อัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย / ผลการเรียนรู้ของหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัย (GE)											
Integrity (I) ซื่อสัตย์และมีวินัย	1. สามารถแยกแยะสิ่งผิด สิ่งถูกได้ ซื่อสัตย์สุจริต เชื่อมั่นและรู้คุณค่าในตนเองและผู้อื่น	●			●	●					●
	2. มีวินัยและความรับผิดชอบต่อ การดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง										
Wisdom (Wi) ใฝ่ปัญญา	3. มีทักษะคิดวิเคราะห์ คิดเชิงวิพากษ์บนพื้นฐานของความรู้เท่าทันเหตุและผล										
	4. มีทักษะเชิงสังเคราะห์ คิดริเริ่มสร้างสรรค์ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสิ่งแวดล้อม	●	●	●		●	●	●	●		●

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหลักสูตร	มหาดบัณฑิต				ดุสิตบัณฑิต					
	PLO1	PLO2	PLO3	PLO4	PLO1	PLO2	PLO3	PLO4	PLO5	PLO6
สอนอิสลามศึกษาได้อย่างสร้างสรรค์ 2) ประยุกต์และการบูรณาการเชิงอิสลามเพื่อความสอดคล้องกับปัญหาบริบทเชิงพื้นที่และยุคสมัยดิจิทัลและเสริมสร้างทักษะศตวรรษที่ 21 มาประยุกต์ใช้ในสังคมเช่นในหมู่บ้าน มัสยิด และโรงเรียน เป็นต้น 3) สร้างบัณฑิตให้นักวิชาการที่มีความคิดสายกลางหรือวาระสาธารณะ เพราะนักวิชาการในปัจจุบันมีความเห็นต่างกัน บางประเด็น 4) สร้างบัณฑิตให้เป็นนักเขียน นักประพันธ์และนักวิจัยรวมสมัย 5) เป็นนักวิจัยที่ดีที่เกิดจากนำเสนอผลต่อสาธารณชนที่เป็น กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักวิชาการอิสระที่มีมหาลัยเป็นองค์กรสนับสนุน 6) การนำผลสอบภาษาอาหรับเป็นส่วนหนึ่งในการผ่านหลักสูตร										

ค-2 ตารางแสดงผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLOs) กับ Knowledge/ Attitude / Skill

1) มหาดบัณฑิต

PLO ปริญญาโท	K	S	A
PLO1: ประยุกต์ใช้แนวคิดอิสลามสายกลางเพื่อแก้ปัญหาสังคมที่กำลังเผชิญได้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน	K1 หลักการนำศาสนาอิสลามมาใช้แก้ปัญหาสังคมในปัจจุบัน K2 แนวคิดที่มา ประวัติการรวบรวมฐานะ โครงสร้างและบทบาทของคัมภีร์อัลกุรอานและอัลสุนนะฮ์ K3 แนวคิดวิธีการศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการของวิชาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคัมภีร์อัลกุรอานและอัลสุนนะฮ์ K4 กระบวนการฟื้นฟูความเข้าใจศาสนาบนฐานหลักวะสะฎียะฮ์และเจตนารมณ์ของชะรีอะฮ์ K5 การวิเคราะห์บทบาทของศาสนาอิสลามในสังคมยุคหลังสมัยใหม่ K6 ปัจจัยทางสังคมวัฒนธรรมและเทคโนโลยีที่มีผลต่อความเข้าใจศาสนา K7 การวิจารณ์และวิเคราะห์ประเด็นที่สำคัญที่มีอิทธิพลต่อวิชาการอิสลามและมุสลิมศึกษา	S1 ทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ S2 ทักษะรู้เท่าทันสารสนเทศ S3 ทักษะการสืบค้นข้อมูล S4 ทักษะการประเมินข้อมูล	A1 ยอมรับความคิดเห็นที่หลากหลาย A2 เห็นอกเห็นใจผู้อื่น A3 มีทัศนคติความเป็นสากล

PLO ปริญญาโท	K	S	A
	K8 ทักษะที่แตกต่างในการศึกษาอิสลาม K9 การวิเคราะห์และสังเคราะห์ประเด็นที่เกี่ยวกับฟิกฮ์ร่วมสมัยตามหัวข้อและขอบเขตที่ผู้เรียนสนใจ K10 การวิเคราะห์และสังเคราะห์ประเด็นที่เกี่ยวกับอะกีดะฮ์และกลุ่มแนวคิดในอิสลามตามหัวข้อและขอบเขตที่ผู้เรียนสนใจ K11 การวิเคราะห์และสังเคราะห์ประเด็นที่เกี่ยวกับประวัติศาสตร์และอารยธรรมอิสลามตามหัวข้อและขอบเขตที่ผู้เรียนสนใจ K33 ประเด็นวิพากษ์อิสลามศึกษาร่วมสมัย		
PLO2: นำเสนอ/เผยแพร่ผลงานวิจัยได้ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด	K12 แนวคิดระเบียบวิธีวิจัยด้านอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา K13 การวิจัยเอกสารและวิจัยภาคสนาม K14 การเลือกศึกษาประเด็นปัญหาการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่อการวิจัย K15 จริยธรรมการวิจัย K16 หลักการพัฒนาโจทย์วิจัย K17 หลักการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย K18 แนวคิดระเบียบวิธีวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์ K19 การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลการวิจัย K20 การอภิปรายผลการวิจัย K21 การเขียนบทสรุปและข้อเสนอแนะจากการวิจัย K22 การเขียนรายการบรรณานุกรมรายงานวิชาการ K23 การเขียนบทความวิชาการ	S2 ทักษะรู้เท่าทันสารสนเทศ S3 ทักษะการสืบค้นข้อมูล S4 ทักษะการประเมินข้อมูล S5 การสังเคราะห์และประยุกต์ใช้ข้อมูลสารสนเทศ S6 การวิเคราะห์ความต้องการของชุมชน	A1 ยอมรับความคิดเห็นที่หลากหลาย A2 เห็นอกเห็นใจผู้อื่น A3 มีทัศนคติความเป็นสากล A4 เข้าใจบริบทชุมชน
PLO3: เลือกใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการสืบค้นความรู้อิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาได้อย่างเป็นระบบ	K28 การสืบค้นฐานข้อมูลอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา K29 การสืบค้นคัมภีร์อัลกุรอาน อัลหะดีษ K34 เทคนิคการนำเสนองานวิชาการ K35 การใช้สื่อที่ทันสมัยในการนำเสนองานวิชาการ	S1 ทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ S2 ทักษะรู้เท่าทันสารสนเทศ S3 ทักษะการสืบค้นข้อมูล S4 ทักษะการประเมินข้อมูล S5 การสังเคราะห์และประยุกต์ใช้ข้อมูลสารสนเทศ S6 การวิเคราะห์ความต้องการของชุมชน	A1 ยอมรับความคิดเห็นที่หลากหลาย A2 เห็นอกเห็นใจผู้อื่น A3 มีทัศนคติความเป็นสากล A4 เข้าใจบริบทชุมชน A5 จรรยาบรรณทางวิชาชีพ

PLO ปริญญาโท	K	S	A
		S7 การเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม การสำรวจ และการสังเกต S13 การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการสืบค้นข้อมูล S14 ทักษะการค้นคว้าตำรา ตลอดจนเอกสาร สารสนเทศทางวิชาการที่เกี่ยวกับอิสลามศึกษา และมุสลิมศึกษา	
PLO4: เป็นผู้นำทางวิชาการที่มีคุณธรรมจริยธรรมและเป็นพลเมืองโลกที่เข้าใจบริบทสังคมวัฒนธรรมทั้งในระดับท้องถิ่นและสากล	K24 หลักภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเบื้องต้น K25 การศึกษา ค้นคว้าตำรา และสารสนเทศทางวิชาการภาษาอังกฤษที่เกี่ยวกับอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา K26 ภาษาอาหรับเพื่อความเข้าใจในภาษาคัมภีร์อัลกุรอาน และอัลหะดีษ K27 การศึกษา ค้นคว้าตำรา และสารสนเทศทางวิชาการภาษาอาหรับที่เกี่ยวกับอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา K30 คุณธรรมและจริยธรรมอิสลาม K31 ภาวะผู้นำในอิสลาม K32 อิสลามกับสังคมพหุวัฒนธรรม	S8 การสื่อสารภาษาอังกฤษ S9 การสื่อสารภาษาอาหรับ S10 การนำเสนอในที่ประชุม S11 การเขียนบทความวิชาการ S12 การตรวจสอบการคัดลอกข้อมูล S15 ทักษะการเป็นผู้นำ S16 การทำงานเป็นทีม S17 ทักษะวัฒนธรรม	A1 ยอมรับความคิดเห็นที่หลากหลาย A2 เห็นอกเห็นใจผู้อื่น A3 มีทัศนคติความเป็นสากล A4 เข้าใจบริบทชุมชน A5 จรรยาบรรณทางวิชาชีพ A6 จิตสาธารณะ

2) ดุษฎีบัณฑิต

PLO ปริญญาเอก	K	S	A
PLO1: ประเมินปัญหาสังคมโดยใช้ฐานคิดอิสลามสายกลางได้อย่างลุ่มลึกและรอบด้าน	K1 หลักการนำศาสนาอิสลามมาใช้แก้ปัญหาสังคมในปัจจุบัน K2 แนวคิดที่มา ประวัติการรวบรวมฐานะ โครงสร้างและบทบาทของคัมภีร์อัลกุรอานและอัลสุนนะฮ์ K3 แนวคิดวิธีการศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการของวิชาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับคัมภีร์อัลกุรอานและอัลสุนนะฮ์ K33 ประเด็นวิพากษ์อิสลามศึกษาร่วมสมัย K36 วิเคราะห์และสังเคราะห์ประเด็นที่เกี่ยวกับญาณวิทยาในอิสลาม ตามหัวข้อและขอบเขตที่ผู้เรียนสนใจ	S1 ทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ S2 ทักษะรู้เท่าทันสารสนเทศ S3 ทักษะการสืบค้นข้อมูล S4 ทักษะการประเมินข้อมูล	A1 ยอมรับความคิดเห็นที่หลากหลาย A2 เห็นอกเห็นใจผู้อื่น A3 มีทัศนคติความเป็นสากล

PLO ปริญญาเอก	K	S	A
	K37 วิเคราะห์และสังเคราะห์ประเด็นเกี่ยวกับปัญหาทางจริยศาสตร์และคุณธรรมในอิสลาม ตามหัวข้อและขอบเขตที่ผู้เรียนสนใจ K38 รวบรวม วิเคราะห์และสังเคราะห์ประเด็นเกี่ยวกับชะรีอะฮ์ตามหัวข้อและขอบเขตที่ผู้เรียนสนใจ		
PLO2: สร้างองค์ความรู้ใหม่ที่เกิดจากการบูรณาการอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาเพื่อนำเสนอวิธีแก้ไขปัญหาดังกล่าวในระดับต่าง ๆ ได้	K4 กระบวนการฟื้นฟูความเข้าใจศาสนาบนฐานหลักอะสวะฮ์และเจตนารมณ์ของชะรีอะฮ์ K5 การวิเคราะห์บทบาทของศาสนาอิสลามในสังคมยุคหลังสมัยใหม่ K6 ปัจจัยทางสังคมวัฒนธรรมและเทคโนโลยีที่มีผลต่อความเข้าใจศาสนา K7 การวิจารณ์และวิเคราะห์ประเด็นที่สำคัญที่มีอิทธิพลต่อวิชาการอิสลามและมุสลิมศึกษา K8 ทักษะที่แตกต่างในการศึกษาอิสลาม K9 การวิเคราะห์และสังเคราะห์ประเด็นที่เกี่ยวกับพิกฮ์ร่วมสมัยตามหัวข้อและขอบเขตที่ผู้เรียนสนใจ K10 การวิเคราะห์และสังเคราะห์ประเด็นที่เกี่ยวกับอะกีดะฮ์และกลุ่มแนวคิดในอิสลามตามหัวข้อและขอบเขตที่ผู้เรียนสนใจ K11 การวิเคราะห์และสังเคราะห์ประเด็นที่เกี่ยวกับประวัติศาสตร์และอารยธรรมอิสลามตามหัวข้อและขอบเขตที่ผู้เรียนสนใจ	S1 ทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ S2 ทักษะรู้เท่าทันสารสนเทศ S3 ทักษะการสืบค้นข้อมูล S4 ทักษะการประเมินข้อมูล S5 การสังเคราะห์และประยุกต์ใช้ข้อมูลสารสนเทศ S6 การวิเคราะห์ความต้องการของชุมชน	A1 ยอมรับความคิดเห็นที่หลากหลาย A2 เห็นอกเห็นใจผู้อื่น A3 มีทัศนคติความเป็นสากล A4 เข้าใจบริบทชุมชน
PLO3: มีทักษะวิจัยและเลือกใช้เครื่องมือทางการวิจัยได้อย่างเหมาะสมกับประเด็นวิจัยด้านอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา	K12 แนวคิดระเบียบวิธีวิจัยด้านอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา K13 การวิจัยเอกสารและวิจัยภาคสนาม K14 การเลือกศึกษาประเด็นปัญหาการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่อการวิจัย K15 จริยธรรมการวิจัย K16 หลักการพัฒนาโจทย์วิจัย K17 หลักการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย K18 แนวคิดระเบียบวิธีวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์	S1 ทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ S2 ทักษะรู้เท่าทันสารสนเทศ S3 ทักษะการสืบค้นข้อมูล S4 ทักษะการประเมินข้อมูล S5 การสังเคราะห์และประยุกต์ใช้ข้อมูลสารสนเทศ S6 การวิเคราะห์ความต้องการของชุมชน S7 การเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม การสำรวจ และการสังเกต	A1 ยอมรับความคิดเห็นที่หลากหลาย A2 เห็นอกเห็นใจผู้อื่น A3 มีทัศนคติความเป็นสากล A4 เข้าใจบริบทชุมชน A5 จรรยาบรรณทางวิชาชีพ

PLO ปริญญาเอก	K	S	A
	K19 การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลการวิจัย K20 การอภิปรายผลการวิจัย K21 การเขียนบทสรุปและข้อเสนอแนะจากการวิจัย K22 การเขียนรายการบรรณานุกรมรายงานวิชาการ		
PLO4: ผลิตและเผยแพร่บทความวิชาการ/วิจัยด้านอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษาได้ตามที่มาตรฐานกำหนด	K23 การเขียนบทความวิชาการ K24 หลักภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเบื้องต้น K26 ภาษาอาหรับเพื่อความเข้าใจในภาษาคัมภีร์อัลกุรอาน และอัลหะดีษ K34 เทคนิคการนำเสนองานวิชาการ K35 การใช้สื่อที่ทันสมัยในการนำเสนองานวิชาการ	S8 การสื่อสารภาษาอังกฤษ S9 การสื่อสารภาษาอาหรับ S10 การนำเสนอในที่ประชุม S11 การเขียนบทความวิชาการ S12 การตรวจสอบการคัดลอกข้อมูล	A1 ยอมรับความคิดเห็นที่หลากหลาย A2 เห็นอกเห็นใจผู้อื่น A3 มีทัศนคติความเป็นสากล A4 เข้าใจบริบทชุมชน A5 จรรยาบรรณทางวิชาชีพ
PLO5: มีทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสืบค้นและเผยแพร่องค์ความรู้อิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา แก่สาธารณะได้	K25 การศึกษา ค้นคว้า ตำรา และสารสนเทศทางวิชาการภาษาอังกฤษที่เกี่ยวกับอิสลาม ศึกษาและมุสลิมศึกษา K28 การสืบค้นฐานข้อมูลอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา K27 การศึกษา ค้นคว้า ตำรา และสารสนเทศทางวิชาการภาษาอาหรับที่เกี่ยวกับอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา K29 การสืบค้นคัมภีร์อัลกุรอาน อัลหะดีษ K34 เทคนิคการนำเสนองานวิชาการ K35 การใช้สื่อที่ทันสมัยในการนำเสนองานวิชาการ	S13 การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการสืบค้นข้อมูล S14 ทักษะที่ค้นคว้า ตำรา ตลอดจนเอกสาร สารสนเทศทางวิชาการที่เกี่ยวกับอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา	A1 ยอมรับความคิดเห็นที่หลากหลาย A2 เห็นอกเห็นใจผู้อื่น A3 มีทัศนคติความเป็นสากล A4 เข้าใจบริบทชุมชน A5 จรรยาบรรณทางวิชาชีพ
PLO6: แสดงบทบาทการเป็นผู้นำทางวิชาการที่มีคุณธรรมจริยธรรมและเป็นพลเมืองโลกที่เข้าใจบริบทสังคมและวัฒนธรรมทั้งในระดับท้องถิ่นและสากล	K30 คุณธรรมและจริยธรรมอิสลาม K31 ภาวะผู้นำในอิสลาม K32 อิสลามกับสังคมพหุวัฒนธรรม	S15 ทักษะการเป็นผู้นำ S16 การทำงานเป็นทีม S17 ทักษะวัฒนธรรม	A6 จิตสาธารณะ

ค-3 ตารางแสดงผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา กับ Knowledge/ Attitude / Skill

รายวิชา /กลุ่มสาระ / Module (รหัสรายวิชา ชื่อรายวิชา จำนวนหน่วยกิต)	Knowledge/ Attitude / Skill
ระดับปริญญาโท	
761-501 ภาษาอังกฤษเพื่ออิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 3((3)-0-6)	K24 K25 S1 S2 S3 S4 S5 S6 S7 S8 S9 S10 S11 S12 S13 S15 S15 S16 S17 A1 A2 A3 A4 A5 A6
761-502 สัมมนาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 2(0-4-2)	K1 K4 K5 K6 S1 S2 S3 S4 S5 S6 S7 S8 S9 S10 S11 S12 S13 S15 S15 S16 S17 A1 A2 A3 A4 A5 A6
761-503 วิธีวิทยาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 2((1)-3-2)	K12 K13 K14 K15 K16 K17 K18 K19 K20 K21 K22 K23 S1 S2 S3 S4 S5 S6 S7 S8 S9 S10 S11 S12 S13 S15 S15 S16 S17 A1 A2 A3 A4 A5 A6
761-504 ภาษาอาหรับเพื่ออิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา 3((3)-0-6)	K26 K27 S1 S2 S3 S4 S5 S6 S7 S8 S9 S10 S11 S12 S13 S15 S15 S16 S17 A1 A2 A3 A4 A5 A6
761-505 การศึกษาคัมภีร์อัลกุรอานและอัซสุนนะฮ์ 2((1)-3-2)	K2 K3 K7 S1 S2 S3 S4 S5 S6 S7 S8 S9 S10 S11 S12 S13 S15 S15 S16 S17 A1 A2 A3 A4 A5 A6
761-506 กรณีศึกษาทางฟิกฮ์ 1(1-1-1)	K9 S1 S2 S3 S4 S5 S6 S7 S8 S9 S10 S11 S12 S13 S15 S15 S16 S17 A1 A2 A3 A4 A5 A6
761-507 กรณีศึกษาทางอะกีดะฮ์ 1(1-1-1)	K10 S1 S2 S3 S4 S5 S6 S7 S8 S9 S10 S11 S12 S13 S15 S15 S16 S17 A1 A2 A3 A4 A5 A6
761-508 กรณีศึกษาทางประวัติศาสตร์และอารยธรรมอิสลาม 1(1-1-1)	K11 S1 S2 S3 S4 S5 S6 S7 S8 S9 S10 S11 S12 S13 S15 S15 S16 S17 A1 A2 A3 A4 A5 A6
761-510 วิทยานิพนธ์ 36(0-108-0)	K12 K13 K14 K15 K16 K17 K18 K19 K20 K21 K22 K23 S1 S2 S3 S4 S5 S6 S7 S8 S9 S10 S11 S12 S13 S15 S15 S16 S17 A1 A2 A3 A4 A5 A6
ระดับปริญญาเอก	
761-601 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา1 1(0-2-1)	K8 K33 K34 K35 S1 S2 S3 S4 S5 S6 S7 S8 S9 S10 S11 S12 S13 S15 S15 S16 S17 A1 A2 A3 A4 A5 A6
761-602 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา2 1(0-2-1)	K8 S1 S2 S3 S4 S5 S6 S7 S8 S9 S10 S11 S12 S13 S15 S15 S16 S17 A1 A2 A3 A4 A5 A6

รายวิชา /กลุ่มสาระ / Module (รหัสรายวิชา ชื่อรายวิชา จานวนหน่วยกิต)	Knowledge/ Attitude / Skill
761-603 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา3 1(0-2-1)	K8 S1 S2 S3 S4 S5 S6 S7 S8 S9 S10 S11 S12 S13 S15 S15 S16 S17 A1 A2 A3 A4 A5 A6
761-604 กรณีศึกษาญานวิทยาในอิสลาม 1(1-1-1)	K36 S1 S2 S3 S4 S5 S6 S7 S8 S9 S10 S11 S12 S13 S15 S15 S16 S17 A1 A2 A3 A4 A5 A6
761-605 การศึกษาอิสระ 1 1(1-1-1)	K37 S1 S2 S3 S4 S5 S6 S7 S8 S9 S10 S11 S12 S13 S15 S15 S16 S17 A1 A2 A3 A4 A5 A6
761-606 การศึกษาอิสระ 2 1(1-1-1)	K38 S1 S2 S3 S4 S5 S6 S7 S8 S9 S10 S11 S12 S13 S15 S15 S16 S17 A1 A2 A3 A4 A5 A6
761-610 วิทยานิพนธ์ 48(0-144-0)	K12 K13 K14 K15 K16 K17 K18 K19 K20 K21 K22 K23 S1 S2 S3 S4 S5 S6 S7 S8 S9 S10 S11 S12 S13 S15 S15 S16 S17 A1 A2 A3 A4 A5 A6
761-611 วิทยานิพนธ์ 72(0-216-0)	K12 K13 K14 K15 K16 K17 K18 K19 K20 K21 K22 K23 S1 S2 S3 S4 S5 S6 S7 S8 S9 S10 S11 S12 S13 S15 S15 S16 S17 A1 A2 A3 A4 A5 A6

ค-5 ตารางแสดงร้อยละของกระบวนการจัดการเรียนรู้ของแต่ละรายวิชาในหลักสูตรที่สะท้อนการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (active learning)

จำนวนรายวิชาทั้งหมดที่เปิดสอนในหลักสูตร	17 รายวิชา
จำนวนรายวิชาที่จัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (active learning)	17 รายวิชา คิดเป็นร้อยละ 100 ของรายวิชาในหลักสูตร
จำนวนรายวิชาที่ไม่ได้จัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (active learning)	0 รายวิชา คิดเป็นร้อยละ 0 ของรายวิชาในหลักสูตร
สรุปจำนวนรายวิชาที่เปิดสอนโดยหลักสูตร ที่จัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (active learning)	17 รายวิชา

รหัสรายวิชา/ชื่อรายวิชา/หน่วยกิต		ร้อยละของกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกและการจัดการเรียนรู้แบบทฤษฎี						รวม ร้อยละ 100	ไม่ได้จัด การเรียนรู้แบบเชิงรุก (ระบุเหตุผล)
		ร้อยละของวิธีการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก				ร้อยละของการจัดการเรียนรู้แบบทฤษฎี			
		Project based learning	Problem based learning	แบบเน้นทักษะกระบวนการคิด เช่น case based, team based, scenario based		Engagement	ระบุร้อยละ		
(ระบุวิธีการจัดการเรียนรู้)	%								
ระดับปริญญาโท									
761-501 ภาษาอังกฤษเพื่ออิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา	3((3)-0-6)	-	-	Team based, case based	70	-	30	100	
761-502 สัมมนาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา	2(0-4-2)	-	-	Team based, case based	100	-	-	100	
761-503 วิธีวิทยาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา	2((1)-3-2)	50	-	Team based, case based	30	-	20	100	
761-504 ภาษาอาหรับเพื่ออิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา	(6-0-(3))3	-	-	Team based, case based	70	-	30	100	
761-505 การศึกษาคัมภีร์อัลกุรอานและฮิสตอรี	2((1)-3-2)	-	50	Team based, case based	50	-	-	100	

รหัสรายวิชา/ชื่อรายวิชา/หน่วยกิต		ร้อยละของกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกและการจัดการเรียนรู้แบบทฤษฎี						รวม ร้อยละ 100	ไม่ได้จัด การเรียนรู้แบบเชิงรุก (ระบุเหตุผล)	
		ร้อยละของวิธีการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก				ร้อยละของการ จัดการ เรียนรู้ แบบทฤษฎี				
		Project based learning	Problem based learning	แบบเน้นทักษะกระบวนการคิด เช่น case based, team based, scenario based		Engagement	ระบุร้อยละ			
(ระบุวิธีการจัดการเรียนรู้)	%									
761-506 กรณีศึกษาทางฟิสิกส์	1(0-2-1)	100	-	Team based, case based		-	-	-	100	
761-507 กรณีศึกษาทางอะกิตะฮ์	1(0-2-1)	100	-	Team based, case based		-	-	-	100	
761-508 กรณีศึกษาทางประวัติศาสตร์และ อารยธรรมอิสลาม	1(0-2-1)	100	-	Team based, case based		-	-	-	100	
761-510 วิทยานิพนธ์	36(0-108-0)	100	-	Team based, case based		-	-	-	100	
ระดับปริญญาเอก										
761-601 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและ มุสลิมศึกษา 1	(1-2-0)1	-	-	Team based, case based		100	-	-	100	
761-602 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและ มุสลิมศึกษา 2	(1-2-0)1	-	-	Team based, case based		100	-	-	100	
761-603 สัมมนาการวิจัยทางอิสลามศึกษาและ มุสลิมศึกษา 3	(1-2-0)1	-	-	Team based, case based		100	-	-	100	
761-604 กรณีศึกษาญาณวิทยาในอิสลาม	1(0-2-1)	100	-	Team based, case based		-	-	-	100	
761-605 การศึกษาอิสระ 1	1(0-2-1)	100	-	Team based, case based		-	-	-	100	
761-606 การศึกษาอิสระ 2	1(0-2-1)	100	-	Team based, case based		-	-	-	100	
761-610 วิทยานิพนธ์	48(0-144-0)	100	-	Team based, case based		-	-	-	100	

รหัสรายวิชา/ชื่อรายวิชา/หน่วยกิต		ร้อยละของกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกและการจัดการเรียนรู้แบบทฤษฎี						รวม ร้อยละ 100	ไม่ได้จัด การเรียนรู้แบบเชิงรุก (ระบุเหตุผล)	
		ร้อยละของวิธีการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก				ร้อยละของการจัดการเรียนรู้แบบทฤษฎี				
		Project based learning	Problem based learning	แบบเน้นทักษะกระบวนการคิด เช่น case based, team based, scenario based		Engagement	ระบุร้อยละ			
(ระบุวิธีการจัดการเรียนรู้)	%									
761-611 วิทยานิพนธ์	72(0-216-0)	100	-	Team based, case based		-	-	-	100	

ภาคผนวก ง

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่าด้วยการศึกษาชั้นบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2563

**ข้อบังคับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๓**

โดยที่เป็นการสมควรให้มีข้อบังคับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๓ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๓ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๕๙ และ โดยมติสภามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในคราวประชุมครั้งที่ ๔๑๕(๕/๒๕๖๓) เมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๓ จึงให้ออกข้อบังคับไว้ดังนี้

**หมวด ๑
บททั่วไป**

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๓”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้สำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ที่เข้าศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๓ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในข้อบังคับนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

“อธิการบดี” หมายความว่า อธิการบดีมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

“บัณฑิตวิทยาลัย” หมายความว่า บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

“คณะ” หมายความว่า วิทยาลัย สถาบัน สำนัก หรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น

ของมหาวิทยาลัยที่จัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

“สำนักการศึกษาและนวัตกรรมการเรียนรู้” หมายความว่า สำนักการศึกษาและนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

“คนบด” ให้หมายความรวมถึง ผู้อำนวยการสถาบัน สำนัก หรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นของมหาวิทยาลัยที่จัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

“คณะกรรมการประจำคณะ” ให้หมายความรวมถึง คณะกรรมการประจำส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

“สาขาวิชา” หมายความว่า สาขาวิชาของหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา

“หน่วยกิตสะสม” หมายความว่า หน่วยกิตที่นักศึกษาเรียนสะสมเพื่อให้ครบตามหลักสูตรสาขาวิชานั้น

“คลังหน่วยกิต” หมายความว่า ระบบทะเบียนสะสมหน่วยกิตสำหรับผู้เรียนที่เข้าศึกษารายวิชาต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยและที่ได้จากการเทียบโอนจากมหาวิทยาลัย

“นักศึกษา” หมายความว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

“ผู้ร่วมเรียน” หมายความว่า ผู้มีความรู้ไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี หรือการศึกษาอื่น ๆ ที่เทียบเท่า รวมทั้งอยู่ระหว่างการศึกษาระดับปริญญาตรี และผู้ที่อยู่ระหว่างการรับรองคุณวุฒิ ซึ่งได้ขึ้นทะเบียนเรียนในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

“ผู้เรียน” หมายความว่า บุคคลทั่วไปที่เข้าศึกษารายวิชาต่าง ๆ หรือหลักสูตรระยะสั้น หรือระบบการศึกษาตลอดชีวิตตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๔ ให้อธิการบดีเป็นผู้รักษาการตามข้อบังคับนี้ ในกรณีที่มีปัญหาหรือข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ให้อธิการบดีเป็นผู้มีอำนาจวินิจฉัยและให้ถือเป็นที่สุด

หมวด ๒ การรับบุคคลเข้าศึกษา

ข้อ ๕ ผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรตามข้อ ๑๘ ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

(๑) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าตามที่หลักสูตรกำหนด และมีคุณสมบัติอื่นเพิ่มเติมตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและบัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

(๒) หลักสูตรปริญญาโทต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ตามที่หลักสูตรกำหนด และมีคุณสมบัติอื่นเพิ่มเติมตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและบัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

(๓) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหลักสูตร ๖ ปี หรือประกาศนียบัตรบัณฑิต หรือปริญญาโท หรือเทียบเท่า ตามที่หลักสูตรกำหนด และมีคุณสมบัติอื่นเพิ่มเติมตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและบัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

(๔) หลักสูตรปริญญาเอกต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีคุณสมบัติอื่นเพิ่มเติมตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและบัณฑิตวิทยาลัยกำหนด และมีผลการสอบภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด หรือเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ที่มีผลการเรียนดีมาก และมีพื้นฐานความรู้ความสามารถและศักยภาพเพียงพอที่จะทำวิทยานิพนธ์ได้ หรือมีคุณสมบัติอื่นเพิ่มเติมตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและบัณฑิตวิทยาลัยกำหนด และมีผลการสอบภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๖ การรับสมัครเข้าศึกษา ให้เป็นไปตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย ในแต่ละปีการศึกษา

ข้อ ๗ การรับเข้าศึกษา ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) จำนวนนักศึกษาที่จะรับในแต่ละหลักสูตร ต้องได้รับความเห็นชอบจากมหาวิทยาลัย

(๒) คณะเป็นผู้พิจารณาตามความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรในการคัดเลือกผู้สมัครที่มีคุณสมบัติตามข้อ ๕ เข้าเป็นนักศึกษา โดยมีการทดสอบความรู้ หรือใช้วิธีการอื่นใดตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

(๓) คณะอาจพิจารณาคัดเลือกผู้ที่มีคุณสมบัติตามข้อ ๕ เข้ามาทดลองศึกษา โดยมีเงื่อนไขเฉพาะรายดังนี้

ก. ผู้ทดลองศึกษาในหลักสูตรที่ศึกษารายวิชาและทำวิทยานิพนธ์ หรือศึกษาเฉพาะรายวิชาอย่างเดียว ในภาคการศึกษาแรกจะต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาในหลักสูตรไม่น้อยกว่า หกหน่วยกิต และสอบให้ได้แต่ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ หรือ

ข. ผู้ทดลองศึกษาในหลักสูตรที่ศึกษาเฉพาะการทำวิทยานิพนธ์ ในภาคการศึกษาแรกจะต้องมีความก้าวหน้าในการทำวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์ได้ผลเป็นที่พอใจโดยได้สัญลักษณ์ P ตามจำนวนหน่วยกิตที่ลงทะเบียน หรือ

ค. เงื่อนไขอื่น ๆ ตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

(๔) คณะอาจพิจารณาผู้มีพื้นฐานความรู้ไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าเข้าศึกษาหรือวิจัย โดยไม่รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรของมหาวิทยาลัยได้เป็นกรณีพิเศษ

(๕) บัณฑิตวิทยาลัยอาจพิจารณาบุคคลที่คณะรับเข้าเป็นผู้ร่วมเรียน ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(๖) กรณีผู้สมัครกำลังรอผลการศึกษา การรับเข้าศึกษาจะมีผลสมบูรณ์ เมื่อผู้สมัครได้นำหลักฐานมาแสดงว่าสำเร็จการศึกษาแล้ว และมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ข้อ ๘ การรายงานตัวและขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

หมวด ๓

ระบบการจัดการศึกษา

ส่วนที่ ๑

รูปแบบการศึกษา

ข้อ ๙ รูปแบบการจัดการศึกษามีสองรูปแบบ คือ

(๑) การศึกษาในระบบ เป็นการศึกษาที่กำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและการประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน

(๒) การศึกษาตามอัธยาศัย เป็นการศึกษาที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจ ศักยภาพ ความพร้อมและโอกาส โดยศึกษาจากบุคคล ประสบการณ์ สังคม สภาพแวดล้อม สื่อ หรือแหล่งความรู้อื่น ๆ สำหรับการดำเนินการอื่น ๆ ให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

มหาวิทยาลัยอาจยกเว้นหรือเทียบโอนหน่วยกิตรายวิชาหรือวิทยานิพนธ์จากหลักสูตรระดับระดับบัณฑิตศึกษา ให้กับนักศึกษาที่มีความรู้ความสามารถ ที่สามารถวัดมาตรฐานได้ ทั้งนี้ นักศึกษาต้องศึกษาให้ครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร และเป็นไปตามหลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาเข้าสู่วิทยาลัยในระบบ และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวกับการเทียบโอนของสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

สำหรับการเทียบเท่า การเทียบโอนและการโอนรายวิชาในกรณีอื่น ๆ ให้เป็นไปตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๑๐ การเรียนแบบสะสมหน่วยกิตเพื่อการศึกษาตลอดชีวิต ให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๑๑ การขอเข้าศึกษาเพื่อประกาศนียบัตรหรือปริญญาที่สอง ให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๑๒ การศึกษาสองประกาศนียบัตรหรือสองปริญญาพร้อมกันและหลักสูตรร่วม ให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ส่วนที่ ๒ ระบบการศึกษา

ข้อ ๑๓ การจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ให้บัณฑิตวิทยาลัยดำเนินการ ดังนี้

- (๑) บริหารจัดการหลักสูตรและการวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา
- (๒) ประสานงานและสนับสนุนการจัดการศึกษาร่วมกับคณะและหลักสูตรที่มีหน้าที่จัดการศึกษาในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง

บัณฑิตวิทยาลัยอาจร่วมมือกับคณะจัดให้มีหลักสูตรสหสาขาวิชา เพื่อบริหารและจัดการศึกษาในหลักสูตรที่มีกระบวนการเกี่ยวข้องกับหลายคณะ ทั้งนี้ตามประกาศของมหาวิทยาลัยและอาจจัดให้มีรายวิชา กลางในระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน

ข้อ ๑๔ การจัดการศึกษามีสองแบบ ดังนี้

- (๑) การจัดการศึกษาตลอดปีการศึกษาโดยไม่แบ่งภาคการศึกษา แต่ละปีการศึกษามีระยะเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่าสามสัปดาห์
 - (๒) การจัดการศึกษาโดยแบ่งภาคการศึกษา มีระบบ ดังนี้
 - ก. ระบบทวิภาค แต่ละปีการศึกษาแบ่งออกเป็นสองภาคการศึกษาปกติ แต่ละภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่าสิบห้าสัปดาห์
 - ข. ระบบไตรภาค แต่ละปีการศึกษาแบ่งออกเป็นสามภาคการศึกษาปกติ แต่ละภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองสัปดาห์
 - ค. ระบบจตุรภาค แต่ละปีการศึกษาแบ่งออกเป็นสี่ภาคการศึกษาปกติ แต่ละภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสัปดาห์
 - ง. ระบบการจัดการศึกษาอื่น ๆ ตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด
- การจัดการศึกษาระบบตาม ก - ค อาจจัดภาคฤดูร้อนได้ตามความจำเป็นของแต่ละหลักสูตร ทั้งนี้ การจัดการศึกษาในภาคฤดูร้อน เป็นการจัดการศึกษาปีละหนึ่งภาคการศึกษา โดยมีระยะเวลาไม่น้อยกว่าแปดสัปดาห์

ข้อ ๑๕ การคิดหน่วยกิต สำหรับแต่ละรายวิชาให้ดำเนินการ ดังนี้

- (๑) ระบบตลอดปีการศึกษา
 - ก. รายวิชาภาคทฤษฎีที่ใช้บรรยายหรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่าสามสัปดาห์ต่อปีการศึกษาให้มีค่าเท่ากับหนึ่งหน่วยกิต
 - ข. รายวิชาภาคปฏิบัติที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลอง ไม่น้อยกว่าหกสัปดาห์ต่อปีการศึกษาให้มีค่าเท่ากับหนึ่งหน่วยกิต
 - ค. การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนามที่ใช้เวลาฝึก ไม่น้อยกว่าเก้าสัปดาห์ต่อปีการศึกษาให้มีค่าเท่ากับหนึ่งหน่วยกิต
 - ง. การทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย ที่ใช้เวลาทำโครงการหรือกิจกรรมนั้นไม่น้อยกว่าเก้าสัปดาห์ต่อปีการศึกษา ให้มีค่าเท่ากับหนึ่งหน่วยกิต
 - จ. วิทยานิพนธ์ หรือ สารนิพนธ์ ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้า ไม่น้อยกว่าเก้าสัปดาห์ต่อปีการศึกษาให้มีค่าเท่ากับหนึ่งหน่วยกิต
 - ฉ. หนึ่งหน่วยกิตระบบตลอดปีการศึกษาเทียบได้กับสองหน่วยกิตระบบทวิภาคหรือสามสัปดาห์/สิบสองหน่วยกิตระบบไตรภาคหรือ สามสัปดาห์/สิบหน่วยกิตระบบจตุรภาค

ข้อ ๑๖ การจัดแผนการศึกษา แบ่งเป็นสามแผน ดังนี้

(๑) การจัดแผนการศึกษาแบบเต็มเวลา (Full-time) หมายถึง การจัดแผนการศึกษาในหลักสูตรโดยกำหนดจำนวนหน่วยกิตเฉลี่ยตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่ากำหนดหน่วยกิตต่อภาคการศึกษาปกติ สำหรับระบบทวิภาค

(๒) การจัดแผนการศึกษาแบบไม่เต็มเวลา (Part-time) หมายถึง การจัดแผนการศึกษาในหลักสูตรโดยกำหนดจำนวนหน่วยกิตเฉลี่ยตลอดหลักสูตร น้อยกว่ากำหนดหน่วยกิตต่อภาคการศึกษาปกติสำหรับระบบทวิภาค

ทั้งนี้ การเปลี่ยนการจัดแผนการศึกษาตาม (๑) และ (๒) ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการประจำคณะ

(๓) การจัดแผนการศึกษาแบบพิเศษ ให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ส่วนที่ ๓

หลักสูตร

ข้อ ๑๗ หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา อาจจัดระบบการศึกษาและจัดแผนการศึกษาแบบใดแบบหนึ่งหรือหลายแบบได้ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๑๘ หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา มีหลักสูตร ดังนี้

(๑) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่ามาแล้ว มุ่งให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาของการอุดมศึกษา ปรัชญาของมหาวิทยาลัย และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ เน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพให้มีความชำนาญในสาขาวิชาเฉพาะ เพื่อให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ สามารถปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น โดยเป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีลักษณะเบ็ดเสร็จในตัวเอง

(๒) หลักสูตรปริญญาโท เป็นหลักสูตรการศึกษาในระดับสูงกว่าชั้นปริญญาตรีและประกาศนียบัตรบัณฑิต มุ่งให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาของการอุดมศึกษา ปรัชญาของมหาวิทยาลัย และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพที่เป็นสากล เน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพให้มีความรู้ความสามารถระดับสูง ในสาขาวิชาต่าง ๆ โดยกระบวนการวิจัยเพื่อให้สามารถบุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่ได้อย่างมีอิสระ รวมทั้ง มีความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการ เชื่อมโยงและบูรณาการศาสตร์ที่ตนเชี่ยวชาญกับศาสตร์อื่นได้อย่างต่อเนื่อง มีคุณธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ โดยเน้นให้มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการสร้างและประยุกต์ใช้ความรู้ใหม่เพื่อพัฒนางานด้านวิชาการหรือวิชาชีพและสังคม

(๓) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหลักสูตร หกปี หรือ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท หรือเทียบเท่ามาแล้ว มุ่งให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาของการอุดมศึกษา ปรัชญาของมหาวิทยาลัย และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ เน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพให้มีความชำนาญในสาขาวิชาเฉพาะ เพื่อให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ สามารถปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น โดยเป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีลักษณะเบ็ดเสร็จในตัวเอง

(๔) หลักสูตรปริญญาเอก เป็นหลักสูตรการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาโทและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง มุ่งให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาของการอุดมศึกษา ปรัชญาของมหาวิทยาลัย และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพที่เป็นสากล เน้นการพัฒนา

นักวิชาการและนักวิชาชีพให้มีความรู้ความสามารถระดับสูง ในสาขาวิชาต่าง ๆ โดยกระบวนการวิจัยเพื่อให้สามารถบุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่ได้อย่างมีอิสระ รวมทั้ง มีความสามารถในการสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ เชื่อมโยงและบูรณาการศาสตร์ที่ตนเชี่ยวชาญกับศาสตร์อื่นได้อย่างต่อเนื่อง มีคุณธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ โดยเน้นให้มีความสามารถในการค้นคว้าวิจัยเพื่อสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่หรือนวัตกรรมตามมาตรฐานสากล ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางาน พัฒนาประเทศและสังคมโลก

ข้อ ๑๙ ให้จัดโครงสร้างของหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ดังนี้

(๑) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่ายี่สิบสี่หน่วยกิต

(๒) หลักสูตรปริญญาโท ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า สามสิบหกหน่วยกิต โดยแบ่งการศึกษาเป็นสองแผน คือ

แผนแบบวิชาการ (Academic) หรือแผน ก ที่เน้นการเรียนรู้การทำวิจัย โดยการทำวิทยานิพนธ์สร้างองค์ความรู้ในศาสตร์สาขาวิชานั้น โดยมีสัดส่วนหน่วยกิตของวิทยานิพนธ์และหน่วยกิตของการศึกษารายวิชา ดังนี้

แผน ก ๑ ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า สามสิบหกหน่วยกิต และหลักสูตรอาจกำหนดให้ศึกษารายวิชาเพิ่มเติม หรือทำกิจกรรมวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นได้ โดยไม่นับหน่วยกิต แต่ต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่หลักสูตรกำหนด

แผน ก ๒ ทำวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า สิบสองหน่วยกิตและศึกษารายวิชาอีกไม่น้อยกว่า สิบสองหน่วยกิต ทั้งนี้ ยกเว้นหลักสูตรที่มีข้อกำหนดทางวิชาชีพ ให้เป็นไปตามที่สาขาวิชาชีพกำหนด

แผนแบบวิชาชีพ (Professional) หรือแผน ข ที่เน้นการศึกษารายวิชาและสารนิพนธ์เชิงการประยุกต์ใช้ความรู้ในวิชาชีพโดยไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์ ทั้งนี้ ให้มีการทำสารนิพนธ์ไม่น้อยกว่าสามหน่วยกิต และไม่เกิน หกหน่วยกิต

ทั้งนี้ หลักสูตรใดที่เปิดสอนหลักสูตรแผน ข จะต้องมียุทธศาสตร์ แผน ก ด้วย

(๓) หลักสูตรปริญญาเอก แบ่งการศึกษาเป็น สองแบบ โดยเน้นการวิจัยเพื่อพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพชั้นสูง คือ

แบบ ๑ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่ก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ หลักสูตรอาจกำหนดให้มีการศึกษารายวิชาเพิ่มเติม หรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นได้ โดยไม่นับหน่วยกิต แต่ต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่หลักสูตรกำหนด ดังนี้

แบบ ๑.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า สี่สิบแปดหน่วยกิต

แบบ ๑.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า เจ็ดสิบสองหน่วยกิต

ทั้งนี้ วิทยานิพนธ์ตาม แบบ ๑.๑ และ แบบ ๑.๒ จะต้องมีคุณภาพและมาตรฐานเดียวกัน

แบบ ๒ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพสูงและก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ และมีการศึกษารายวิชาเพิ่มเติม ดังนี้

แบบ ๒.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า สามสิบหกหน่วยกิต และศึกษารายวิชาอีกไม่น้อยกว่าสิบสองหน่วยกิต

แบบ ๒.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า สี่สิบแปดหน่วยกิต และศึกษารายวิชาอีก ไม่น้อยกว่า ยี่สิบสี่หน่วยกิต

ทั้งนี้ วิทยานิพนธ์ตาม แบบ ๒.๑ และ แบบ ๒.๒ จะต้องมีคุณภาพและมาตรฐานเดียวกัน

ข้อ ๒๐ ระยะเวลาการศึกษาของแต่ละหลักสูตรมี ดังนี้

(๑) หลักสูตรที่จัดแผนการศึกษาแบบเต็มเวลา (Full-time)

ก. ประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแต่ไม่เกิน สามปีการศึกษา

ข. ปริญญาโท ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร แต่ไม่เกิน ห้าปีการศึกษา

ค. ปริญญาเอก ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร สำหรับผู้ที่สำเร็จปริญญาตรีแล้วเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก ให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน แปดปีการศึกษา ส่วนผู้ที่สำเร็จปริญญาโท แล้วเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาเอก ให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน หกปีการศึกษา

(๒) หลักสูตรที่จัดแผนการศึกษาแบบไม่เต็มเวลา (Part-time) หรือที่จัดการศึกษาแบบอื่น ให้มีระยะเวลาการศึกษาเป็นไปตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๒๑ ให้หลักสูตรกำหนดระบบการประกันคุณภาพของหลักสูตร ให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด ทั้งนี้ให้ทุกหลักสูตรพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย โดยมีการประเมินและรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรทุกปีการศึกษา เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรเป็นระยะ อย่างน้อยตามรอบระยะเวลาของหลักสูตรหรือทุกรอบห้าปี

การพัฒนาหลักสูตร หรือจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่มีลักษณะพิเศษนอกจากที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้ ให้ดำเนินการโดยจัดทำเป็นประกาศมหาวิทยาลัยแล้วเสนอสภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณา

ข้อ ๒๒ การบริหารจัดการหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาให้ดำเนินการดังนี้

(๑) ให้เป็นไปตามปรัชญา วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของหลักสูตร และตามที่ได้รับมอบหมายจากสาขาวิชาหรือตามที่คณะกำหนด

(๒) ให้แต่ละหลักสูตรมีคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ทั้งนี้อาจมีอาจารย์ประจำหลักสูตรหรืออาจารย์ประจำเป็นกรรมการเพิ่มเติมตามความเหมาะสม โดยประธานกรรมการบริหารหลักสูตรมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามประกาศมหาวิทยาลัย

(๓) คณะกรรมการบริหารหลักสูตรมีหน้าที่ ดังนี้

ก. บริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผลและการพัฒนาหลักสูตร

ข. ควบคุมมาตรฐานหลักสูตรสาขาวิชาที่รับผิดชอบให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ (ถ้ามี)

ค. ดำเนินการประกันคุณภาพหลักสูตร

ง. ติดตามรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา รายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) และจัดทำรายงานผลการดำเนินงานของหลักสูตร รวมทั้งให้คำแนะนำเพื่อการพัฒนา

คณะอาจกำหนดให้คณะกรรมการประจำคณะหรือคณะกรรมการที่เรียกชื่ออื่น เช่น คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะ ที่มีจำนวนตามความเหมาะสม ทำหน้าที่บริหารจัดการหลักสูตรและวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาทุกหลักสูตรในคณะ

ส่วนที่ ๓
อาจารย์

ข้อ ๒๓ จำนวนและคุณสมบัติของอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และสารนิพนธ์ อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์และสารนิพนธ์ อาจารย์ผู้สอนและคณะกรรมการอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการควบคุมการศึกษา รวมถึงภาระงานของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และสารนิพนธ์ ให้เป็นไปตามประกาศมหาวิทยาลัย

หมวด ๔
การประเมินผลและการลงทะเบียนเรียน

ส่วนที่ ๑
การประเมินผลการศึกษา

ข้อ ๒๔ การประเมินผลรายวิชา วิทยานิพนธ์ และสารนิพนธ์ ให้ดำเนินการดังนี้
(๑) รายวิชาที่มีการประเมินผลเป็นระดับคะแนน ให้มีค่าระดับคะแนน(Grade) ตามความหมาย และค่าระดับคะแนน ดังต่อไปนี้

ระดับคะแนน	ความหมาย		ค่าระดับคะแนน (ต่อหนึ่งหน่วยกิต)
A	ดีเยี่ยม	(Excellent)	๔.๐
B ⁺	ดีมาก	(Very Good)	๓.๕
B	ดี	(Good)	๓.๐
C ⁺	พอใช้	(Fairly Good)	๒.๕
C	ปานกลาง	(Fair)	๒.๐
D ⁺	อ่อน	(Poor)	๑.๕
D	อ่อนมาก	(Very Poor)	๑.๐
E	ตก	(Fail)	๐.๐

(๒) การประเมินผลการศึกษาอาจแสดงด้วยสัญลักษณ์และความหมายอื่นได้ ดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์	ความหมาย
S	ผลการเรียนหรือการสอบเป็นที่พอใจ (Satisfactory) ใช้สำหรับรายวิชาที่กำหนดให้มีการประเมินผลแบบไม่คิดค่าคะแนน หรือรายวิชาปรับพื้นฐานหรือรายวิชาวิทยานิพนธ์ หรือสารนิพนธ์
U	ผลการเรียนหรือการสอบยังไม่เป็นที่พอใจ (Unsatisfactory) ใช้สำหรับรายวิชาที่กำหนดให้มีการประเมินผลแบบไม่คิดค่าคะแนนหรือรายวิชาปรับพื้นฐานหรือรายวิชาวิทยานิพนธ์ หรือสารนิพนธ์

X	ผลการเรียนหรือการสอบอยู่ในระดับคะแนนดีเด่น (Excellent) ใช้สำหรับรายวิชาวิทยานิพนธ์ หรือสารนิพนธ์
I	การวัดผลยังไม่สมบูรณ์ (Incomplete) ใช้ในกรณีที่นักศึกษาปฏิบัติงานไม่ครบภายในเวลาที่กำหนดไว้หรือขาดสอบ โดยมีเหตุผลวิสัยบางประการจะต้องมีการแก้ไขให้เป็นระดับคะแนนภายใน ๖ สัปดาห์แรกของภาคการศึกษาถัดไปที่นักศึกษาผู้นั้นลงทะเบียนเรียน มิฉะนั้นมหาวิทยาลัยจะเปลี่ยนสัญลักษณ์ I ให้เป็นระดับคะแนน E หรือสัญลักษณ์ U โดยทันที
P	การเรียน หรือการวิจัย หรือการทำวิทยานิพนธ์ หรือสารนิพนธ์ ที่ยังมีความต่อเนื่องอยู่ (In progress) และมีความก้าวหน้าเป็นที่น่าพอใจ
N	การเรียน หรือการวิจัย หรือการทำวิทยานิพนธ์ หรือสารนิพนธ์ ที่ยังมีความต่อเนื่องอยู่แต่ไม่มีความก้าวหน้าหรือไม่เป็นที่พอใจ (No progress) ในกรณีได้สัญลักษณ์ N นักศึกษาจะต้องลงทะเบียนเรียนซ้ำในหน่วยกิตที่ได้สัญลักษณ์ N
W	การถอนรายวิชาโดยได้รับอนุมัติ (Withdrawn with permission)

ข้อ ๒๕ การประเมินผลการศึกษาให้ดำเนินการดังนี้

(๑) ให้มีการประเมินผลเมื่อสิ้นภาคการศึกษา ในการนับจำนวนหน่วยกิตให้ครบตามหลักสูตรนั้น ให้นำหน่วยกิตจากรายวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนเพื่อหน่วยกิต และได้ผลการศึกษาเป็นระดับคะแนน A, B⁺, B, C⁺, C หรือสัญลักษณ์ S หรือ สัญลักษณ์ X ในกรณีที่หลักสูตรกำหนดรายวิชาปรับพื้นฐานไว้ให้เรียนโดยไม่นับเป็นหน่วยกิตสะสมของหลักสูตร นักศึกษาจะต้องลงทะเบียนเรียนเพิ่มเติมรายวิชาดังกล่าวให้ครบถ้วน และจะต้องได้สัญลักษณ์ S

ในกรณีที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนแต่ละรายวิชามากกว่า หนึ่งครั้ง ให้นำจำนวนหน่วยกิต ของรายวิชานั้นเป็นหน่วยกิตสะสมตามหลักสูตรได้เพียงครั้งเดียวโดยพิจารณาจากการวัดและประเมินผลครั้งหลังสุด ในกรณีที่จำเป็นต้องเรียนรายวิชาของหลักสูตรปริญญาตรีในบางสาขาเพื่อสนับสนุนรายวิชาตามแผนการเรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ให้นำจำนวนหน่วยกิตของรายวิชาระดับหมายเลข ๓๐๐ ขึ้นไปได้ไม่เกินหกหน่วยกิต ยกเว้นวิทยานิพนธ์ หรือวิชาสารนิพนธ์ ให้มีการประเมินผลได้ก่อนสิ้นภาคการศึกษา

(๒) เมื่อสิ้นภาคการศึกษาหนึ่ง ๆ มหาวิทยาลัยจะประเมินผลการศึกษาของนักศึกษาทุกคนที่ได้ลงทะเบียนเรียน โดยคำนวณผลตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

ก. หน่วยจุดของรายวิชาหนึ่ง ๆ คือ ผลคูณระหว่างจำนวนหน่วยกิตกับค่าระดับคะแนนที่ได้จากการประเมินผลรายวิชานั้น

ข. ระดับคะแนนเฉลี่ยประจำภาค คือ ค่าผลรวมของหน่วยจุดของทุกรายวิชาที่ได้ศึกษาในภาคการศึกษานั้นหารด้วยหน่วยกิตรวมของรายวิชาดังกล่าว เฉพาะรายวิชาที่มีการประเมินผลเป็นระดับคะแนน

ค. ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม คือ ค่าผลรวมของหน่วยจุดของทุกรายวิชาที่ได้ศึกษามาตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยหารด้วยจำนวนหน่วยกิตรวมของรายวิชาดังกล่าว เฉพาะรายวิชาที่มีการประเมินผลเป็นระดับคะแนน และในกรณีที่มีการเรียนที่ได้รับระดับคะแนน C⁺, C, D⁺, D หรือ E มากกว่าหนึ่งครั้ง ให้นำผลการศึกษาและหน่วยกิตครั้งสุดท้ายมาคำนวณแต่ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม

ง. ระดับคะแนนเฉลี่ยประจำภาคและแต่ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม ให้คำนวณเป็นค่าที่มีเลขทศนิยม ๒ ตำแหน่ง โดยไม่มีการปัดเศษจากทศนิยมตำแหน่งที่ ๓

จ. ในกรณีที่นักศึกษาได้สัญลักษณ์ I ในรายวิชาที่มีการวัดและประเมินผลเป็นระดับคะแนนให้รอการคำนวณแต่ระดับคะแนนเฉลี่ยประจำภาคและแต่ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไว้ก่อน จนกว่าสัญลักษณ์ I จะเปลี่ยนเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๒๖ นักศึกษาคนใดทุจริตในการวัดผลรายวิชาใด หรือมีการทุจริตทางวิชาการ ให้ดำเนินการและพิจารณาโทษทางวินัยนักศึกษา ตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าด้วยการศึกษาชั้นปริญญาตรี และข้อบังคับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าด้วยวินัยนักศึกษาโดยอนุโลม และเป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ส่วนที่ ๒ การลงทะเบียนเรียน

ข้อ ๒๗ การลงทะเบียนเรียนให้เป็นไปตามประกาศมหาวิทยาลัย ดังนี้

(๑) แบ่งออกเป็นสองประเภท คือ

ก. การลงทะเบียนโดยนับหน่วยกิตและคิดค่าคะแนน (Credit)

ข. การลงทะเบียนโดยไม่นับหน่วยกิต (Audit)

(๒) รายวิชาที่จะลงทะเบียนเรียนต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป หรืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก หรืออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์หลัก แล้วแต่กรณี

(๓) จำนวนหน่วยกิตที่นักศึกษาจะลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคการศึกษา ให้อยู่ในดุลยพินิจของอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป หรืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ การลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคการศึกษาปกติ สำหรับระบบทวิภาค ให้นักศึกษาลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน สิบห้าหน่วยกิต โดยให้นับรวมจำนวนหน่วยกิตทั้งแบบนับหน่วยกิต (Credit) และไม่นับหน่วยกิต (Audit) ยกเว้นการลงทะเบียนระบบอื่น และการลงทะเบียนเรียนให้เป็นไปตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

(๔) ผู้เข้าศึกษาตามข้อ ๗(๓) ในภาคการศึกษาแรกที่เข้าเรียน ต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาในหลักสูตรไม่น้อยกว่า หกหน่วยกิต

(๕) นักศึกษาจะลงทะเบียนเรียนซ้ำรายวิชาที่เคยลงทะเบียนเรียน และได้รับผลการเรียนตั้งแต่ระดับคะแนน B ขึ้นไปแล้วมิได้

(๖) นักศึกษาจะลงทะเบียนเรียนวิชาวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์ได้เมื่อมีอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักหรืออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์แล้ว

(๗) การลงทะเบียนเรียนวิชาวิทยานิพนธ์ ต้องลงทะเบียนเรียนให้ครบหน่วยกิตทั้งหมด ภายในภาคการศึกษาที่สอบวิทยานิพนธ์ ทั้งนี้ นักศึกษาอาจลงทะเบียนเรียนวิชาวิทยานิพนธ์เพิ่มให้ครบหน่วยกิตวิทยานิพนธ์ได้ หลังพ้นกำหนดการเพิ่มและถอนรายวิชา โดยได้รับอนุมัติจากคณบดีต้นสังกัดเพื่อให้สามารถสอบวิทยานิพนธ์ได้ในภาคการศึกษานั้น

(๘) กรณีที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนรายวิชาครบถ้วนตามหลักสูตรกำหนดแล้ว และอยู่ระหว่างการทำวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์ หรือสารนิพนธ์ และยังไม่ครบเงื่อนไขการสำเร็จการศึกษา นักศึกษาจะต้องรักษาสถานภาพการเป็นนักศึกษา และชำระค่าธรรมเนียมตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๒๘ การเพิ่มและการถอนรายวิชาให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด ยกเว้นวิชาวิทยานิพนธ์ให้เป็นไปตามข้อ ๒๗(๗) และจะกระทำได้โดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป หรืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก หรืออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ แล้วแต่กรณี และแจ้งให้อาจารย์ผู้สอนทราบ

ข้อ ๒๙ นักศึกษาอาจขอเปลี่ยนแผนการศึกษาได้โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการประจำคณะและแจ้งให้บัณฑิตวิทยาลัยทราบ และอาจเปลี่ยนแผนการศึกษาได้ เมื่อเข้าศึกษาในหลักสูตรนั้นมาแล้วไม่น้อยกว่า หนึ่งภาคการศึกษา

ข้อ ๓๐ การย้ายหลักสูตรและเปลี่ยนแผนการศึกษาของนักศึกษา มีหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการประจำคณะทั้งสองฝ่าย และได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(๒) การเทียบเท่า การเทียบโอนและการโอนรายวิชา ให้เป็นไปตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๓๑ การสอบระดับบัณฑิตศึกษาและคณะกรรมการสอบระดับบัณฑิตศึกษา ตลอดจนการทำวิทยานิพนธ์และสารนิพนธ์ให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในประกาศมหาวิทยาลัย

หมวด ๕

สถานภาพการศึกษา

ข้อ ๓๒ การลาป่วยหรือลากิจ ให้ดำเนินการและพิจารณาตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่าด้วยการศึกษาชั้นปริญญาตรีและการศึกษาตลอดชีวิตโดยอนุโลม

ข้อ ๓๓ นักศึกษาจะลาพักการศึกษาได้ในกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) เจ็บป่วยจนต้องพักรักษาตัวเป็นเวลาติดต่อกันเกินกว่า สามสัปดาห์ โดยมีใบรับรองแพทย์

(๒) สาเหตุอื่น ๆ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการประจำคณะ

ข้อ ๓๔ นักศึกษาที่ประสงค์จะลาพักการศึกษาต้องแสดงผลและความจำเป็นผ่านอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป หรืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก แล้วแต่กรณีและให้ยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการประจำคณะเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและแจ้งบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อทราบ

การลาพักการศึกษาเป็นการลาพักทั้งภาคการศึกษา และถ้าได้ลงทะเบียนเรียนไปแล้ว เป็นการยกเลิกการลงทะเบียนเรียน โดยรายวิชาที่ได้ลงทะเบียนเรียนทั้งหมดในภาคการศึกษานั้น จะไม่ปรากฏในใบแสดงผลการศึกษา

ข้อ ๓๕ การลาพักการศึกษา ให้ลาพักได้ไม่เกินสองภาคการศึกษาปกติ และการนับเวลาการลาพักการศึกษาให้นับรวมอยู่ในระยะเวลาการศึกษาตามกำหนดใน ข้อ ๒๐

ข้อ ๓๖ นักศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาจะต้องรักษาสถานภาพนักศึกษาทุกภาคการศึกษาที่ได้รับการอนุมัติให้ลาพักและชำระค่าธรรมเนียมตามอัตราที่มหาวิทยาลัยกำหนด ยกเว้นภาคการศึกษาที่ได้ลงทะเบียนเรียนไปก่อนแล้ว

ข้อ ๓๗ นักศึกษาใหม่ที่เข้าศึกษาในภาคการศึกษาแรก ไม่มีสิทธิลาพักการศึกษา

การลาพักการศึกษานอกเหนือจากข้อ ๓๓ - ข้อ ๓๖ ต้องได้รับอนุมัติจากอธิการบดีเป็นกรณีพิเศษ ทั้งนี้ระยะเวลาการศึกษาต้องไม่เกินเวลาที่กำหนดในข้อ ๒๐

ข้อ ๓๘ นักศึกษาผู้ประสงค์จะลาออกจากการเป็นนักศึกษา ต้องยื่นคำร้องการขอลาออกต่อคณะต้นสังกัด โดยผ่านการพิจารณาของอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไปหรืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์ คณะกรรมการบริหารหลักสูตร และบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขออนุมัติต่ออธิการบดี และผู้ที่ได้รับการอนุมัติให้ลาออกได้ ต้องไม่มีหนี้สินกับมหาวิทยาลัย

ข้อ ๓๙ การรักษาสถานภาพของนักศึกษาให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในข้อ ๒๗(๘) และข้อ ๓๖

ข้อ ๔๐ นักศึกษาจะพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาเมื่อมีสภาพตามข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้

- (๑) ตาย
- (๒) ได้รับอนุมัติให้ลาออก
- (๓) ถูกให้ออกหรือไล่ออกเนื่องจากต้องโทษทางวินัย
- (๔) ไม่มาลงทะเบียนเรียนรายวิชา หรือไม่รักษาสถานภาพการเป็นนักศึกษา หรือไม่ชำระค่าธรรมเนียมการศึกษาภายในระยะเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด นับจากวันเปิดภาคการศึกษาปกติโดยมิได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา
- (๕) ได้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๒.๕๐ ในการประเมินผลทุกสิ้นภาคการศึกษา
- (๖) ลงทะเบียนเรียนได้จำนวนหน่วยกิตสองในสามของหลักสูตร โดยไม่นับหน่วยกิตวิทยานิพนธ์และสารนิพนธ์แล้วได้แต่ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๒.๗๕
- (๗) ใช้เวลาในการศึกษาตามที่กำหนดในข้อ ๒๐ แล้ว และได้หน่วยกิตไม่ครบตามหลักสูตร หรือได้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๓.๐๐
- (๘) ไม่ได้รับอนุมัติโครงร่างวิทยานิพนธ์ภายในระยะเวลาที่กำหนดดังนี้

ก. ระบบทวิภาค

กรณีที่ เป็นนักศึกษาปริญญาโท แผน ก แบบ ก ๑

- ๑) ภายใน สี่ภาคการศึกษาปกติ สำหรับนักศึกษาแบบเต็มเวลา
- ๒) ภายใน ห้าภาคการศึกษาปกติ สำหรับนักศึกษาแบบไม่เต็มเวลา

กรณีที่ เป็นนักศึกษาปริญญาโท แผน ก แบบ ก ๒

- ๑) ภายใน ห้าภาคการศึกษาปกติ สำหรับนักศึกษาแบบเต็มเวลา
- ๒) ภายใน หก ภาคการศึกษาปกติ สำหรับนักศึกษาแบบไม่เต็มเวลา

กรณีที่ เป็นนักศึกษาปริญญาเอกแบบ ๑

- ๑) ภายใน หกภาคการศึกษาปกติ สำหรับนักศึกษาแบบเต็มเวลา
- ๒) ภายใน เจ็ด ภาคการศึกษาปกติ สำหรับนักศึกษาแบบไม่เต็มเวลา

กรณีที่ เป็นนักศึกษาปริญญาเอกแบบ ๒

- ๑) ภายใน เจ็ด ภาคการศึกษาปกติ สำหรับนักศึกษาแบบเต็มเวลา
- ๒) ภายใน แปดภาคการศึกษาปกติ สำหรับนักศึกษาแบบไม่เต็มเวลา

ข. ระบบไตรภาค

กรณีที่ เป็นนักศึกษาปริญญาโท แผน ก แบบ ก ๑

- ๑) ภายในหกภาคการศึกษาปกติ สำหรับนักศึกษาแบบเต็มเวลา
- ๒) ภายในเจ็ดภาคการศึกษาปกติ สำหรับนักศึกษาแบบไม่เต็มเวลา

กรณีที่ เป็นนักศึกษาปริญญาโท แผน ก แบบ ก ๒

- ๑) ภายในเจ็ดภาคการศึกษาปกติ สำหรับนักศึกษาแบบเต็มเวลา
- ๒) ภายในแปดภาคการศึกษาปกติ สำหรับนักศึกษาแบบไม่เต็มเวลา

กรณีที่ เป็นนักศึกษาปริญญาเอกแบบ ๑

- ๑) ภายใน แปดภาคการศึกษาปกติ สำหรับนักศึกษาแบบเต็มเวลา
- ๒) ภายในเก้า ภาคการศึกษาปกติ สำหรับนักศึกษาแบบไม่เต็มเวลา

กรณีที่ เป็นนักศึกษาปริญญาเอกแบบ ๒

- ๑) ภายในเก้าภาคการศึกษาปกติ สำหรับนักศึกษาแบบเต็มเวลา
- ๒) ภายใน สิบสอง ภาคการศึกษาปกติ สำหรับนักศึกษาแบบไม่เต็มเวลา

(๙) สอบวิทยานิพนธ์ หรือสอบประมวลความรู้หรือสอบวัดคุณสมบัติ ครั้งที่สอง ไม่ผ่าน

(๑๐) ไม่สามารถส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ได้ภายใน หกเดือน นับจากวันสอบวิทยานิพนธ์ผ่าน เว้นแต่ได้รับอนุมัติให้ขยายเวลาการส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์จากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยโดยความเห็นชอบจากคณะกรรมการประจำคณะ

การขอขยายเวลาการส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ตามวรรคหนึ่ง ขอบได้ไม่เกินสอง ครั้ง ครั้งละไม่เกินสาม เดือน และระยะเวลาการศึกษาต้องไม่เกินเวลาที่กำหนดในข้อ ๒๐ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

(๑๑) ไม่สามารถส่งสารนิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ได้ภายใน สาม เดือน นับจากวันสอบสารนิพนธ์ผ่าน เว้นแต่ได้รับอนุมัติให้ขยายเวลาส่งสารนิพนธ์ฉบับสมบูรณ์จากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบจากคณะกรรมการประจำคณะ

การขอขยายเวลาการส่งสารนิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ตามวรรคหนึ่ง ขอบได้ไม่เกิน สองครั้ง ครั้งละไม่เกินหนึ่ง เดือน และระยะเวลาการศึกษาต้องไม่เกินเวลาที่กำหนดในข้อ ๒๐ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

(๑๒) บัณฑิตวิทยาลัยพิจารณาเห็นว่ามีความประพฤติไม่เหมาะสม หรือไม่ผ่านเงื่อนไขตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(๑๓) ได้รับการอนุมัติปริญญา

ข้อ ๔๑ การเปลี่ยนสภาพผู้ร่วมเรียน ผู้เรียนเป็นนักศึกษา ผู้ทดลองศึกษาที่ไม่สามารถเปลี่ยนสถานภาพเป็นนักศึกษา และการขอคืนสถานภาพของนักศึกษา ให้ดำเนินการและพิจารณาตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่าด้วยการศึกษาชั้นปริญญาตรีและการศึกษาตลอดชีวิตโดยอนุโลม

หมวด ๖ การสำเร็จการศึกษา

ข้อ ๔๒ นักศึกษาจะสำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรบัณฑิต และประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง หลักสูตรปริญญาโทและหลักสูตรปริญญาเอกได้ต้องมีคุณสมบัติ ต่อไปนี้

(๑) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต และประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงต้องสอบผ่านรายวิชาต่าง ๆ และมีจำนวนหน่วยกิตครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรและแต่ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมของรายวิชาตามหลักสูตรไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

(๒) หลักสูตรปริญญาโท ต้องสอบเทียบหรือสอบผ่านความรู้ภาษาต่างประเทศ มีคุณสมบัติอื่น และเป็นไปตามเงื่อนไขของผู้สำเร็จการศึกษาที่กำหนดไว้ในประกาศบัณฑิตวิทยาลัย

(๓) หลักสูตรปริญญาเอก ต้องสอบเทียบหรือสอบผ่านความรู้ภาษาต่างประเทศ สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ มีคุณสมบัติอื่นและเงื่อนไขของผู้สำเร็จการศึกษาเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในประกาศบัณฑิตวิทยาลัย

(๔) ชำระหนี้สินทั้งหมดต่อมหาวิทยาลัยเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

(๕) ปฏิบัติตามเงื่อนไขอื่น ๆ ตามที่มหาวิทยาลัย บัณฑิตวิทยาลัย คณะ หรือหลักสูตรกำหนด ทั้งนี้เงื่อนไขที่คณะหรือหลักสูตรกำหนด ต้องผ่านความเห็นชอบจากบัณฑิตวิทยาลัย

คุณสมบัติอื่นและเงื่อนไขของผู้สำเร็จการศึกษานอกเหนือจากข้อ (๑) – (๕) ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในประกาศมหาวิทยาลัย

ข้อ ๔๓ วันสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาให้เป็นไปตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๔๔ การขออนุมัติประกาศนียบัตรและปริญญาให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) นักศึกษาที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษาในแต่ละภาคการศึกษา ให้ยื่นคำร้องแสดงความจำนงขอรับปริญญาต่อมหาวิทยาลัย ภายในระยะเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(๒) นักศึกษาซึ่งจะได้รับการพิจารณาเสนอชื่อขออนุมัติประกาศนียบัตรและปริญญาต่อมหาวิทยาลัยต้องมีคุณสมบัติดังนี้

ก. เป็นผู้สำเร็จการศึกษาครบถ้วนตามข้อ ๔๒

ข. ไม่มีหนี้สินหรือค้างชำระค่าธรรมเนียมการศึกษา และไม่เป็นผู้มีพันธะสัญญาอื่นใดกับบัณฑิตวิทยาลัย คณะ และมหาวิทยาลัย

ค. ไม่อยู่ในระหว่างรอพิจารณาโทษทางวินัยนักศึกษา

(๓) การให้ปริญญาแก่นักศึกษาภายใต้หลักสูตรร่วมระหว่างมหาวิทยาลัยอื่น ทั้งภายในและต่างประเทศให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่าด้วยการศึกษาชั้นปริญญาตรีและการศึกษาตลอดชีวิตโดยอนุโลม

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๔๕ ในระหว่างที่ยังมิได้ออกประกาศ คำสั่ง หรือข้อกำหนดหลักเกณฑ์ตามข้อบังคับนี้ ให้นำประกาศ คำสั่ง และหลักเกณฑ์ที่ออกตามความในระเบียบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.2556 มาใช้บังคับโดยอนุโลมทำที่ไม่ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้

ประกาศ ณ วันที่ 28 ก.ย. 2563

(ศาสตราจารย์จรัส สุวรรณเวลา)

นายกสภามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ภาคผนวก จ

สำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษาและ
มุสลิมศึกษา และหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.

2565

คำสั่งมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ที่ ๐๐๗๓ /๒๕๖๔

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๔ และหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๔

ด้วยคณะวิทยาการอิสลาม มีความประสงค์ปรับปรุงหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๔ และหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อให้สอดคล้องตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ และตามปรัชญาการศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งมุ่งพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ให้เป็นไปตามแนวทางของ Outcome-Based Education (OBE) โดยกำหนดเปิดสอนหลักสูตรปรับปรุง ในปีการศึกษา ๒๕๖๔

เพื่อให้การดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรดังกล่าว เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยอธิการบดีมอบอำนาจตามคำสั่งมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่ ๐๙๙๘/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๑ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรดังกล่าว ดังนี้

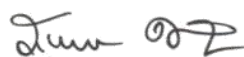
๑. คณะบดีคณะวิทยาการอิสลาม	ที่ปรึกษา
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อับดุลรอญี สือแอ
(อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร)	ประธานกรรมการ
๓. ศาสตราจารย์ ดร.จรัญ มะลูลีม
คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๔. ศาสตราจารย์ ดร.ชากาเรีย หะมะ
คณะอิสลามศึกษาและนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยฟาฏอนี	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๕. รองศาสตราจารย์ ดร.อานิส พัฒนปรีชาวงศ์
สถาบันอิสลามและอาหรับศึกษา
มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๖. รองศาสตราจารย์ ดร.อับดุลเลาะ การ์รีนา
ข้าราชการบำนาญ	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรวิทย์ บารู
ประธานคณะกรรมการสหกรณ์ออมทรัพย์ อีบนูอ์ฟฟาน จำกัด
(Partners/Stakeholder)	กรรมการ
๘. นายแพทย์อนันต์ชัย ไทยประทาน
รองประธานสภาเครือข่ายช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม
สำนักจุฬาราชมนตรี
(Partners/Stakeholder)	กรรมการ
๙. รองศาสตราจารย์ ดร.อิบรอฮีม/...	

-๒-

๙. รองศาสตราจารย์ ดร.อิบรอฮีม ณรงค์รักษาเขต	กรรมการ
๑๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มะรอนิง สาแลมิง	กรรมการ
๑๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อิสมาแอ กาเต๊ะ
(อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร)	กรรมการ
๑๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาฟีอี อาดำ
(อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร)	กรรมการ
๑๓. นายอริศ หัสมา	กรรมการ
๑๔. ดร.ฮาเร๊ะ เจ๊ะโด	กรรมการและเลขานุการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ - ๘ ก.พ. ๒๕๖๔

(รองศาสตราจารย์ ดร.จุฑามาส ศตสุข)
รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

คำสั่งมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ที่ ๑๗๙ / ๒๕๖๔

เรื่อง เปลี่ยนแปลงคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๔ และหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๔

ตามคำสั่งมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่ ๐๑๓๗/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ได้แต่งตั้ง
คณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา และหลักสูตร
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษาและมุสลิมศึกษา แล้ว นั้น

เพื่อให้การดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรดังกล่าว เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ
อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๕๙ โดย
อธิการบดีมอบอำนาจตามคำสั่งมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่ ๐๙๙๘/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๑
จึงเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรดังกล่าว ดังนี้

๑. เปลี่ยนแปลงตำแหน่งกรรมการ ในลำดับที่ ๗ และ ๘

เดิม	กรรมการ
เปลี่ยนเป็น	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

๒. เปลี่ยนแปลงกรรมการลำดับที่ ๑๒

เดิม		
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาพีอี อาดำ		กรรมการ
(อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร)		
เปลี่ยนเป็น		
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มุหัมมัดรอฟลี แวหะมะ		กรรมการ
(อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร)		

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๔ มิ.ย. ๒๕๖๔

(รองศาสตราจารย์ ดร.จุฑามาส ศตสุข)
รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์